

SF

QUASAR

concurs de imaginatie

ROMÂNIA
2100

CUPRINS

FORUM

1

Alexandru MIRONOV
QUASAR LA DRUM

2

ProConSF, SÎNGEORZ-BĂI,
6-8 DECEMBRIE 1991

3

Dan MERIȘCA
UN CENACLU: "QUASAR" IAȘI

SCIENCE

4

Lyall WATSON
SUPERNATURA
VIȚA UNICĂ
HAOSUL SE APROPIE

FICTION

6

Sorin SIMION
FARUL DE LA CAPĂTUL
LUMII

7

Dan MERIȘCA
ULTIMUL CÎNTEC

8

Dan MERIȘCA
Doru PRUTĂNU
ÎNTOARCEREA FIULUI
RĂTĂCITOR

10

Lucian MERIȘCA
SFÎRȘITUL POVEȘTII

12

Ovidiu BUFLNĂ
ÎN VEREMEA PRÎNZULUI

13

George CEAUȘU
CERUL NEGRU,
OCHI ALBAȘTRII

16

Arthur C. CLARKE
CEA MAI LUNGĂ POVESTE
SF SCRISĂ VREODATĂ

17

Frederic BROWN
CEA MAI SCURTĂ POVESTE
SF SCRISĂ VREODATĂ
RĂSPUNSUL

18

Isaac ASIMOV
ÎNTEMEIETORUL

20

Ray BRADBURY
COȘMARURI ÎN
ARMAGEDDON

27

Lester del REY
CHIAR DE MOR VISĂTORII

36

Sigmar ERKNER
ÎNAINTEA PLECĂRII

37

Robert SHECKLEY
POTENȚIAL

VISION

41

Arthur C. CLARKE
HERBERT GEORGE MORLEY
ROBERT WELLS esq.

42

Donald A. WOLLHEIM
SCIENCE-FICTION

NEWS

44

CALENDAR SF
CONCURS ROMÂNIA 2100

COLECTIV DE REDACȚIE

Realizatorii numărului : *Dan MERIȘCA*, Sorin SIMION

Secretar general de redacție: Mihai BĂDESCU

Radu GAVRILESCU, George CEAUȘU, Lucian MERIȘCA, Mihaela CRUCIU,

Mihaela MURARU-MÂNDREA, Răzvan HARITONOVICI, Alexandru UNGUREANU,

Dorin DAVIDEANU, Dan PAVELESCU, Aurel CĂRĂSEL, Ștefan GHIDOVEANU, Valerian STOICESCU.

Illustrații: Ghighi BEJAN, Radu GAVRILESCU, Dragoș COJOCARIU

Coperta 1 Nicolae Nicolae Coperta 4 Călin Popovici

Prezentare grafică: Călin POPOVICI

Tehnoredactare: Neculai GHINUȚI BEST-IPB

PROCONSF

Președinte Alexandru MIRONOV

Vicepreședinte Ioan ALBESCU

Secretar Mihaela MURARU-MÂNDREA

QUASAR este publicația FEDERATIEI NAȚIONALE DE TINERET PENTRU SCIENCE-FICTION,
ȘTIINȚĂ PROSPECTIVĂ ȘI IMPACTUL CU VIITORUL și PROCONSF în asociație cu
MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

"Somnul rațiunii naște monștri!"
(Goya)

Somnul opac, inconștient, cufundat în bezna uitării de sine, somnul neaurit de flacără viselor din noi ...

Căci nu este foță mai mare în lume ca ... **puterea visului**, puterea de a ști să vezi dincolo de acum și aici; către viitorurile fără număr, puterea de a invoca și de a naște lumile, ce încă nu există!

Deschideți împreună cu noi paginile ce vă vor aprinde curcubeele din suflete.

Q
U
A
S
A
R

La drum

Prin '55-'56 literatura română a deschis o fereastră către viitor: prin ea a pătruns o revistă întâi de basm SF, CPSF, Colecția de povestiri științifico-fantastice, un personaj de basm SF, pe nume Adrian Rogoz și...noi, toți ceilalți, sute de mii de fanatici ai Science-Fiction-ului, roși de curiozitate să aflăm, ieri ce urma să ne aducă ziua de mâine.

Securea unui călău poreclit "Dumnezeu" a căzut în 1974 peste cultura românească, reducind la tăcere CPSF, cea atât de mult iubită. Instinctul de conservare al fanilor a intervenit însă prompt: s-au organizat în cenacluri și cluburi, și-au atras (sau au fost atrași de) scriitorii genului în ceea ce poartă numele de fandom, au scris fanzine (Omicron la Craiova, Paradox apoi Helion la Timișoara, Fantastic Magazin-ul lui Dan Merișca, la Iași) din 1980 revista Știință și tehnică a pornit un almanah (anual ca toate almanahurile) - cam acestea au fost picăturile care au curs stinghere, peste setea iubitorilor de SF.

Apoi a urmat descătușarea și inevitabil, defularea: fanii s-au risipit, încercând fiecare să-și construiască pe hîrtie visul la el acasă. Au apărut, în acest fel, Star Trafic (în două numere) la Craiova, String (3 numere) la București, Science Fiction Magazin (un singur număr) la Bacău, alte fanzine, sporadic, la Brașov, Tîrgoviște, Cernavodă, cîte un Paradox și un Helion la Timișoara, 467 (în 5 sau 6 ediții) la Cenaclul craiovean "Victor Anestin"

și, cu demaraj lent dar căptînd, treptat, periodicitate, o continuare a CPSF, suprantitulată Știință și tehnică. Puțin, foarte puțin față de foamea noastră și pasul rapid înainte al societății umane. Dar lucrurile se legau greu, tendințele centrifuge pe de o parte, lăcomia tipografilor și scumpirea nebunească a hîrtiei, pe de altă parte, păreau să ridice un zid în fața intențiilor noastre.

Și atunci Dan Merișca s-a aruncat în gol, cineva, sus, un zeu al electricității, i-a încurcat ghemul destinului, i-am auzit cu totii îtipătul de moarte și ne-am strîns laolaltă.

Ne prezentăm cititorilor: ne numim ProConSF și vrem să facem bine iubitorilor de vise. Vom scoate, lunar, revista Quasar, al cărui prim număr îl aveți astăzi în mînă.

Titlul l-a ales Dan Merișca și aşa va rămîne cît vom trăi noi, probabil și dincolo de noi. Tot de la el ne-a rămas acest prim număr. Ne ajută, la costisitoarea întreprindere Ministerul Tineretului și Sportului.

Și, pentru că ați deschis coperta Quasar-ului vă zicem: "Bine ați venit într-o lume în care toate visele sunt posibile! Iar dacă ați intrat, scăpare nu aveți. Să ne spunem, aşadar, unii altora, "Drum bun" și să pornim, împreună.

Alexandru MIRONOV

ProConSF

Parola era stabilită: "Care ești, băi? "Sîn'Georz, băi!" Și gata. Dan Merișca îi dictase lui Doru Pruteanu la telefon: "Să fie ProConSF! cu P mare, C mare și SF mare!"

Așa a fost. Doar el, Dan Merișca, n-a mai fost: a preferat învelișul astral, în timp ce corpurile noastre fizice se chinuau să înteleagă -într-un final meschin de noiembrie, ce căuta Dan' acolo, în cripta familiei Merișca. Apoi, pe 6 decembrie, ne-a părăsit și acest senior al science fiction-ului românesc care era Vladimir Colin. O mulțime de viitoruri posibile se scufundau definitiv, odaia lumii devenise brusc mai goală și se făcuse frig. Radio-ul anunța minus 12 grade Celsius.

În seara de vineri, 6 decembrie, discuțiile s-au încheiat greu, mai ales că, în stilu-i lapidar, Doru Pruteanu (maestru de ceremonii) accepta în program schimbări care să facă trecerea "din registrul ludic în cel grav". ProConSF, Convenția Profesioniștilor în Science-Fiction, putea profita de definiția "profesionistului" pe care astăzi Doru Pruteanu, cît și Cornel Robu au escamotat-o, invocând contribuția lui R.Escarpit. A doua zi, totuși, ProConSF s-a constituit ca asociație nelucrativă, cu membri fondatori, statut și obiective clare, urmând ca, prin intermediul Judecătoriei Sectorului 1 București, să obțină personalitate juridică. Promovarea science-fiction-ului național, valorificarea potențialului creativ în domeniul prin intermediul publicisticii, al audio-vizualului și al activității editoriale, acordarea premiilor "Dan Merișca" și "Vladimir Colin", crearea unei bănci de date cu informații din science-fiction-ul românesc și universal și crearea unui flux informațional între principalele nuclee de activitate din țară sunt obiective imediate ale

asociației, obiective care se pot îmbogăti cu cele de perspectivă. Cu același prilej, conducerea (figurind pe contra-copertă) a fost desemnată prin vot secret.

Renunțând la orgoliile individuale, membrii Convenției au accesat la o strategie comună în domeniul publicării science fiction-ului românesc și a celuī internațional, și-au definit poziția față de furtul literar și față de invazia subliteraturii pe piața publicistică, au discutat condițiile reprezentării noastre la proximul EuroCon. Au fost clarificate raporturile Convenției Profesioniștilor cu Federația Națională de Tineret pentru Science Fiction, Știință Pospective și Impactul cu Viitorul, mișcare de tineret și amatori, având și rolul de sindicat al producătorilor de science fiction. În organizarea acesteia din urmă se vor desfășura convențiile naționale ale fanilor SF din România.

Și, ca să fim în ton cu emanățiile (la Sîngeorz-Băi erau din cele carbo-gazoase), această revistă este emanată din voința comună a membrilor ProConSF, fiind și primul produs literar care poartă această siglă. Revista este itinerantă și, cu voia dvs., necentralizată. Am folosit drept schelet al primului număr revista cu nume omonim concepută în urmă cu mai bine de un an de un colectiv ieșean în frunte cu Dan Merișca. Rău spus "în frunte", pentru că el era pretutindeni între noi, el forma "vîrtejul atomic" care crea atmosferă. În mod absolut firesc, acest prim număr este dedicat memoriei lui Dan Merișca.

REDACTIA

SÎNGEORZ-BĂI
6-8 DECEMBRIE
1991

HOOTAW Ray J

Aflându-se mereu în primele rînduri ale science-fiction-ului românesc înălțat, cenaclul "Quasar" din Iași ("QI") a reprezentat totdeauna, atât pentru cunoștorii din fandom, cât și pentru publicul larg o marcă de prestigiu, o garanție a calității...

Grupul ieșean a cultivat în mod constant criterile quasi... profesioniste, respingînd compromisurile, lansînd sau atragînd în orbita sa autori ale căror nume au devenit astăzi foarte cunoscute: eseistii Sorin Antohi și Dan Petrescu, prozatorii Dan și Lucian Merișca, George Ceașu, Sorin Simion, Răzvan Haritonovici, Victor Năneșcu, Cristina Ostafi, Adrian Necula, graficienii Radu Gavrilăescu, Grig Bejenaru, George Aaron, pictorii Dan Perjovschi, Carmen Chiorbeja, criticul literar Doru Pruteanu, designerii Dorel Găină, Cătălin Urcan, traducătorii Ion Doru Brana, Mioara Drîstaru, Dan Alexe, Mihai Dan Pavelescu, Bogdan Savu, Dan Popescu, Serban Adrian Dobrin, coregraful Oleg Danovschi jr., caricaturistul Ghighi Bejan, poetul Dragoș Jaluba, cercetătorul Virgil Scurtu, regizorul Octavian Brînzei, umoristul Cătălin Grețcu, creatorii de benzi desenate Dragoș Cojocaru, Mihai Tibîrnă, compozitorul și interpretul Dan Vana și mulți alții.

Cenaclul "Quasar" a fost înființat acum mai bine de un deceniu, în februarie 1979 și își desfășoară activitatea la Casa de cultură a studentilor din Iași, ședințele sale avînd loc săptămînal, marțea la orele 19,00. Cunoscut ca unul dintre cele mai active grupuri de profil din țară, el este organizatorul celebrelor Convenții Naționale SF din 1981 și 1986, ca și al Taberelor de creație SF din 1984 (Strunga) și 1986 (Bucium) - considerate, cu toate, manifestări de referință în lumea SF, adevărate momente de cotitură, mai ales în ceea ce privește istoria noului val de autori SF români. Dar cenaclul "Quasar" este cunoscut într-o și mai mare măsură drept un puternic și activ colectiv de redacție: a editat primul almanah SF românesc, "Fantastic Magazin", în 1981, model al almanahurilor "Anticipația" apărute între 1982-1989; suplimentele "Holograma" (1983) - în colaborare cu revista "Dialog" și "Quasar" (1988) în colaborare cu "Opinia studențească"; prima noastră revistă de eseistică, teorie, critică și istorie literară în domeniul science-fiction "SF Contact" (ajunsă la nr.3); buletinul

informativ cu caracter național - pînă la această oră, singura publicație de acest tip de la noi - infzin-ul "Quark" (ajuns la nr.56), un adevărat ziar SF. Aceste apariții s-au remarcat prin publicarea unor traduceri și texte originale de referință, informații de ultimă oră, opinii critice pertinente (eliberate de subiectivismul cu care sunt adesea impregnate publicații apărute pe aiurea) și au devenit, cu toate, laureate ale unor concursuri naționale în domeniu.

Sub auspiciile editurii "Junimea", cu sprijinul distinsului și neobositului publicist, antologator, autor, animator și editor care este Alexandru Mironov, cenaclul "Quasar" a realizat antologia "O planetă nurnită Anticipație" (1985), ce s-a bucurat de un deosebit succes de public.

"Quasar"-ul nu s-a preocupat doar de SF, ci și de domeniul fantasticului și acela al avangardei (atât literar-artistice, cât și științifice - a se vedea fie și numai noțiunea de "CNI", inventată în acest creuzet ieșean). El s-a făcut cunoscut și iubit, de asemenea, prin celebrul său grup coregrafic experimental (contemp, break dance, new wave, house, electric boogie, up rock) laureat a numeroase concursuri naționale de profil.

Opunîndu-se unei anume inflații de mediocritate s-au acelor stupide și păguboase excese etniciste, ce caracterizează producția unor alte cenacluri, "Quasar"-ul a fost relativ zgîrcit cu aparițiile publiciste. Revistele sale, apărute de multe ori în tiraje prohibitive, au constituit însă totdeauna deliciul cititorilor avizați. Iată-ne, de această dată, în fața unei publicații adresate publicului larg, tuturor celor ale căror susținută sănătate și deschisă, o publicație căreia pestigiosul grup ieșean îi împrumută chiar numele. Ne place să credem, că după ce o vor fi citit pe nerăsuflare (în tren, în metrou sau autobuz, în avion, navetă orbitală sau, pur și simplu, în fotoliu, acasă) cumpărătorii ei vor ține să o păstreze, alături de cărțile preferate, în rafturile bibliotecii.

Dan MERIȘCA

N S A U T P U E R A

Lyall WATSON

SUPRANATURA

Ştiinţa nu ne mai oferă adevaruri absolute. Chiar și fizica, ale cărei legi nu erau altădată atacate, a fost silită să se supună acceptării unui principiu de incertitudine. În acest climat de incredulitate, am început să ne îndoim chiar de propoziții fundamentale iar vechea distincție dintre natural și supranatural și-a pierdut orice sens.

Asta mă incită în cel mai fațat grad. Știința figurată ca un puzzle, cu un număr nesfîrșit de piese care, într-o zi, vor sta cuminți fiecare la locul ei, nu m-a sedus niciodată. Experiența arată că lucrurile se petrec cu total altfel. Fiecare îmbunătățire adusă microscopului ne relevă o mulțime de cîtelalii infime în structuri considerate îltădată drept indivizibile. Orice mărire a puterii telescopului adaugă mii de galaxii pe o lîstă deja atât de lungă încât nu mai are semnificație decât pentru matematicieni. Chiar și studiul a ceea ce altădată păreau să fie simple tipuri de comportament uman oferă acum prelungiri fără sfîrșit.

Acum cincizeci de ani, naturaliștii se mulțumeau să observe că liliiceii prind fluturi de noapte. Apoi a venit descoperirea că liliiceii produc sunete inaudibile pentru urechea umană și se folosesc de ecou pentru a-și localiza prada. Acum descoferim că fluturii de noapte nu numai că au o protecție contra sunetului, dar au și urechile special concepute pentru a detecta apropierea unui emițător inamic. Ca răspuns la acest progres tehnic, liliiceii au adoptat un itinerar de zbor neregulat care a dezorientat fluturii pînă ce aceștia, la rîndul lor, i-au ajuns din urmă cu un sistem de briuire a ultra sunetelor. Cu toate acestea, liliiceii continuă să prindă fluturi de noapte și descoferirea de către savanți a unei noi etape în escaladarea acestui război al naturii nu poate fi decît o problemă de timp.

Cea mai completă dintre științe are conțuri nehotărțite, limite care rămân obscure și se întind fără întrerupere pînă în regiuni total inexplicabile. În spectru, între fenomenele pe care le considerăm normale și cele care, complet paranormal, desid explicația, există o masă de fenomene semi-normale. Între natural și supranatural există un ansamblu de fenomene pe care propun să le denumim cu numele de Supranatură. Despre acestea vom vorbi în cele ce urmează.

De-a lungul unor studii destul de eclectice, înglobînd majoritatea științelor naturale, în mai multe momente programul a atins ceva ciudat, să răbîrlit în fața obstacolului, apoi l-a trăcut ca și cum nu

s-ar fi întîmplat nimic. Aceste puncte de ruptură m-au tracasat întotdeauna, am întîlnit astă de multe că-mi părea venit timpul să mă-ntorc să le adun și să-ncerc să le leg de restul experienței. Din această confruntare pare să se degaje un sens coerent, dar în să subliniez că și vorba doar de o încercare, nu de un studiu definitiv. Sinteză mea depășește într-astă bornele admise încă trebuie să mă resemnez dinainte s-o văd taxată drept extravagânță de o mulțime de savanți, în timp ce adeptii ocultismului văd utilitatea aruncării de punți: sper să se petreacă o întîlnire undeva la jumătatea drumului.

În general, supranaturalul este definit ca fiind ceea ce nu se poate explica prin forțele cunoscute ale naturii. Supranatura, însă, nu cunoaște nici o limită. Prea adesea, nu vedem decât ceea ce ne aşteptăm să vedem, iar vizuinea noastră asupra lumii e limitată de ochelarii de cal ai unei experiențe mărginită; dar nu-i musai să fie aşa. Supranatura este natura cu toate aromele ei intacte, aici, gata, aşteptând să fie gustate. O propun ca pe o extensie logică a stării prezente a științei; ca pe o soluție adusă unor probleme de care se lovește știința tradițională, și ca pe un analgezic pentru omul modern.

Sper că va aduce chiar mai mult. Una dintre trăsăturile cele mai constante ale comportamentului uman este nevoia de a crede în invizibil și, în calitatea mea de biolog, îmi vine greu să admit că este pur hazard. Aceste credințe, sau ciudatele fapte de care se leagă ele cu altă obstinație, trebuie să aibă o importanță reală pentru supraviețuirea speciei și cred că ne apropiem cu repeziciune de clipa când această importanță ne va apăra. Cu cît mai repede va epuiza omul resursele lumii, cu cît mai repede va trebui să conteze pe cele pe care le poartă în sine. Multe dintre ele sănătate ascunse în "ocul", cuvînt care înseamnă "cunoaștere secretă" și care definește perfect ceva ce știm dintotdeauna, dar întotdeauna am refuzat să vedem.

Această istorie naturală a supranaturalului își propune să extindă folosirea celor cinci simțuri tradiționale la domenii pînă în prezent rezervate altor simțuri, secrete. Ea încearcă să includă natura, cunoscută și necunoscută, în corpul unic al Supranaturii, și să arate că, dintre toate facultățile noastre, niciuna nu este mai importantă, în aceste timpuri prezente, decât facultatea de a ne mira.

VIATA UNICĂ

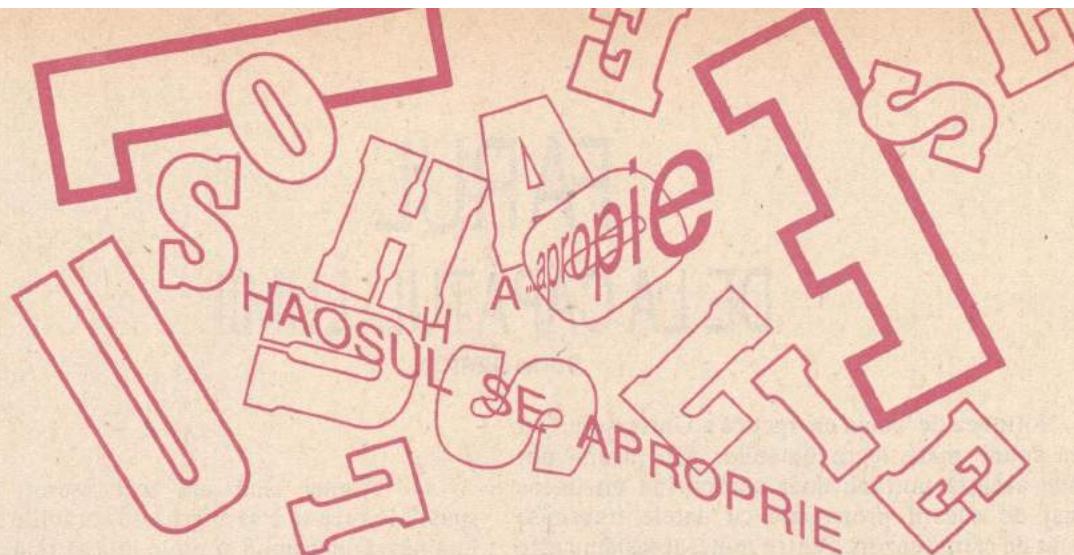
Pe pămînt există viață. O unică viață care înglobează fiecare animal, fiecare plantă a planetei. Timpul a împărtit-o în milioane de părțile, dar fiecare este o parte integrantă a ansamblului. Sîntem toți o singură carne, făurită în același creuzet.

În natură există 92 de elemente chimice, dar numai 16 dintre ele formează baza oricărei materii vii. Unul dintre cele 16, carbonul joacă un rol central din cauza capacitatii sale de a forma lanțuri și verigi complexe, care se pot asambla într-o imensă cantitate de compuși. Totuși, din cele cîteva mii de combinații posibile, doar 20 de aminoacizi s-au dovedit a fi componente primare ale tuturor proteinelor. Mai semnificativ încă, aceste proteine sunt produse la locul potrivit și la momentul potrivit printre suflare bine ordonată de evenimente, guvernătoare de un cod conținut în doar patru molecule numite baze nucleotidice. Înstrucțiuni pentru întreaga viață sunt redactate în acest limbaj simplu.

Activitățile vieții sunt guvernată de a doua lege a termodinamicii. Ea spune că starea naturală a materiei este haosul și că toate lucrurile au tendință să se dezagreghe, să se abandoneze hazardului și dezordinii. Sistemele vii sunt formate din materie cu înaltă organizare; ele crează ordină plecînd de la dezordine, dar nu fără o neîncetată luptă împotriva procesului de dezintegrare. Ordinea este menținută prin absorbirea energiei exterioare care face să funcționeze sistemul. Astfel sistemele biochimice schimbă încontinuu materie cu mediul înconjurator - acesta sunt procese termodinamice deschise, prin opoziție cu structura termodinamică închisă a reacțiilor chimice obișnuite.

Acesta este secretul vieții. Ceea ce înseamnă că există o comunicare continuă, nu doar între toate creaturile vii și mediul lor de viață, ci între toate creaturile care trăiesc în acest mediu. O complexă rețea de interacțiuni leagă întreaga viață într-un unic și vast sistem independent. Fiecare parte este legată de toate celelalte, iar noi toți facem parte din ansamblu, suntem o parte din Supranatură.

Voi examina, în această primă parte, felul cum, în anumite cazuri, sistemul nostru biologic este influențat de mediul său.

Haosul se apropie. Este înscris în legile termodinamicii. Lăsat în voia lui, orice lucru trebuie să devină din ce în ce mai dezordonat, pînă la starea finală și naturală, care este o-distribuție la întîmplare a materiei. Orice fel de ordine, fie ea căt de simplă, cum este distribuția atomilor în molecule, este împotriva naturii și nu se întîmplă decît datorită unor întîlniri accidentale care dau peste cap tendința generală. Aceste întîlniri sunt, statistic, puțin probabile, iar combinarea ulterioară a moleculelor într-un sistem astfel de complicat cum este organismul viu este complet improbabilă. Viața este deci un lucru rar și ciudat.

Continuarea vieții depinde de menținerea acestei situații instabile. Este ca un vehicul care nu rezistă decât datorită unor reparații continuu și posibilității de a obține un număr nelimitat de piese de schimb. Viața își extrage elementele constitutive din mediul înconjurător. Din masa haotică de posibilități care trece, ea nu extrage decât imposibilități particulare, mici insuflare de ordină în mijlocul dezordinii generale. Viața se folosește de unele dintre ele ca de o sursă de energie, pe care o obține datorită procesului destrucțiv al digestiei; din altele, ea extrage informația de care are nevoie pentru a putea asigura continuarea vieții. Aici e greul, să extragi ordine din dezordine, să distingi în jur datele care comportă informații utile de cele care nu fac decât să contribuie la procesul general de dezintegrale. Iar viața reușește acest lucru datorită unui minunat simț al nonconformismului.

Cosmosul este un amalgam de confuzii zgomoatoase. Totul este supus unui bombardament necontent de unde electromagnetice și sunore discordante. Împotriva acestui tumult, viața se apără folosind organe senzoriale asemănătoare unor fante făgăduite ce nu lasă să treacă decât un evantai foarte redus de frecvențe. Dar cum se întîmplă ca și acestea să fie prea puternice, mai există bariera suplimentară a unui sistem nervos care filtrează energia absorbită și o triază în "informație utilă" și "zgomot fără interes". Dacă vom expune o pisică, de exemplu, unui zgromot electronic continuu, ea va începe prin a reacționa la auzul stimулului, dar în curând se va obișnu și va sfîrși prin a nu mai auzi realmente zgomotul. Un electrood implantat în nervul auditiv care pleacă de la urechea internă spre creier ne va arăta că după un timp acest nerv va înceța să mai transmită la creier informația privind zgomotul. Stimulul regulat a fost clasat printre zgomorele de fond fără interes și respins ca informație; dar de îndată ce el încețează, pisica ciulește urechea, căci a remarcat acest fenomen

nou, deci neobișnuit. La fel reacționează marinarii care zvîncesc din cel mai adinc somn atunci când motorul vaporului își schimbă regimul sau se înterupe cu totul.

Cu toții posedăm această aptitudine de a ne concentra asupra unor stimuli neglijîndu-i pe ceilalți. Un bun exemplu este "concentrarea de la un cocktail-party", care ne permite să ascultăm vocea unei singure persoane printre atâtea altele care susțin discuții asemănătoare. Chiar și în somn, înregistrarea undelor noastre cerebrale arată că reacționăm mai puternic la auzul numelui nostru decât la orice altceva. Este vorba aici de reacții dobândite, dar orice formă de viață triază, automat și în același fel, haosul înconjurător și nu se concentreză decât asupra improbabilelor evenimente regulate ascunse în dezordinea precumpărătoare.

Organismele vii își selectează informația plecînd de la mediul lor înconjurător, o tratează conform unui program (în concurență un program capabil să asigure cele mai mari șanse posibile de supraviețuire) și încorporează unei ordini care devine la rîndul ei sursă de materie primă și de informație pentru o altă creațură vie. Exact în același fel operează un computer, aşa că pare firesc ca recenta dezvoltare a sistemelor de computere să fie însușită de un progres în înțelegerea vieții. Computerele operează pe baza unei informații programate, furnizată conform unei teorii care definește informația ca o funcție de imposibilitate, adică: "Cu că un eveniment este mai improbabil, cu atât el aduce mai multă informație". Pentru a reveni la comparația dintre viață și vehicul, exemplul nostru vrea să însemne că trebuie să auzim improbabile zgomite parazite ale unui automobil nou, dar să nu acordăm nici o atenție celor, mult mai probabile, ale unei mașini vechi. Chiar dacă sunetul este identic, auzit de la volanul unei vechituri nu este decât un element de mediu care aduce prea puțină informație utilă. Într-un sistem în care totul tinde spre dezagregare, un simptom suplimentar de dezordine nu prezintă nici cel mai redus caracter de imposibilitate și nu are nimic distinctiv.

O unică lumină, strălucind într-o noapte întunecoasă și fără lună, în mijlocul desertului, sare în ochi și merită cu siguranță osteneala de a te apropiă să vezi despre ce-i vorba; și, chiar înconjurată de alte surse luminoase, o vom remarcă pe aceea care se aprinde și se stingă, ori își schimbă culoarea. Azvîrlîți în spațiu la bordul planetei noastre, sănsem expuși în continuu forțelor cosmosului. Cele mai multe dintre ele sunt aproape constante și nu ne

lasă nici o impresie conștientă; nu le acordăm mai multă atenție decât forței de gravitație care ne întuiște de vehiculul nostru. Doar atunci când forțele cosmice se schimbă sau variază ele devin vizibile, dobândind valoare de informație și de semnal. Multe dintre aceste schimbări sunt ciclice, producîndu-se și reproducîndu-se la intervale mai mult sau mai puțin regulate, ceea ce-i oferă viații timpul de a-și construi o sensibilitate specifică la schimbări, ca și un sistem de reacție la informația pe care acestea o transmit.

Am spus că viață a apărut din întîmplare și că probabilitatea apariției și persistenței ei este infinitezimală. Si mai incredibil este faptul că această viață a putut, în intervalul relativ scurt de timp de când există pe planeta noastră, să producă mai mult de un milion de forme vii distincte - acestea fiind doar virful unei imense piramide de reușite și eșecuri trecute. A crede că toate acestea s-au produs din întîmplare pune la grea încercare credulitatea celor mai mecaniciști dintre biologi. Geneticianul Waddington compară acest fenomen cu "aruncarea de cărămida în grămadă", în speranță că acestea "se vor aşeza de la sine în forma unei case de locuit". Cred că hazardul a jucat într-adevăr un mare rol în acest proces, dar că acțiunea lui a fost servită de un sistem informațional pe jumătate ascuns în haosul cosmic.

Cosmosul însuși este lipsit de linii direcționale, un amestec de evenimente fortuite și dezordonate. Grey Walter, descreșteritorul mai multor modele fundamentale ale ritmilor creierului, exprimă acest lucru de minune. El spune că cel mai semnificativ caracter al unui model este faptul că "îți poți aminti de el și-l poți compara cu un altul". Prin asta diferă de fenomenele fortuite sau de haos. Într-adevăr, noțiunea de hazard dă de înțeles că dezordinea nu se poate compara cu nimic: "Nu-ți poți aminti haosul și nici să compari un haos cu un altul; de altfel, cuvîntul nici nu are plural". Viața crează modele plecînd de la o dezordine fără model, dar propun ipoteza că viața a fost ea însăși creată de un model a căruia diagramă este inherentă forțelor cosmice cărora le este expusă viața. Si aceste influențe ale mediului sunt cele ce se ascund în spatele părții majore a Supranaturii.

(va urma)

Traducere Sorin SIMION

FARUL DE LA CAPĂTUL LUMII

Sorin SIMION

1. Noțiunea de "coajă energetică a Universului" nu le prea spune mare lucru umanilor. Eu însuși pot cuprinde această noțiune doar coroborând un imens angrenaj de ecuații procesuale cu datele transmise neîncetat de către senzori. Pentru mine, aceasta nu este o noțiune sterilă, dintr-un manual de cosmologie, ci însăși substanța mediului meu, rațiunea mea de a exista. Pe această coajă ființez eu. De fapt, în ea, în interiorul acestei virtualități care închide în cochilia ei realul.

Sunt cea mai perfectă creație a omului, nec plus ultra al unei tehnologii duse dincolo de orice închipuire, singurul lucru din Univers a cărui existență este posibilă în aceste condiții. În jurul meu, materia se naște și se destramă în imense jerbe întunecate. Fântânilor de energie care se împletește neîncetat, străbătindu-mă, aduc pînă la mine ecouriile unor lumi de mult pierite, sau ale altora, nenăscute încă. Eu singur rămân neschimbat, prinț în această vertiginoasă țesătură, a cărei zvîrcolire nu mă poate atinge; pentru că, dincolo de aparența materială, se ascunde adevărul meu de matrice noțională, de entitate în continuă regenerare. Sunt, în egală măsură, obiect și concept.

Vertiginoasă înaintarea mea. Mă asemui unui căpitan din vremuri revolute, care, bine însipit la prova corăbiei, scrutează zările necunoscute. Dar în față mea nu e nimic; gresesc - în față mea e NIMICUL. Iar în spate - întreg Universul: milioane de galaxii, o civilizație de un miliard de ani și speranța (încă speranța) întru altceva.

Am uneori impresia că ghidul această expansiune a Universului către niciunde. Alteori, mă văd asemeni unui demiurg a cărui simplă trecere crează lumea. Dar goana mea împreună cu Universul, această teribilă cursă în întâmpinarea unui spațiu care se naște pe măsură ce gonesc într-acolo, tîrind după mine galaxiile, să fie oare singurul meu rost?

xxx

2. Atunci cînd am fost așezat aici, mi s-a spus: "Menirea ta e să ai grija de corăbiile care vor veni; luminează-le drumul și nu le lăsa să rătăcească printre primejdii. Ești bastionul cel mai înaintat al umanității - vei fi capul de pod al celor ce vor veni".

Nu știu dacă umanii gîndeau cu adevărat că ceva ar putea veni de dincolo; voiau, poate, doar să prevadă totul. Fapt este că s-au străduit să-i așeze în cale un sol (căci, poate, astă sănătă) capabil să întîmpine acel ceva - oice va fi fost să fie - ca de la egal la egal.

Indatoririle mele sunt numeroase: a semnaliza, a supraveghea, a detecta, a urmări, a acționa. Presupunînd că în față mea se află o rațiune, trebuie să-i analizez comportamentul, să-i stabilesc intențile și să acționez în consecință: q pot anihila sau, dimpotrivă, o pot ghida și primi. La nevoie, îi pot deschide drum prin coaja Universului. De aceea, forțele cu care am fost dotat sunt imense: pot aprinde și stinge stele, pot modifica legile fizicii, am chiar, în raza mea de acțiune, controlul timpului; pot, practic, orice.

Sunt far, hotel, observator, redută. Sunt capăt și început.

xxx

3. A trecut, de atunci, timp fără de măsură. Si nici o corabie nu a ajuns pînă la mine. Solii pe care îi aştepț înțîrzie.

Mă întreb, uneori, dacă aceste corăbi există într-adevăr. Mi-am omorât aşteptarea încercînd să prevad și să analizez toate variantele unei astfel de întîlniri. Din spațiu, din timp, din dimensional, de oriunde și oricum ar veni, știu, acum, ce voi face. Un singur lucru nu știu - dacă vor veni.

Dan MERIȘCA

Ultimul cîntec

Orchestra tăcu și pe scena învelită în catifea albastră apără prezentatorul.

Intr-un colț cineva chemă chelnerul. Vroia un pahar cu apă. Lebăda neagră din bazinul placat cu marmură - aflat în mijlocul meselor - își înfoie penele.

- Doamnelor și domnilor, veți putea asculta acum ultima creație în materie de muzică. Sansa dumneavoastră este unică. Domnul K... este cel care are onoarea să v-o facă cunoscută. Domnule K... vă rog - e timpul - poftiți pe scenă, adăugă pezenterul, după care începu să bată din palme, pentru a-i antrena și pe ceilalți.

De la una din mese se ridică un om; urcă cele cîteva trepte și pătrunse în pătratul de lumină verzuie. Nu era genul de om pe care să ții minte că l-ai văzut pe stradă. Purta un fel de frac cenușiu, iar manșetele albe făceau ca impresia de îmbrăcăminte desuetă să fie și mai puternică.

- Domnule K., ce ne veți prezenta deci în seara aceasta?

În partea cealaltă a sălii, barmanul se sprijinise de maneta filtrului de cafea și privea indiferent spre scenă.

- Voi încerca... nu știu cum să vă spun; mi-e destul de greu să explic ce intenționez, articulă, cu timiditate și tristețe. Vă promit însă că nu va fi nimic brusc, care să vă șocheze. De fapt, nici n-o să vă dați seama. Voi cînta ceva. Dar nu aceasta e important, ci faptul că veți fi martorii ultimei melodii care se va cînta. In-

realitate, melodia aceasta nici măcar nu există, acum. Ea va lua naștere în timp ce o voi interpreta. Creația și consumarea ei se va petrece în fața dumneavoastră, pentru dumneavoastră și odată cu dumneavoastră. Vă iubesc!

- Vă mulțumim, zise prezentatorul, după care ieși din pătratul său de lumină și dispără pentru totdeauna în spatele cortinei.

Domnul K. privi spre stînga dar, probabil, nu găsi ceea ce căuta. Își întoarse din nou fața spre public. În sfîrșit, cineva urcă pe scenă aducîndu-i o cutie voluminoasă. Își scoase instrumentele din ea.

După cîteva clipe de liniște, oamenii de la mese putură asculta ultima melodie.

Dar nimeni nu luase în seamă cuvintele domnului K., nici barmanul care între timp găsise sub tejgheea cîteva sandvișuri cu ou, iar acum, le mîncă absent. Mîine, ca și ieri, același spectacol. Aceiași clienti. Poate, alt muzician.

În bazinul cu apă fluorescentă din centrul baruļui, lebăda își vîrise lungul ei gît în apă.

Soldatul s-a întors acasă într-o iarnă.

S-a întors acasă, chemat de amintiri fără nume și de nume cărora nu le putea da chip. Undeva, în adîncul creierului cioplit și cîrpat cu blocuri biointegrate, rămăsese imprimată o urmă ce nu putuse fi stearsă. N-o putuseră să steagă nici anii de război, nici atenuatoarele psihodesignerilor militari, nici laserele chirurgilor, care, aducindu-l la viață - mereu mai puțin el însuși, mereu mai mult un conglomerat bioelectronic amorf -, îi tăiaseră profunde porțiuni arse ori iradiate. Urma aceasta difuză îl făcuse să pornească la drum.

Dan MERIȘCA
Doru PRUTEANU

Cîteva zile la rînd, viscolise fără încetare. De dimineață, ieșise însă soarele, un soare cu dinți, care-ți îngheță răsuflarea în gură.

Soldatul se întorcea acasă. Venea pe mijlocul uliței, călcind obosit prin zăpada scîrțitoare. "Ce diferență să fie?" mormăia. "Ce diferență a mai rămas?". Și el avea mațe de cauciuc, iar inima îi funcționa datorită unui microstimulator. Și el avea calotă craniană de duroplast. Fusese perforat de zeci de gloante, iar singele îi udase de nenumărate ori tărâna; murise în mai multe rînduri. De fiecare dată, fusese cîrpat, organele atinse îi fuseseră înlăciute, fusese supus unei scurte dar eficiente ședințe de psihodesign și retrimit în luptă. An de an devenise tot mai puțin un om, tot mai mult un robot. "Și atunci, de ce eu sănăt mai puțin decât un S.U?", își zicea soldatul, scuipindu cu năduf.

Ducea pe umăr o valiză de lemn, ferecată pe la colțuri. Valiza era plină. Îngrămădise în ea o mulțime de lucruri. În debandada generală a retragerii, abia reușise să se urce în unul din carele blindate. Nu era loc pentru toți. Împreună cu cei încă vreo cîțiva aflați în car, trebuia să se apere neîncetat de năvala celor rămași pe jos. Majoritatea erau însă extrem de încăpățnați. Pînă nu-i izbea de mai multe ori cu patul armei peste mîini, nu se linișteau.

Treptat, se depărtaseră de grosul trupelor. O luaseră chiar binișor înapoie, cînd, deodată, o șenilă le

sărise spartă de o mină ascunsă în praful drumului și carul se răsturnase, pîrind și învîrtindu-se-n loc. ieșise cu greu de dedesubt, trăgind după el lădoiul...

Era pe drum de mai multe luni. Ca să supraviețuiască, trebuise să lupte neîncetat. Cu foamea și frigul. Cu animalele sălbătice și flămînde și cu oamenii de o mie de ori mai sălbatici. Trebuise să se ferească de nenumărate detașamente de roboți, care mărșăluiau înapoie, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat - mulți din ei erau defecti sau dezmembrați, dar nu încetau să se tîrzie -, continuind să cucerească teritoriile și să înființeze granițe imaginare.

fortăreață electronică mobilă, întesată de senzori. Un luptător perfect. Un Super Umanoid. Dar pentru a rămîne cu adevărat de neînvins, un S.U. avea nevoie de un cerc viu de protecție, un cordon de soldați care să-l apere de fanaticii sinucigași, luptătorii-kamikadze ce, prin absurd, s-ar fi putut străcura în imediata-i apropiere, în unghiul orb. Să-l apere chiar cu prețul vieților lor. Pentru că tot ceea ce putea fi mai prețios era Superul. El, înapoie de orice, trebuia să nu fie scos din luptă. Mașina de semănat moarte.

Tîrind valiza după el, soldatul se duse la fintină. Lovindu-se de peretei de piatră în timp ce cobora, ciitura

ÎNTOARCEREA FIULUI RĂTĂCITOR

Ocolise pe departe orașele, devenite acum doar mormane uriașe de ruine, din mijlocul cărora se înălțau scheletele contorsionate ale zgîrie-norilor.

Soldatul se întorcea acasă.

Ajuns la fintină de lîngă poarta lor, se opri și lăsă jos valiza. Casa rămăsese așa cum o știa, mică și cenușie, pe jumătate îngropată în pămînt, strivită sub valul de zăpadă care o acoperise. Cei doi plopi bătrâni din fața porții se înălțau pînă la cer, singuri și albi.

... se cățăra acolo sus, sus de tot, mai că putea atinge norii cu mîna și - rîmlele care se zvîrcoleau roșii și grase atunci cînd scormonea pe sub gunoiul din spatele grajdului - și - obrazul lui de copil lipit de scoarță aspră a populu, furnicile care se urcau una după alta, strecându-se prin crăpături, pe lîngă obraz, spre vîrful mișcător și îndepărtat al copacului - și ...

Fînturi voalate de timp ale unor îndepărtate imagini se perîndau în fugă prin mintea înceșoată a soldatului, pentru că, o clipă mai tîrziu, să zboare asemenei unui stol de grauri speriați, încercînd să se ascundă înapoi, prin ungherele memoriei.

Da, totul rămăsese la fel. Totul era așa cum fusese, numai el nu mai putea fi. Numai el și numai oamenii..., puținii care mai rămăseseră...

"S.U.! Muma lui de făcătură!" Pe cîmpul de luptă, știa omorau tot. Nimic nu le putea scăpa. O

scotea un zgomot înfundat, de lemn putred. O trase înapoi, o sprijini de ghizdul alunecos și bău puțin.

În clipa aceea, cîinele vecinilor ieșe în goană din curte și se repezi glonț înspre om, lătrînd ca un apucat. Cînd își coborî privirea spre el, cîinele făcu un salt în lătu; în ochii soldatului lucea o lumină crudă, foarte rece și foarte îndepărtată. Cîinele își dezvelea colții și mîrișia urit, dînd să se repeadă. Psihocondiționarea trezise instantaneu în soldat reflexe pe care le credea uitate; se pregătea să lovească fulgerător, mortal, biointegratele gîndeau pentru el, în locul lui, conducîndu-l. Cînd, deodată, omul rămase nemîșcat, într-o poziție nefirească, cu ochii sticloși, gîsind...

"Biointegratele", gîndi el. "Paralizia! De sperietură... S-a întîmplat din nou"....Acolo, înapoi, exista ceva care se bloca din cînd în cînd, oprind tim-pul...Două obuze, apoi încă unul bufniră în mintea lui, măturînd totul încale...

Era un cîine mare, alb, lătos și foarte rău. Sărea în sus, la beregata omului și fălcile lui clămpărîn gol cînd dădu să muște și alunecă.

Soldatul simți ceva desfăcîndu-se în el, în creierul lui, o gheară de otel deschizîndu-se și apoi strîngînd și iarăși deschizîndu-se și, în clipa următoare, își dădu seama că putea din nou să se miște.

Se apăra cu latul brațului, aplecat deasupra valizei. Apoi,

brusc, însfăcind-o de mîner, o repezi în capul cîinelui. O dată numai, cu toată puterea.

Soldatul lăsase valiza jos și se aplecase peste ciine, uitîndu-se nedumerit. O dîră roșie prinse a î se prelinge printre colții înclestați. Pe obrazul omului, printre firele încilcîte ale bărbii se rostogoli o lacrimă grea; întinse o mînă ca și cum ar fi vrut să-l mîngîie, dar gestul i se frînse în aer. Și-o trase înapoi cu teamă.

...iepurele acela de cîmp, nu fugise, se apropiase de el, și mîngîiase blana alb-cenușie, dar el nu fugea, doar nările i se mișcau în ritmul respirației însăpîmîntate - și - cîrdul de giște alergînd prin praful uliței, scoțînd tipete disperate și încercînd să-și ia zborul, zburînd chiar cîțiva zeci de metri și apoi revenînd greoale pe pămînt, scuturînd din aripî și tipînd, și...

Fără să mai privească în urmă, intrîn curte, pășind peste poarta prăvălită în zăpadă. Înîndu-se cu mîinile de cap, vecina se repezise, tipînd și blestemînd, în uliță.

- Ieșî afară! zbieră ea după soldat, smulgîndu-și părul. Se luase după el, dar nu îndrăznea să treacă dincolo de linia de zăpadă mai întunecată care închipua gardul.

Soldatul se oprise în bucătărie, lăsînd jos, lîngă el, valiza. Se uita prin oalele de lut afumate. Luă una și, trăgînd un scăunel cu trei picioare, se așeză, icnind obosit.

- Iaca-i venit...zise tatăl din ușă.

"A tras în ciinele nostru! Am văzut cu ochii mei cum i-a scos matetele pe gură. Da' ce se crede el? Ce, poa' să facă ce vrea cu ciinele nostru?" se auzea de la poartă zvon de ceartă. Cei din casă ieșiseră la bătaie, în drum.

În întunerîcul cald al bordeiului, soldatul mânîncă. Cu căciula trasă pe urechi, cu mantaua atîrnînd greu pe el, soldatul mestecă hămesit. Mușcă din mâmăliga rece, apoi horpăie prin chișteagul din oală. Încet, încet, zăpada de pe el se topește, adunîndu-se jos, pe podeaua de lut, într-o bâltoacă.

Din curtea de peste drum, bărbatul vecinei se repezise cu un par în mînă, înjurînd și huduind că să-și facă curaj. Cei de la casele de primprejur începuseră deja să iasă prin porți, întărîtați...

După ce și-a astîmpărat foamea, soldatul se dezbrăcă. E numai în iz-

mene, cu picioarele goale, cu centura la briu. Pe urmă ieșe în ușă.

Soldatul privește fascinat la bătaie. Un fulger plesnește în biointegratele sale. A rămas în prag, nemîșcat, cu ochii holbați, cu gura căscată. Imaginile trec una prin alta, amestecîndu-se, suprapunîndu-se. O pleoapă de întunerîc se lasă și se ridică peste bătaie din uliță, se zbate în memoria soldatului. Între cei din drum, el vede rotindu-se, cercetînd spațîul cu senzorii lui hipersensibili, un S.U. E chiar un S.U., unul care se pregătește de atac!

Soldatul se repede în casă. Cu gesturi smucite, desface încuietoarea valizei, apoi saltă capacul. În graba retragerii a mai apucat și el cîte ceva. O mitralieră desfăcută în bucăți, ca să intre înăuntru și cîteva grenade de atac. Nu mai încăpuseră. Aruncase schimburile lui zdrențuite, aruncase casca și pătura și mantaua antiradiantă și masca. La urmă de tot, aruncase în noroiul tranșeei și fotografiile de acasă, un lăngă mic de argint cu medalionul în care odihnea chipul unei femei despre care nu-și mai amintea nimic și pietricica roșie, semânînd cu o inimă, ce-i purtase noroc în atîtea lupte.

Și îngrămădise înăuntru încă două pistoale, mai multe încarcătoare pline, un proiectil perforant și... astă-i ceea ce căuta. Îl ridică grăbit, montîndu-și-l pe umăr. Un mic aruncător de flăcări, cu o butelie de concentrat cît un pumn. Prinde la centură și două grenade.

Ieșe în curte. Tălpile goale lăsă urme calde în zăpadă. Din părul de pe piept îi ies aburi de sudoare.

În uliță s-a strîns o grămadă de oameni. Dau unii în alții care cu ce apucă. Cîțiva au smuls din garduri scînduri care mai au încă două-trei cuie la capete. Oasele și capetele sparte pîrifie.

Iar în mijlocul lor, Superul. Nu se mai rotește. S-a oprit. A reperat ținta, iar soldatul știe că ținta este chiar el. Asta, pentru că atunci cînd hotărîse să fugă, să se întoarcă acasă, își aruncase și însenmînul magnetic care îi spînzura la gît. S.U. nu mai are cum să-l recunoască. Soldatul a devenit pentru S.U. doar ceva care mișcă și are viață și nu are însenmîn magnetic. Ori, astă nu poate fi decît un dușman. Pe care trebuie să-l ucidă în următoarele clipe. Soldatul știe că trebuie să se apere, să tragă el

primul. Din gura aruncătorului de flăcări își escăpă primele jeturi de lichid arzînd, spulberate în evantai de vîntul tăios al iernii.

Oamenii tipă și se trîntesc în zăpadă, zvîrcindu-se și horcăind, cîțiva din rei, transformați în torțe, aleargă urlînd. Miroase a păr pîrlit, a carne arsă și a haine arse.

Din mijlocul flăcărilor, S.U. îl fixează. Contururile lui metalice dispar o clipă, apar din nou, plutesc într-o ceață de foc. Și soldatul apasă înnebunit pe trăgaciul aruncătorului de flăcări, în timp ce vechi imagini se repetă asupra lui să-i sfîșeze susținut...

...mirosul șoricului, porcul tăiat pe care-l pîrlește la foc de paie, pe zăpada murdară de funingine și de sînge închegat - și - stuful final și foșnitor de la marginea băltii, prin care se strecoară către apă - și - aburii de balegă proaspătă din staul, musculiile învîrtindu-se prin aer cu zgromot surd - și - ...

Soldatul își dă seama că flăcăriile nu-l pot învinge pe S.U. și că, dacă nu va face ceva, dacă nu se va repezi în unghiu lui orb, aruncînd o grenade, ca să-l facă să explodeze, să crape în bucăți, S.U. va trage. Fără greș. Va trage fără greș în pieptul lui. În țeașa lui.

Cu părul și barba fluturîndu-i în vînt, cu tălpile goale în zăpada stropită de sînge, soldatul smulge de la centură una din grenade, o smulge îñînd-o strîns în mînă, și trage cu dinții cuiul de dezamorsare, trebuie să-o arunce sub S.U., de către el pîndează degetele eliberînd piedica, pentru ca explozia să se producă înainte ca S.Wuperul, detectînd grenade, să aibă timp să-și declanșeze cîmpul de protecție, grenade i se odihnește liberă în palmă și, în clipă aceea, timpul...

... bănuții aurii care cad, tot cad din cer, atunci cînd privești soarele printre gene, trebuie să-o arunce - și - sînii fetelor la scaldă, ca niște muguri primăvara, trebuie să arunce grenade - și - milioanele de firisoare de praf, scripind în razele de soare care se strecoară prin acoperișul de șindrilă al hambarului, roțile de car cu șpițele rupte, sprijinite de perete, grenade - și - sînul proaspăt cosit, pus la uscat în podul șurii, miroind înnebunitor a dragoste și a moar...

Prima oară cînd am auzit "scratch -scritch -scritch"

E adevărat, era și printre primele mele amintiri - se întâmpla să fiu debarcat împreună cu vechiul contingent de Teriști cu care mă înrolasem, într-un tinut sec și sticlos, o planetă căreia i-am uitat numele dar de pe care am rămas cu o amintire: un picior mai mult. E adevărat că de lemn, dar dintr-un lemn de o calitate rară, ceva ce n-am văzut pe Pămînt nici în magazinele pentru Saturnieni. Păcat că nu l-am mai luat, atunci. (Aveam și înainte piciorul meu de lemn, dar nu strică niciodată să ai unul de rezervă, pentru aniversări sau parade). Eram aşadar pe planeta aceea nisipoasă și mestecam gumă, un obicei care, în ciuda a ceea ce spunea regretata mea mamă, îmi fu foarte de folos atunci cînd dădură peste noi "albinele" localnicilor. Cum acestea aveau talentul înnașcut de a extrage siliciul pur din desertul despre care nu știau dacă atînțeles că ocupă totă planetă - le fu nu numai ușor, dar și plăcut să ne sfredelască vizoarele de cuart ale combinezoanelor spațiale. Si acum ne amintim de respectiva gumă de mestecat cu care mi-am obturat cum am putut - adică mai cu limba, mai cu degetele - bortificiul cu care una din "insecte" îmi fericise casca de protecție. Moment după care m-am și aruncat la pămînt, pentru a preveni altele mai noi și mai mari. Chestia asta m-a împiedicat să văd mutrele colegilor mei, ieșind prin găurile vizoarelor afară, datorită depresurizării. Am văzut abia mai tîrziu picătelele multicolore de pe nisipul monocrom. De altfel, camarazii mei ieșiseră cu totul din costum, ceea ce i-a derutat întrucîtva pe "stuparii" - băieți de treabă - care sosiseră ca să vadă ce mai facem. Localnicii, cam nisipoși din fire, nu erau prea lesne de înțeles, la început; dar am trecut ușor peste

bariera semnatică imediat ce aduseră cîteva obiecte ce nu puteau servi decât la dulgherie, tinichigerie sau chirurgie. Nu, nu chirurgie estetică, cel puțin nu din punctul nostru de vedere; chirurgie experimentală, vreau să spun, că doar săcusem și eu niște cursuri facultative cu maestrul N'Tho, iar torturile (puteți pune accentul cum vreți, pentru că maestro era și bucătar eminent) - nu mai aveau nici un secret pentru mine.

SFÎRȘITUL POVEȘTII

Lucian MERISCA

Băieții de pe plajă ("beach-boys", să le spunem - deși mie îmi place numai cum sună, nu și cum se scrie) se adunară roată în jurul meu și mă culeseră cum putură și ei de pe jos. Nu le trecu prin cap să-mi scoată chewing-gum-ul care mă împiedica să ii văd stereo, dar nici eu nu mă omorî să-i rog să o facă. Tocmai îmi luau măsurile cu un aparat care mă cam strîngea și simteam nevoie să le comunic că nu e totuși numărul meu, cînd pricepu subit intenția lor. Voi au să-mi facă o statuie de lemn, ca să mă aibă amintire, înainte de a-mi desuruba casca de protecție și a-mi ura astfel bun venit și bun rămas pe planetă lor. Ce-i drept, ideea lor mă măgulea, conștient fiind cît de rar și de import trebuie să fi fost lemnul în țara lor de nisip. Aveam însă și eu deja un picior de lemn pe care bucuros li l-aș fi dat - nu ca amintire, dar, oricum, undeva - dacă nu mă țineau virtos în matriță cu pricina. Situația devenise critică, se adunaseră cam multișori

nisipari ca să-și înșuească procedura - pentru că pe planetă mai debarcaseră și alte convoaie de-ale noastre și dînșii nu voiau să facă nici o discriminare între emigranți, ci să-i trateze pe toți la fel. Așadar începuseră să-mi tăie cu fierastrăul piciorul (nu, nu cel de lemn!) cînd din cer se auzi:

"scratch

-scritch

-scritch !"

și iată că toți băieții dispărură de parcă i-ar fi suflat vîntul, iar eu mă trezii într-un moment anterior venirii lor, într-o elegantă ambulanță cazonă, gonind către Spitalul de campanie unde mi se explică cu răbdare faptul interesant că fusesem atacat de "albine" și că doar grătie lor și a substanței viscoase cu care nu se știe cum făcuseră ele de-mi umpluseră gaura din cască - fusesem recuperat și reconditionat.

Eu - mi-am adus aminte că, de fapt... dar... bine, aşa e cum ziceți voi, am spus, și am adormit (buștean).

Am mai adormit în timp ce faceam de gardă cu dezintegratorul de biometeozi în mînă, legat cu "cordoul umbilical" de nava noastră dragă. Se vede treaba însă că termoregulatorul nu era bine aranjat, căci mă cuprinse o amorteașă de mi se amestecau ochii între ei; și nu m-am trezit din somn decât cînd îmi crescu temperatura costumului din cauza exploziei navetei. Sigur, nu mi-a fost ușor să mă trezesc solo dincolo de marginile cartografiate ale universului, atîrnind în mod jalinic de un cablu de ancorare sfîrtecat... Vrui aşadar să-mi afli scăparea iar în somn dar ce crezi, că

scratch

-scritch

-scritch

vui din nou sectorul de masă + energie + informație continuând spațiu-timp în care mă aflam. Am apucat doar să mă mir că zgomotile se propagă prin vid sau că am paraziți - adică insecte -

în cască, și mă trezii incomod, chiar înainte de a pleca în misiunea aceasta de cercetaș, cind rămăsesem blocat în lift la Ministerul Afacerilor celor mai Externe.

Am mai auzit
"scratch"

-scritch

-scritch"

de atunci de nenumărate ori și pot spune că mi-am dat seama cu adevărat că e mesajul pentru mine al îngerului meu păzitor (dacă o fi existând așa ceva) - abia în ziua cind urma să mă căsătoresc. Tocmai aşteptam...cind...și...dar

scratch

-scritch

-scritch

și totul a dispărut așa cum sau de unde apăruse.

Dracu știe însă de ce îngerul meu păzitor m-a apărat și de reale și de bune, că la un moment dat nu mai știam nici eu ce mai rămăsesese din viața mea cîrpată și decolorată ca uniforma generalului cu care ștergeau acum cimentul soldații care aveau sectorul la toaletă. Eram plăcărit și amărit de atîtea campanii ghinioniste ale căror sfîrșit nu mai apucam să îl văd și mă întrebam

scratch

-scritch

-scritch

ziua era frumoasă și iată că nu-mi părea rău că mă întorsesem pe Pămînt într-un scurt concediu de boală la care mă îndemnaseră superioirii mei. Desigur că le povestisem și lor de chestiile cu "scratch-scritch-scritch" dar ei mă povătuiseră că ar fi bine să mă mai odihnesc după atîtea

scratch

-scritch

-scritch.

"scratch

-scritch

-scritch"

și mă pensionară. Asta nu-mi mai plăcu și eram chiar gata să fac scandal dacă aș mai fi avut în jur pe cineva care să mă ia în serios pentru că

scratch

-scritch

-scritch

- imediat mă plimbam repede și nervos prin curtea cu garduri mari și frumoase ale Institutului de Psihiatrie. Ce mai, adică, eram internat la ospiciu și clenx plută

trigonometrie adînc capră. Amel iod, fac cîțiva pași și mi se făcu cald. Imi agăț pijamaua într-un cuier care înfrunzise puțin și pornesc mai departe pe jos să verific parcul instituției mele. Nu fac nici...așa...că dau peste unul care stătea la umbră, cu o barbă uite-așa de mare și un păr care dacă n-ar fi fost murdar era alb (eu nu am chelie, băieți?) și ce crezi că făcea moșul ăsta? Avea și el halat de spital, roșu, dar tot cîrpit, petec peste petec și o coronă de crengute de salcâm la o palmă deasupra capului. Stătea chirică curmeziș pe o buturugă și scria înfrigurat c-o pană pe niște hîrțoage. Chiar auzisem eu înainte de a intra în tufe niște scrîșituri așa suspecte care m-au pus pe gînduri dar am zis că o fi adevărat că mi se pare

numai. Mă uit la el - cred că nu mă observase. Pentru că m-am apropiat tiptil, pentru că era mai mult cu spatele și mai mult ca sigur surd și cam orb, am putut să mă aplec peste umărul lui ca să citesc ce scria. El făcu însă o mîzgîlitură mare pe text zgîrîind cu vîrful penei și apoi refîncepu să scrie de la capăt iar eu mă aflam în fața lui.

scratch

-scritch

-scritch

scritch

-scritch

-scritch

Atunci i-am pus o mînă pe umăr și cu cealaltă am încercat să-l întorc cu fața către mine.

ÎN VRMEA PRINZULUI

Eu am alergie la culoarea violet. Mama are alergie la culoarea violet. Tata are alergie la culoarea violet. Sora mea are alergie la culoarea violet.

Tata inchide geamul de la bucătărie. Apoi pe cel de la cameră. Ne punem cu toții ochelarii. La fel ca noi fac primarul și soția lui, frizerul, care e burlac, directorul școlii, care nu e burlac, chiar și Sokol vagabondul ascuns într-un closet la cinematograful "Select".

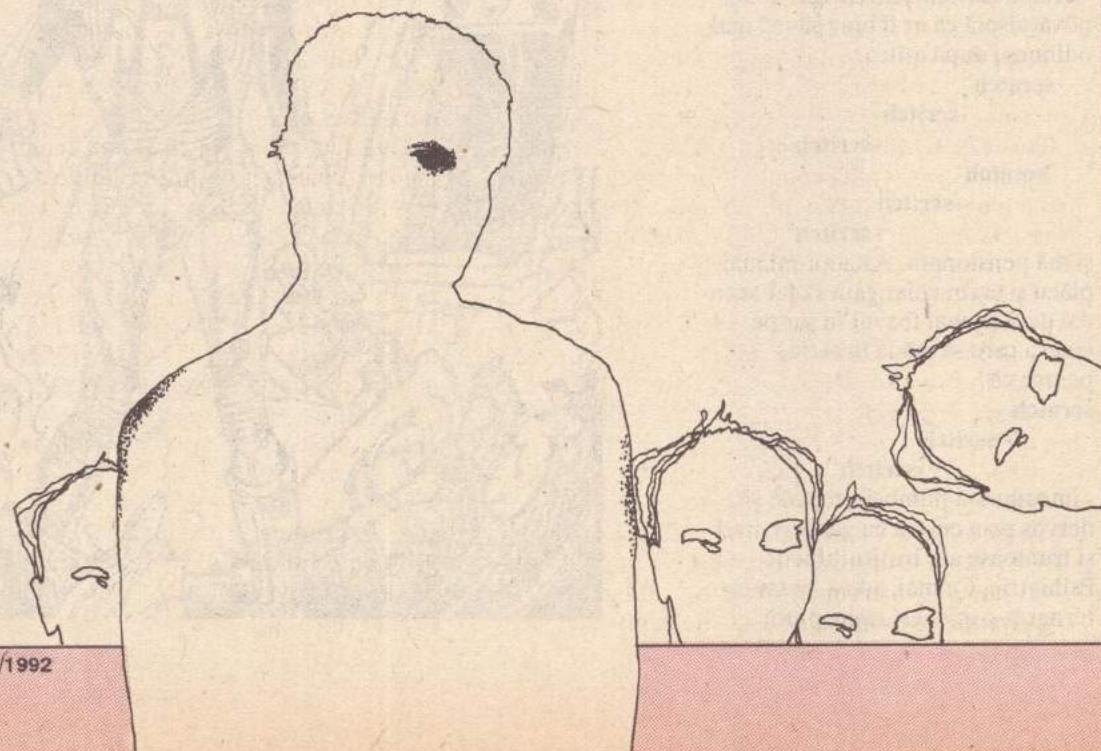
Nu mai scoateți nici o vorbă, spune tata. Uite soarele, spune sora mea, ce mare e. Soarele e rău, zic. Nu mă crede. Ii explic: acum un an de zile, un ciudat fenomen solar a influențat finul mecanism dinăuntrul nostru. Si uite că facem alergie la culoarea violet.

Nu vobiti, spune tata.

Iată-i! Iar trec pe stradă, rostogolindu-se, drăgălașii locuitorii ai muntelui Omo. Se minunează ca de obicei de pustietatea orașului nostru și se întrebă unde or fi dispărut oamenii. Ei nu pătrund niciodată în case pentru că, același ciudat fenomen solar i-a îmbolnăvit de claustrofobie.

Nu vorbim. Locuitorii muntelui Omo se îndepărtează rostogolindu-se. Trupurile lor ca niște butoiașe sunt în întregime colorate în violet.

Ovidiu BUFNILĂ

George CEAUȘU

Cerul negru, ochi albaștrii

Merg împreună de luni de zile. Au lăsat în urmă magnetorutele de pe Lună, s-au aruncat în tunelele care străpung centura de asteroizi, o navă-fluture i-a purtat peste întinderile Orașului Roșu, Marte, au parcurs, în Orașul-Soare, imensele arteziene gravitaționale săpate în mediul amoniacal, s-au îndepărtat apoi de Magistrala Solară iar de pe Amalthea au admirat răsăritul Orașului-Soare, Jupiter. Sunt frânti, dar nu se opresc, pentru că nu știu cît mai au de mers.

Xlavitu e un trubadur modern. Ține la piept lira Echivalențelor; o bandă susținătoare îi trece peste umăr. Lucian e omul acțiunii - se poate deduce astă după transformer-ul pe care îl poartă în mînă ca pe o armă în cumpărire. "E lira mea", spune adeseori.

- Să îți citeșc.

Xlavitu mîngie lira, atent, și pereții cutiilor de rezonanță se rotesc, se întrelăie, lira se transformă într-o carte cu tactilograme ale cărei rînduri se derulează la atingerea degetelor sale. Lucian începe să simtă ideile, furnicăturile i se întind pe față, pe gît. Se crisperă, rînește:

- N-ai vrea mai degrabă să vezi un privitor?

El e inginer, n-are timp de cărți, el operează în spațiul apropiat, îl poate transforma temporar, chiar fără îngăduință celorlalți, cu ajutorul instrumentului din mîna lui. Xlavitu nu l-a auzit. Înfrigurat, își plimbă degetele pe deasupra cărții:

- Ascultă ce spune: "Oamenii, cîndva, aveau ochi albaștri..."

- Poate chiar verzi, îl întrerupe Lucian, băjocitor. Galbeni, roșii, mov, dacă vrei - continuă el. Xlavitu se înfurie și apăsa cu degetul pe carte:

- Scrici aici. (Un scrisnet involuntar).

Are figura unui predicator, judecînd mai ales după craniul ras. Dacă mîinile nu i-ar fi ocupate, ar gestica mai mult. În ciuda aspectului său, nu posedă putere de convingere. Costumul lui, cam aerat, nu corespunde portretului-robot al unui predicator: un voal biologic obișnuit, un fel de tunică a lui Nessus. Costumul oferă și o anumită protecție față de temperatură mediului. Celălalt, mai puțin romantic, poartă o platoșă izotermică.

Xlavitu bînguie, pe tactilogramele cărții, un cîntec vechi despre ochii albaștri ai oamenilor. Lucian nu-l ascultă. Tot timpul merg. Merg pe un drum mărginaș. În dreapta, de cîteva zile, același peisaj: serele de radiatii mitogenetice. Sînt cele mai întinse din întreg Sistemul. De cealaltă parte a drumului, relieful urcă: dealuri, stînci răzlețe. O stîncă mușcă din drum. Lucian se apropie de ea și transformer-ul intră în acțiune: o rază îșnește dintr-unul dintre zecile de tuburi care dau instrumentului și aspectul unei orgi portative; raza se plimbă pe orizontală, piatra se

topește la suprafață, blana lichidă se scurge și stîncă rămîne netedă deasupra, ca o rampă.

- Aici o să vină.

Lucian e mulțumit. Raza intră înapoi în tub - o sabie în teacă. Xlavitu îl măsoară atent:

- Un Privitor al Cerului? Nu-mi vine să cred.

Doar el le poate spune, totuși. Ei bîjbîie de un timp încocace. Pot încerca. Semnalul de chemare se ridică din antena transformer-ului.

Minunea se produce: "rampa" se luminează și Privitorul Cerului pășește pe ea. Haloul protector față de saltul spațial nu s-a destrămat încă în jurul lui, dar lumina care îl înconjoară se resoarbe lent. Bătrîn, cu părul alb, Privitorul poartă o tocă neagră pe umeri. Față de cei de rangul lui, nu s-a lăsat prea mult așteptat. Numai Privitorii de rang mai mic sunt punctuali - Contemplarea Cerului necesită concentrație și disponibilitate afectivă. O activitate de înaltă conduită, prin care societatea își desemnează Vizionarii. Aceștia veghează zi și noapte asupra destinelor ei. Vizionarii nu pot fi deranjați.

- S-aveți parte de un Cer senin, spune Privitorul în chip de salut. Xlavitu tresare violent și Lira Echivalenxelor scoate un sunet neașteptat.

- Numai dacă ni-l arăți, Privitorule, răspunde Lucian.

- M-am grăbit pentru că am apreciat hotărîrea voastră, reia Privitorul. V-ati distrus sistemele personale de compensație numai ca să puteți face un drum.

- Astă contează mai puțin, Privitorule. Cerul ține de resortul tău.

- O clipă, îl temperează Privitorul pe Lucian. Silueta i se profilează peste amurgul lui Saturn.

Își întinde brațul drept în față și degetele palmei i se desfac. Gestul schițat de el e amplu - mîna pare să netezească o suprafață convexă. Și de îndată o sferă neagră, lucioasă, se încheagă nu departe de față palmei, ca și cum aerul s-ar fi solidificat. Sferă se rotește, este Sistemul peste care patinează o calotă luminoasă. Un mânunchi de raze îșnește deasupra umărului drept al Privitorului și peste cîteva clipe lumina se ridică încet din spatele lui - o altă lumină, care acoperă amurgul. Fața Privitorului se înnegrește, tremură, se pierde în dosul unei picioare, pentru că, pe măsură ce lumina crește, să dispară și restul trupului, într-o ultimă învăluire de tenebre. Xlavitu își acoperă ochii: strălucirea i-a ajuns foarte aproape de timplă.

- Sistemul este înconjurat de Cer, spune Privitorul, solemn. Lucian se uită în jurul lui, bănuitor: glasul se audă de pretutindeni, pare dizolvat în ambient. Privitorul a devenit o entitate, Lucian îi simte prezența, o respiră, își trage spre el transformer-ul în strădania absurdă de a atinge un dușman multiplicat

peste capacitatele de percepție simultană ale instrumentului.

De undeva izvorăște un cîntec lenj, modulat de un șuviu de microunde. Xlavitu tresare sub un fior de groază și întreabă ceva. Dar se aude numai vocea Privitorului:

- E cîntecul sferelor.

- Prea aproape, spune unul dintre cei doi și simt cum Cerul face un pas înapoi. Privitorul e un om, dar, în proporție importantă, și o mașină biologică. Cîmpul său bioenergetic servește ca modulator pentru un cîmp holografic ce poate fi dirijat prin intermediul unor anumite gesturi, ca și cum omul ar fi un aparat.

Cerul oferă acum un spectacol grandios. Sistemul ocupă o poziție modestă, spre periferie. Una cîte una, radiosursele cuprind bolta: focuri de artificii. Corpurile luminoase ale novelor apar și dispar cu repeziciune. Într-o zonă liniștită pînă cu cîteva clipe în urmă, un pulsar devine activ, ajungînd în scurt timp la o strălucire insuportabilă. Din cînd în cînd, firmamentul este străpuns de cîte o pînlie luminoasă - un quasar. Atmosfera devine mai densă și muzica mai insinuantă; debusolat, Xlavitu încearcă să conștientizeze nouă simt, care se interpune între el și Sfera Cerească, dar Equivalence a amușit. Cerul e mare și evoluția lui de ansamblu pare desprinsă dintr-un spectacol de sunet și lumină.

Chipul Privitorului reapare învăluit în haloul bioenergetic. Cei doi se uită la el ca hipnotizați - au pierdut noțiunea timpului, spectacolul ar fi putut dura o clipă sau o zi. Mîinile lui Xlavitu ating lira de la piept, degetele, crispate, încearcă să opreasă derularea vijelioasă a armonicelor fundamentale. Dar nu se aude decît un zgomet ca un foșnet de pădure.

- N-am văzut...Sirius, Canopus, Vega...Nu le-am văzut pe Cer. Legendele vorbesc de stele.

Xlavitu vorbește cu ochii închiși; n-a reușit însă să depășească transa vizionării.

- Părerile cunoștorilor în această privință sunt împărtăsite, spuse Privitorul. Personal, cred că prezența lor nu poate fi detectată, datorită strălucirii intense a novelor și a quasarilor.

Cei doi solicitanți se privesc în tăcere. N-au mai văzut vreodată un Cer de o asemenea amploare. Privitorii chemăți înainte le arătaseră Ceruri mult mai sterse. Acești Privitor s-a întrecut pe sine; desigur, e foarte aproape de rangul de Vizionar. Sau poate spectacolul Cerului fusese chiar o pre-Vizionare pe care superioară lui o urmăriseră cu fălcile încleștate. Pe fețele celor doi solicitanți înflorescă un zîmbet. Privitorul îi examinează pe rînd:

- Nu înțeleg ce v-a făcut să plecați (își frămîntă mîinile, nelinișit. Își alungă gîndul absurd că ar putea vreodată pleca. Privitorii și Vizionarii contemplă lumea în înregul ei - pentru ei, plecarea este fără sens). I se adresă lui Lucian: Tu eşti inginer, eşti făcut să schimbi totul în jurul tău. Inginerul e un grup de transformări. Dar poți transforma oriunde. Tu nu schimbi nimic - își spuse lui Xlavitu. Lași totul la fel, dar încercă să-l pui în rezonanță cu lira ta. Oricare artă e un sistem de echivalențe. Plecarea la ce îți-a trebuit?

Xlavitu nu răspunde. Stă cu brațele pe lîngă corp, de parcă ar încerca o senzație nouă.

- Băiatul ăsta are Boala Cerului, Privitorule, intervine Lucian.

- Năluciri - vrei să spui -, senzația de "aerian", zborul nostalgie...Prostii - decretează Privitorul. Si curiozitatea e o boală. Eu nu vă pot arăta mai mult decât astăzi. Dar un Vizionar...

Nu le dă timpul să se dezmeticească. Pornește înainte.

- Un Vizionar? Întreabă Xlavitu, într-un tîrziu.

- Eu știu unul. E aproape de marginea Sistemului.

Dar se spune că Vizionarii sunt dinainte de nașterea lui.

Lumea se născuse din întuneric. Apoi lumina a luat totul în stăpînire, lumina aceea egală, puțin umbroasă. Lumea și lumina sunt tot una. Vizionarii sunt unde, aproape de marginea luminii, aproape de Imensele Bolti.

- Cum arată el? Xlavitu devine tot mai interesat. Lucian pare acum nepăsător.

- Nu știe nimic, răspunde Privitorul. Nici eu nu știu.

Tot timpul merg.

Merg de cîteva zile. Pierd șirul zilelor. Nu pot merge decât pe jos, Imensele Bolti sunt aproape. Văd una dintre Colonade, departe, noi zile trec și ajung cu totii în umbra ei. E uriașă, cîteva zeci de oameni abia o pot cuprinde cu brațele. Nu i se zărește vîrful.

- Cîți l-au văzut?

Tot timpul merg.

- Vizionarul? Nu cred să-l fi văzut cu adevărat cineva.

- Cîți s-au întors de acolo?

- Nu știe nimic.

- Am obosit.

- Mergi mai departe.

- Mai pot să cînt?

- M-am saturat de ochii albaștri ai oamenilor.

Mergi în liniște.

- Mai este mult?

- Prea multe întrebări, Xlavitu. Nu știi nimic.

Nimic nu știi, copilule.

Marginea Lumii se zărește ca un istm retezat.

Marginea Lumii a rămas nemîșcată. În față e peretele reflectorizant (lumina aceea egală) în care e săpată o fosă înaltă, arcuită - gura unei peșteri sau întrarea unei catedrale. Uimit, Xlavitu închide ochii, și redeschide: arcada străjuită de fildeșii stilpilor este presărată din loc în loc cu lămpi de ultraviolete și candebre meditative.

În hamacul său, învăluit în milioane de fire argintii, stă un Vizionar cufundat în transa contemplării. Comunică direct cu Sferele și de aceea în sferă să este doar o prezență fizică. Își țese gogoșa alcătuită din aceleși fibre subțiri care îi asigură comunicația cu Cerul și, pe măsură ce aceasta crește - de-a lungul anilor - el se închide în ea. O țese mereu - anexă finală a unui mecanism social. E racordat la milioane de galaxii. Si-a pierdut simțurile și capacitatele de comunicare nelegate de Cer.

"L-am văzut", cîntă Xlavitu pe drumul de întoarcere și chitară Equivalence îngînă o armonică profundă, care te scoate din minti.

"E orb, e un vierme", replică Lucian, înfiorat.

"L-am văzut, înțelegi, l-am văzut!"

"E orb, e un vierme. Si Cerul?"

Nici unul dintre ei n-ar fi vrut să întilnească un nou Privitor al Cerului. Dar îl vor întâlni. Trec prin sălile final ale unei clădiri abandonate în care scările ajung pînă în tavan și, parcugînd greoi treptele, nu pot să nu remarcă monstruozitatea unei asemenea geometrii. Poate deasupra, departe, este o arcadă a Imenselor Bolți. Privitorul le apare în cale: mic, pricăjit, mistuindu-se în faldurile pelerinei sale. Face cîteva gesturi mai ample, dar Cerul dorit nu apare, se scuză pentru faptul că e puțin obosit, încearcă din nou, din aura lui țîșnesc cîteva scînteie, apoi strălucirea din juru-i se stingă.

- Ce fel de Privitor ești tu? îl întrebă Lucian, complice, dîndu-i de înțeles că acceptă și ipoteza ca el să fie un impostor, că faptul astă n-ar deranja acum, aici, chiar pe nimeni.

El își frînge degetele și după expresia chinuită a feței cei doi călători își dau seama că în mintea Privitorului se încheagă o hotărîre. Și după voce:

- Vreți să vedeți Cerul? Eu n-am cum să vi-l arăt.

Nu-și dă seama că poate fi strivit cu un pumn. Nu știe că, rătăcit pe aici și ne-în-stare să-și facă meseria, a devenit victimă lor. Privitor fiind și fără acces la Cer, își anulează propria identitate.

- În schimb, v-aș putea duce să-l vedeți singuri, adăugă el după o lungă gîndire. Trebuie totuși să aveți răbdare. Cocijat, cu mâna la falcă, pare și mai mic.

Ia în mînă transformer-ul și pe una din scalele lui fixeză un reper. Merge în capătul scărilor, măsoară ceva și, încet, dă deoparte o treaptă. Se strecoară toti trei în nouă încăpere și se trezesc pe un palier, aproape de tavan. Pe un perete sătăcăuș cîteva săgeți și o inscripție ciudată. Privitorul mai face cîteva calcule pe scala transformer-ului și din nou stă pe gînduri.

- E departe - oftează - foarte departe.

De cîteva zile măsoară, calculează, pipăie pereți și trepte, cuprinde în brațe coloane, mișcîndu-le încet și descooperind în spatele lor alte spații, din ce în ce mai vaste, calculează din nou și șoptește în barbă: "E departe, foarte departe". Cînd peretele nu cedează, cînd piatra nu se mișcă, pune în acțiune transformer-ul se strecoară în nouă încăpere urmat de cei doi, semnele negre de pe pereți se înmulțesc, se complică, Privitorul calculează iarăși, "aici e greșeala, nu, nu e nici o greșeală, dar e departe", intră cu toții într-o transă a mișcării, mîngînd pereții, încercînd să decifreze semnele, uitînd să mănușe, să doarmă - nu văd în față ochilor decât semne, și pereți și trepte.

- Renunță, ii spun Privitorului cînd puterile îl părăsesc, dar acesta le dă de înțeles că singurul lucru care le- ar mai trebui este Cerul.

Privitorul le arată, în sfîrșit, Cerul - printre-un perete transparent, deasupra. Nu-și mai amintesc cînd au mîncat ultima oară, n-au dormit zile de-a rîndul, pleoapele li se închid involuntar. Dar privesc.

Xlavitu tace, nu spune nimic, lira nu scoate nici un sunet, cîteva ore de acum înainte Xlavitu va fi ca și inexistență. Și Lucian rămîne fără glas, stă așa minute întregi, pînă cînd un val de furie îl face să răbufnească. Se repede la gîțul impostorului și se rostogolește împreună pe scări, încearcă să-l sugrume, Privitorul dovedește o forță fizică neașteptată, se răsucescă, scapă de sub el, îl încalcă, punîndu-i umerii la pămînt, Lucian e vlăguit, desigur, învins, dar mai

înainte de asta a izbutit să-și însfigă mâna în părul alb și să-l dea pe impostor, de cîteva ori, cu capul de o piatră. Privitorul a rămas cu față aplecată spre el:

- N-am vrut să vă însel. Lacrimile i se scurg în barbă. Aici trebuie să fie Cerul, aici.

Fixeză din nou scala transformerului, calculează din nou, cu gesturi mecanice - nu era exclus să fi greșit. Apoi, cu el în mînă, clătinîndu-se, urcă treptele.

- Unde sunt novele? urlă Lucian în urma lui Quasar? Muzica sferelor unde e, o auzi?

Iar Privitorul urcă spre peticul acela negru, presărat cu cîteva puncte lucioase. Spre Cerul acela prăpădit, care nu poate fi decât al unui impostor. Lovește cu furie peretele, declanșează raza distrugătoare și spărtura rînește în zid, îndreaptă raza spre tavan și peticul se largeste - cîteva puncte lucioase în plus, o pată gălbuiu -, deschide arma la maximum, tavanul se topește (lichidul alb se vaporizează aproape instantaneu) iar Privitorul taie din el cu sălbăticie.

Rămas în genunchi, Lucian nu încearcă să urce treptele. Simte că adevărul este aproape, Xlavitu a tăcut, acum ar fi trebuit și lira să bîlgiu ceva, dar ce?, rămăsesc ca el să descopere în timp ce peticul negru se largea deasupra și ființa de pe scări părea să fi înnebunit. Și totuși, cîndva - e o prostie prea mare că să fie o simplă prostie, s-au schimbat multe, dar cîte și cum? -, privește spre trepte, își răvășește părul lucios, își acoperă față cu palmele solzoase, își acoperă ochi (pupile largi, cît ochiul întreg) și nu-și poate da seama de ce, totuși, cîndva, într-un trecut de care nimeni nu-și mai amintește acum - oamenii aveau ochi albaștri.

Un punct situat pe un sistem de coordonate - un om.

Puncte, balize aeriene, sfere din ce în ce mai mari. Un om, o sferă umană. Închisă în sferă ambientală. Închisă în sferă unui oraș planetar. O ultimă sferă, imensă. O civilizație îmbracă interiorul ei, cosmonauții țîșnesc în afară - cel mai adesea, nu-și dau seama de asta - iar Vizionarii stau cățărăți în hamacele lor pe față internă a Sferelor. Un nucleu fierbinte trimite spre pereții ei fascicule de radiații care, reflectate, vor contribui la regenerarea continuă a surselor energetice. De fapt, nucleul energetic se stinge lent iar la capătul citorva milioane de ani găunoasa Sferă va avea în centru ei un tăciune care, încetîndu-și rotirea, își va începe drumul agonic spre mantaua externă, spărgîndu-și izbucnind în vid.

Hrânind în miezul ei o civilizație, Sfera Dyson se rotește lent în noaptea galactică punctată de strălucirea stelelor.

CEA MAI LUNGĂ POVESTE SF SCRISĂ VREODATĂ

Arthur C. CLARKE

Dragă d-le Jinx:

Mă tem că ideea dumneavoastră nu este deloc originală. Povestiri despre autori ale căror lucrări sînt întotdeauna plagiate încă *înainte* ca ei să le fi scris au putut fi întîlnite încă de pe vremea "Anticipatorului" lui H.G.Wells. Aproape săptămînal primesc un manuscris care începe cu:

Dragă d-le Jinx:

Mă tem că ideea dumneavoastră nu este deloc originală. Povestiri despre autori ale căror lucrări sînt întotdeauna plagiate încă *înainte* ca e să le fi scris au putut fi întîlnite încă de pe vremea "Anticipatorului" lui H.G.Wells. Aproape săptămînal primesc un manuscris care începe cu:

Dragă d-le Jinx:

Mă tem că ideea dumneavoastră nu este...

Mai mult noroc data viitoare!

Al dumneavoastră,

Morris K.Mobius

Editor, Stupefying Stories

Mai mult noroc data viitoare!

Al dumneavoastră,

Morris K.Mobius

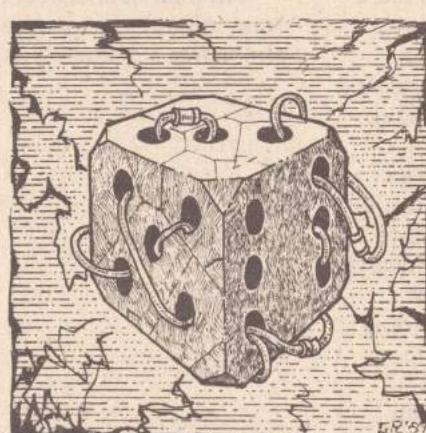
Editor, Stupefying Stories

Mai mult noroc data viitoare!

Al dumneavoastră,

Morris K.Mobius

Editor, Stupefying Stories

Fredric BROWN

CEA MAI
SCURTĂ

POVESTE SFSCRISĂ VREODATĂ

Așezat pe podea, ultimul om de pe Pămînt stătea închis într-o cameră, copleșit de singurătate. Atunci se auzi o bătaie în ușă...

RĂSPUNSUL

Cu gesturi încete, hieratice, Dwar Ev sudă cu o picătură de aur ultimele două fire. Obiectivele a zeci de video-camere erau fixate asupra lui, transmînd pe unde subeterice, de la un capăt la celălalt al Universului, tot atîtea unghiuri diferite asupra imaginii acestei ceremonii. Savantul se ridică, făcu un semn din cap către Dwar Reyn și se apropie de mînerul intrerupătorului general, ce avea să cupleteze instantaneu toate giganticele calculatoare ale tuturor planetelor locuite din Univers - nouăzeci și șase de miliarde de planete, constituindu-se în nodurile unei immense retele - supercircuitele labirintice ale unui virtual hypercomputer, o mașină cibernetică unică în timp și în spațiu prin amploarea și puterea ei, ce avea să înglobeze întreaga cunoaștere a tuturor lumilor inteligente din miriade de galaxii.

Dwar Reyn adresă un scurt discurs solemn mulților immense de spectatori care îi urmăreau imaginea. Apoi, după o clipă emoționantă de liniște, spuse:

- Totul e gata, Dwar Ev.

Dwar Ev acționa mînerul. Se auzi un formidabil bîzîit, consecință a colosalei puteri ce se concentra într-un singur punct, imensele energii reunite venind

din nouăzeci și șase de lumi stelare inteligente. Ciorchini multicolori de lumini clipitoare izbucniră orbitor pe imensul tablou de comandă, semnalînd că visul prinse în sfîrșit, viață.

Dwar Ev făcu un pas înapoi, inspirînd profund:

- Onoarea de a pune prima întrebare îți revine dumitale, Dwar Reyn.

- Mulțumesc, spuse Dwar Reyn. Va fi o întrebare la care nici o altă mașină cibernetică nu a putut, cu propriile-i puteri să răspundă. Se întoarse spre tabloul de comandă al hypercomputer-ului și rosti rar:

- Există Dumnezeu?

Iar colosală voce, venind de pretutindeni și de nicăieri, răsunse fără ezitare, fără cel mai mic zgromot de scînteie electrică, ori flăcări de condensator:

- Da, acum Dumnezeu există.

Spaimă răvâși față lui Dwar Ev, care se repezi către intrerupătorul general, cuprins de teroare... Un fulger izbucni din cerul fără nori, îl trăsni și topi pîrghia, sudînd-o pentru totdeauna.

Traducere, Mioara DRISTARU

ÎNTEMEIETORUL

Isaac ASIMOV

Faptul că nava aterizase aproape intactă era în sine un miracol. Cei cinci bărbați de la bord mai aveau deci cel puțin cîțiva ani de viață înainte. Dar le era imposibil să părăsească suprafața acestei HC-12549D, după hărți și fără nume altfel. Doar rătăcirea întimplătoare a altelui nave i-ar fi putut ajuta; o probabilitate infimă.

Asta era situația.

Iar cuvîntul cheie era "amoniac". În momentul impactului, cu suprafața planetei vălurindu-le în față ochilor, și moartea (din fericire rapidă) avînd mai multe sănse decît ei să învingă, Chou găsise totuși timpul să observe spectrograful de absorbtie, care înregistra neliniștit. "Amoniac", exclamase el surprins.

Cind în sfîrșit aterizaseră - solul era nisipos, cu vegetație rară, zdrențuită, albăstruie; iarba ascuțită, formă asemănătoare copacilor, închircite, cu coaja albăstruie și fără frunze; nici un semn de viață animală; crîmpeie de nori verzuie deasupra - cuvîntul revenise ca să-i obștedese.

"Amoniac? Întrebase Peterson, abătut. "Patru la sută" răspunse Chou.

"Imposibil", replicase Peterson.

Dar nu era. De fapt, cărțile nu spuneau că e imposibil. Spuneau doar că toate expedițiile de pînă atunci raportaseră în variabil despre planete care aveau atmosferă ori de azot-oxygen, ori de azot-bioxid de carbon. În primul caz viața era frenetică; în al doilea, primitivă. Pe orice planetă, una sau alta din cele două atmosfere era de la sine înțeleasă. Cărțile nu spuneau că trebuie să fie aşa; doar că fusese întotdeauna aşa. Din punct de vedere termodinamic, și alte atmosfere erau posibile, dar extrem de improbable.

Deci oamenii de pe navă dăduseră peste o excepție și aveau să fie scăldăți pentru tot restul vieții lor, astăcît vor putea să o prelungescă, într-o atmosferă de azot-bioxid de carbon-amonic.

Bărbații își transformaseră nava într-o capsulă îngrăpată, cu ambiția asemănătoare celei de pe Pămînt. Ca răscumpărare în ce privește proasta alcătuire a circulației naturale de pe planetă, puteau să-i exploateze rezervele naturale de apă și aer, desigur, cu condiția de a reuși să le micșoreze procentul de amonică.

Organizaseră expediții de exploatare, cîtă vreme costumele le mai erau în perfectă stare. Planeta era nepericuloasă; nici un fel de viață animală; peste tot, răzleată, viață vegetală. Albastru, mereu albastru; clorofilă conținând amonică; proteine conținând amonică.

Construiseeră laboratoare, analizaseră plantele, studiaseră secțiuni la microscop,

alcătuiseră uriașe volume de observații. Încercaseră să cultive plante băstinașe în atmosferă fără amonică și eșuaseră. Se transformaseră în geologi și studiaseră scoarța planetei, în astronomi și studiaseră spectrul soarelui planetei.

Barrere spunea uneori: "Pînă la urmă, oamenii vor ajunge din nou pe planeta astă și vor găsi moștenirea pe care le-o lăsăm. În definitiv, e o planetă unică. S-ar putea să nu mai existe altă planetă de tipul Terrei, dar cu atmosferă de amonică, în întreaga Cale Lactee".

"Grozav", răspunde Sandropoulus, amar. "Ce baftă pe capul nostru".

Sandropoulus rezolvase termodinamica situației: "Un sistem metastabil", spuse el. "Amoniacul dispare în mod constant prin oxidație geochimică ce formează azot; plantele folosesc azot și formează din nou amonică, adaptîndu-se la prezența amonicacului. Dacă procentul plantelor care trăiesc pe bază de amonică s-ar reduce cu doi la sută, o spirală descendente ar începe. Vitalitatea vegetației ar scăda, reducînd din ce în ce mai mult amonicac, și aşa mai departe".

"Vrei să spui că, dacă am distrugе suficientă vegetație, am putea scăpa de amonicac?", precizase Vlassov.

"Dacă am avea aeromobile și distrugătoare cu rază largă de acțiune și dacă am trudi vreo cîțiva ani la asta, s-ar putea", răspunse Sandropoulus, "dar nu le avem și există o cale mai bună. Dacă am putea face să crească plantele noastre, formarea de oxigen prin fotosinteză ar mări gradul de oxidare al amonicacului. Chiar și o mică creștere locală ar reduce amonicacul în regiune, ar încuraja plantele terestre să crească în continuare și ar inhiba creșterea celor băstinașe, apoi ar micșora mai departe cantitatea de amonicac, și tot aşa..."

Deveniră grădinari de-a lungul întregului anotimp de creștere. Nu era, în definitiv, decît o muncă de rutină pentru niște exploratori. Viață pe planetele asemănătoare Pămîntului era de obicei de tipul apă-proteine, dar variațiile erau infinite și hrana de pe celelalte lumi era rareori prielnică. Se întâmplă totuși (nu întotdeauna, dar adeseori) ca unele feluri de plante pămîntene să întreacă și să înăbușe flora băstinașă. Odată accastă înfrîntă, alte plante terestre puteau prinde rădăcini.

Zeci de plante fuseseră transformate astfel pe noi Pămînturi. Căci în acest proces, plantele terestre dezvoltau sute de varietăți rezistente, care proliferau în condiții extreme - cele mai bune de înșamînat pe următoarea planetă.

Amoniacul ar fi ucis orice plantă de pe Pămînt, dar semințele pe care le aveau cu ei

nu erau cu adevarat pămîntene, ci mutanți ale acestora, din celelalte lumi. Rezistară, nu suficient totuși. Doar cîteva varietăți crescă, anemice, bolnavicioase, condamnate.

Oricum, se comportaseră mai bine decît viață microscopică. Bacteriile planetei erau cu mult mai prolific decît plantele ei albastre, izolate îci și colo. Microorganismele băstinașe înăbușeau orice încercare de concurență din partea exemplarelor terestre. Încercarea de a înșămîna solul străin cu floră bacteriană de tip pămîntean, pentru a ajuta plantele de pe Pămînt, eșuase.

Vlassov clătinase din cap. "N-o să meargă. Dacă bacteriile noastre ar supraviețui, n-ar face decît să se adapteze la prezența amonicacului".

"Nu bacteriile or să ne ajute", spuse Sandropoulus. "Avem nevoie de plante; ele produc oxigen".

"Am putea să producem și noi ceva oxigen", adăugase Peterson. "Prin electroliza apei".

"Cît va rezista însă echipamentul nostru. Dacă am reuși să facem plantele să trăiască, ar fi ca și cum am face veșnic electroliza apei, puțin cîte puțin, dar an după an, pînă cînd planeta s-ar da învînsă".

"Hai atunci să îngrășăm solul. E putred de săruri de amonică. Să coacem sărurile și să-l transformăm într-un sol fără amonicac", spuse Barrere.

"Sî ce ne facem cu atmosfera?" întrebă Chou.

"Într-un sol fără amonicac s-ar putea să reușim, în ciuda atmosferei. Aproape că am reușit și în cel de acum".

Lucraseră ca niște robi, deși nu speraseră niciodată prea mult în reușită. Nici unul nu credea cu adevarat că treaba va merge, și apoi, pentru ei înșîși, oricum nu exista nici un viitor, chiar dacă treaba le-ar fi reușit.

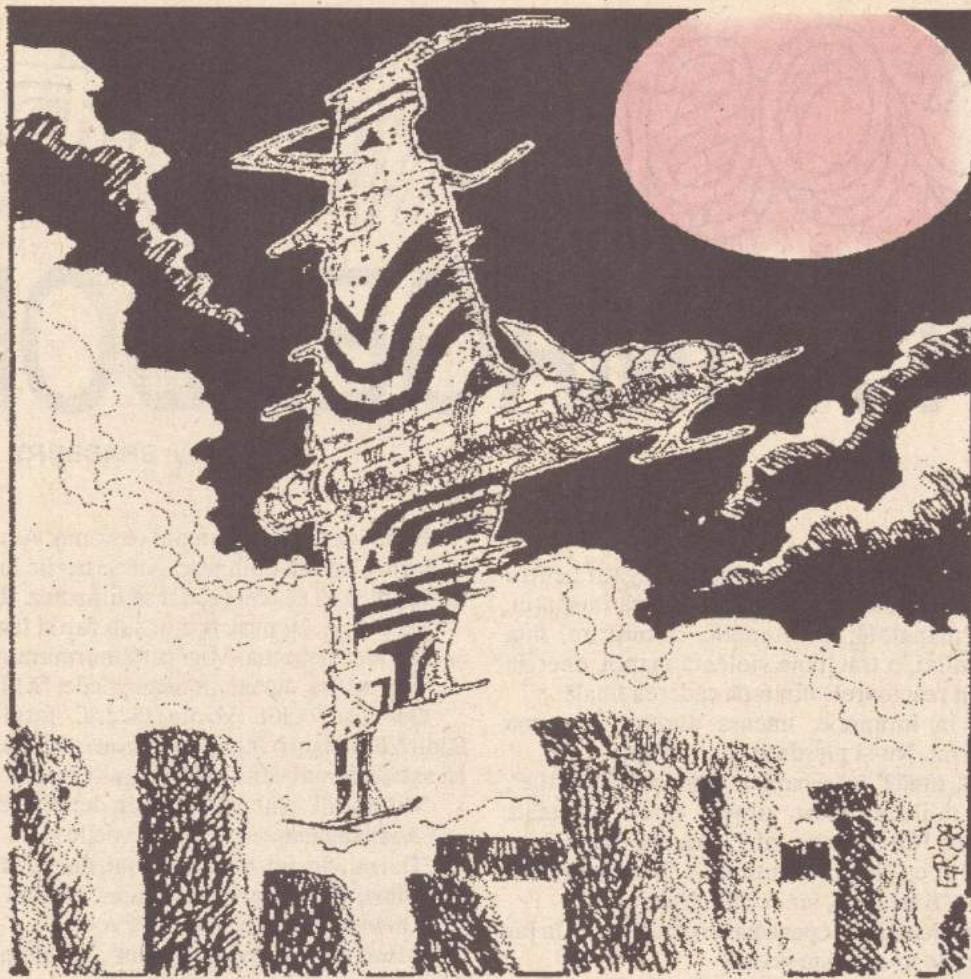
Dar, muncind, zilele treceau mai ușor.

Următorul anotimp de creștere aveau solul lor, fără amonicac, însă plantele terestre crescă fără pic de vlagă. Puseră chiar clopoțe de sticlă peste mlădițe și pom-poră aer fără amonicac înăuntru. Ajutase ceva, dar nu destul. Aranjără compoziția chimică a solului în toate variantele posibile. Fără nici un rezultat.

Mlădițele plăpînde produceau miciile lor adieri de oxigen, dar în nici un caz atât cît să răstoarne proporția amonicacului din atmosferă.

"Încă un efort", spunea Sandropoulus, "încă unul. O clătină, o clătină, dar nu reușim s-o dăm gata".

Unelele și echipamentul li se uzau tot mai mult, iar viitorul li se închidea inevitabil tot mai aproape în față. Fiecare lună le lăsa tot mai puține posibilități de acțiune.

Cînd sfîrșitul veni în cele din urmă, fu cu o aproape dorită repezicune. Nu exista nici un nume pentru acea slabiciune și amețelă. Nici unul nu suspectase însă otrăvirea directă cu azot. Era poate acțiunea unor microorganisme locale care învătașcă, pînă la urmă, să le străpungă mecanismul imunitar.

Era posibil, la fel de bine, ca microorganismele pămîntene, suferind mutații datorită acestiei lumi stranii, să fi fost, la rîndul lor, implicate.

Muriră trei, și o făcură, lăudate fie împrejurările, fără dureri. Fuseseră bucurioși să moară astfel și să părăsească zadarnica luptă.

Chou spusese în şoptit: "E ridicol să simfînvișî în felul acesta". Peterson, ultimul dintre cei cinci care se mai ținea pe picioare (era imun?) își întorsese față îndurerată spre singurul său tovarăș care mai trăia: "Să nu mori... să nu mă lasă singur".

Chou încercase să surîdă - "N-am încotro. Dar poți să ne urmezi, bâtrîne. La ce bun să lăpti? Uneltele s-au dus și nu mai există nici o șansă să învingem acum... dacă a existat vreodată una".

Dar Peterson nu renunță și, învingîndu-și descurajarea, își concentrează toate forțele în lupta disperată cu atmosfera. Mintea îi era sleită, sufletul epuizat, și cînd, puțin după aceea, Chou muri, râmase singur între patru cadavre.

Se uitase pe rînd la fiecare din ei, încercînd să se ducă cu mintea înapoi, pe Pămînt (acum că era singur și putea să se

îngăduie), pe Pămîntul pe care-l văzuse ultima oară, într-o vizită, acum unsprezece ani.

Va trebui să-i îngroape. Va fringe crenigile albăstrui și fără frunze ale copacilor băştinași și va face din ele cruci. Va atîrna casca spațială la cîpătîul fiecăruia și va sprînji cilindrul de oxigen dedesubt. Cilindrul goi, simbolizînd lupta pierdută.

Un sentiment ridicol, pentru oameni cărora nu le mai pasă, și pentru ochii viitorii care s-ar putea să nu vadă niciodată toate acestea.

Dar o făcea pentru el însuși, pentru a-și arăta respectul față de prietenii săi, căci nu era el omul care să-și lase camarazii părăsiți în moarte, atîta timp cît mai putea rezista.

Și apoi?

Și apoi... Stătu un timp apăsat de gînduri grele. Dar, cît mai era în viață, avea să lupte cu uneltele care îi râmăseseră!

Îi îngropase pe fiecare în cîte o parcelă din solul fără amonică, la care trudiseară astăzi ca să-l obțină; îi îngropase fără giulgiu și fără îmbrăcămintă; îi lăsase goi în țărîna dușmanoasă, pentru ca descompunerea lentă, care urma să aibă loc datorită proprietăilor lor microorganisme, să se facă înainte ca și acestea să moară datorită inevitabilă invaziei a bacteriilor băştinașe.

Peterson aşezase fiecare cruce, cu casca și cilindrul ei de oxigen, le consolidase cu pietre și apoi revenise, împietrit și cu ochii trîști, la nava îngropată, în care râmăsesese singur.

Muncise fără încetare, dar, în sfîrșit, semnele bolii veniseră și pentru el. Se strecurase în costumul spațial și urcase pentru ultima oară la suprafață.

Căzuse în genunchi pe parcelele de pămînt ale grădinii. Plantele terestre erau verzi. Trăiseră mai mult ca oricînd înainte. Arătau sănătoase și viguroase. Răsăriseră peste tot în jur, dezmiertînd atmosfera. Peterson folosise ultima unealtă, corporile lor, singura care-i mai râmăsesese, oferîndu-le astfel îngășaminte.

Din carne descompunîndu-se încet a pămîntenilor, ieșiseră elementele hrănitore care fuseseră ultimul efort. Plantele pămîntene aveau să producă oxigenul care avea să facă să dea înapoi amoniacul și avea să scoată planeta din inexplicabilul echilibru în care se închîstase.

Dacă vreodată aveau să mai vină pămînteni aici (peste un an, peste un milion de ani?), aveau să găsească o atmosferă de azot-oxigen și o floră restrînsă, amintind în mod ciudat de cea terestră.

Crucile vor putrezi și se vor mistui în țărînă, metalul va rugini și se va sfărîma. Oasele fosilate vor râmîne poate să dea idee despre cele întîmpălate. Propriile lor înregistrări, etanșate, vor fi poate descooperite.

Dar nimic din toate acestea nu mai conta. Chiar dacă nu avea să se găsească nimic, niciodată, planeta însăși, întreaga planetă, avea să fie monumentală.

Si Peterson se aşeză să moară în zorii victoriei lor.

*Traducere, Dan IORDACHE,
Dan MERIȘCA*

- Iiiiiiiii, spuse o voce.
 - Da, știu, răspunse Leonard Saile, întins pe jos. Și mai ce?
 - Aaaaaaaaaaa, spuse o altă voce.
 - Și astă o știu, spuse Leonard Saile cu un ton nervos. Se simți deodată înghețat. Gura i se deschise larg.
 - Sint Tylle din Rathalar, Ucigașul Oamenilor!
 - Sint Torr din Wendillo, Exterminatorul Necredinților!
 - Ce-i cu locul ăsta? întrebă Leonard Saile cuprins de frică.
 - Odată era o planetă puternică! spuse Tylle din Rathalar.
 - Dintotdeauna un cîmp de luptă! spuse Torr din Wendillo.
 - Acum moartă, spuse Tylle.
 - Acum tăcută, spuse Torr.
 - Pînă ca tu să sosești, spuse Tylle.
 - Să ne redai viață, spuse Torr.
 - Sînteți morți, protestă Leonard Saile. Rostul meu e să servesc de cîmp de luptă, nu-i aşa?
 - Sînteți prieteni? întrebă el.
 - Dușmani! strigă Torr.
 - Dușmani nefinduplați! strigă Tylle.
 Un rînjet frînse buzele lui Saile. Era însăimîntător de palid.
 - Cît timp ati așteptat? întrebă.
 - Ce-i aia "timp"?
 - Timp de două mii de ani?
 - Poate.
 - Timp de milioane de ani?
 - Poate.
 - Ce sînteți? Gînduri, spirite, fantome? mai întrebă el.
 - Toate acestea și mai mult încă.
 - Inteligență?
 - Întocmai.
 - Cum ati supraviețuit?
 "Iiiiiiiii", cîntă corul din depărtare.
 "Aaaaaaaaaaa", cîntă o altă armată care abia aștepta să se lupte.
 - Pe vremuri, acesta era un pămînt fertil, o planetă bogată. Și existau două națiuni - două națiuni puternice, conduse de doi oameni puternici: eu, Torr, și el, cel care se numește Tylle. Apoi planeta a decăzut, popoarele și armatele prăpădindu-se și sleindu-se în mijlocul unui teribil război care dura de cinci mii de ani. Trăiam vieți îndelungate și gustam iubiri îndelungate; beam mult, dormeam mult, luptam mult. Și, cînd planeta muri, corpurile noastre se ofiliră și numai după o groază de timp, recurgînd la multă știință, am putut supraviețui.
 - Supraviețui, repetă Leonard Saile, uimit. Dar n-a rămas nimic din voi!
 - "Sufletele noastre, biet prostăna!" "Sufletele noastre! Ce e un corp fără un suflet?"
 - Ce e un suflet fără un corp? ripostă Leonard Saile cu un ton ironic. V-am prins aici! Recunoaște-o: v-am prins!
 - E adeverat, relua vocea crudă. Unul e inutil cînd celălalt lipsește. Dar, chiar nematerială, supraviețuirea e supraviețuire, sufletele națiunilor noastre, datorită minunilor științei, au supraviețuit.
 - Dar lipsite de simț, lipsite de ochi, de urechi, lipsite de pipăit, de miros, de tot! Ce-a mai rămas?

- Lipsite de toate acestea, da. Sîntem doar niște esențe. Astă am fost timp foarte îndelungat. Pînă astăzi.
 Și acum, am venit eu, gîndi Leonard Saile.
 - Ai venit, spuse vocea, ca să dai substanță sufletelor noastre. Ca să ne dai corpul de care avem nevoie.
 Nu săn decît unul singur, gîndi Saile.
 - Cu toate acestea, poți să ne fii de folos.
 Sînt o ființă vie, gîndi Saile. Refuz intruziunea voastră.
 - Ne refuză intruziunea! Ai auzit, Torr? Refuză!
 - Ca și cum ar avea dreptul să refuze ce-i place!
 - Feriti-vă, spuse Saile cu un ton amenințător. Voi clipi din ochi și veți dispare, spectrelor! Mă voi trezi și vă voi șterge!
 - Dar tot va trebui să adormi odată și odată! strigă Torr.
 Și, cînd vei adormi, eu voi fi acolo, în așteptare. În așteptarea ta!
 - Ce vreți, de fapt?
 - Să ne regăsim consistența. Corpul. Senzația.
 - Nu-l puteți avea amîndoi.
 - Ne vom lupta între noi.
 Un cîște de foc îi strîngea capul și-ar fi jurat că un cui ascuțit îi fusese însipit și înfundat foarte adînc între cele două jumătăți ale creierului.
 Acum era teribil de clar. Oribil, magnific de clar! El era universul lor. Lumea gîndurilor lui, creierul lui, capul lui, se împărtea în două cîmpuri: cel al lui Torr și cel al lui Tylle. Se foloseau de el!
 În mintea sa, stîndardele zburau pe un fond de cer roz. Scuturi de bronz culegeau soarele. Animale cenușii se mișcau, apoi se năpustea într-un val de săbii, panașe și trompete.
 "Iiiiiiiii!" Iureșul.
 "Aaaaaaaaaaa!" Răgetul.
 "Nooooooo!" Vîrtejul.
 "Mmmmmmmmm..."
 Zece mii de oameni se repezeau și traversau îmbulzindu-se mica scenă ascunsă. Zece mii de oameni și pluteau pe globul intern al ochiului. Zece mii de suiliți și șuierau între micile cochilii osoase ale capului. Zece mii de puști împodobite cu bijuterii tunau. Zece mii de voci și cîntau în urechi. Acum corpul și era sfîșiat și hărțuit, zgîlîșit și rostogolit în toate părțile; urla, se răsucea de durere, oasele capului erau pe cale de a se sparge în bucățele. Bolboroseli, strigăte stridente, în timp ce, traversindu-i cîmpurile osoase ale mintii și un întreg continent de măduvă, sărind prăpăstii de vene, coborînd coline de artere, trecînd peste fluvii de săinge, soseau armate și iar armate! O armată, două armate, cu săbii strălucind în soare, se aruncau în asalturi, cincizeci de mii de suflete îl însfăcau, puneau stăpînire pe el, îl ciopîrteau, îl foloseau! Într-o singură clipă - aprigul soc al unei armate împotriva celeilalte, goana, vacarmul, furia descătușată, moartea, nebunia!

Armatele se loveau ca niște talgere!
 Sări în picioare, pradă delirului. Traversă alergînd deșertul. Fugi, fugi fără să se poată opri.

Se așeză și plînse. Suspină pînă cînd începură să-l doară plămînii. Plînse tare și mult. Lacrimile și cădeau de-a lungul obrajilor și printre degetele tremurînde pe care le ținea ridicate. "Dumnezeule, Dumnezeule, vino-mi în ajutor! Oh! Dumnezeule, vino-mi în ajutor!" spuse.

Totul reveni la normal.

Era ora patru după-amiază. Stîncile erau inundate de soare. După un timp, Saile reuși să-și coacă vreo cîteva prăjiturele, pe care le mîncă, calde, cu dulceață de căpsuni. Își șterse degetele pătate de cămașă, la înțimpare, străduindu-se să nu-și mai aducă aminte.

Cel puțin știu cu cine am de-a face, se gîndi. Oh! Doamne, ce lume! Ce monstru e în realitate lumea astă cu aspect atât de nevinovat! Bine că nimeni n-a explorat-o încă...Dar, de fapt, poți să fii sigur?...Își scutură capul înfierbîntat. Îi pling pe cei care s-au prăbușit aici înaintea mea, dacă au fost. Un soare Cald, stînci tari, nici o urmă de ostilitate. O lume fer-mecătoare.

"dracu' face legea aici", declară el luînd ca martor cerul nevinovat.

"Eu!" își lovi pieptul.

Să știi că gîndul putea trăi atât de mult! Timp de un milion de ani poate, toate gîndurile astea de moarte și de dezordine și de cucerire plutiseră în atmosferă nevinovată, dar otrăvită, a planetei, așteptînd ca un om adevarat să le deschidă o cale prin care ele să poată tîșni din nou, cu toată virulență lor smintită.

Acum, cînd se simtea mai bine, toate acestea îi păreau stupide. Singurul lucru care-mi rămîne de făcut, se gîndi, este să rămîn treaz timp de șase nopți. În felul acesta nu mă vor mai necăji. Cît timp sunt treaz sunt stăpîn. Sunt mai puternic decît monarhii ăștia demenți și decît hoardele lor stupide de trăgători de săbii și de purtători de

Pînă în momentul în care închizi ochii și-ți lasi gîndurile în voie. Atunci, noaptea, și vocile, și multimea, și moartea sosesc cu paști tiptili.

"Dar mă simt foarte bine acum! spuse cu orgoliu. Ia priviți! "Întinse mâna. Prin-tr-un suprem efort de voință, aceasta nu tremură. "Vă voi arăta eu cine

scuturi și sunători de trompete. Voi rămîne treaz.

Dar vei fi capabil? se întrebă. Timp de șase nopți? Treaz?

Am cafea, pastile, cărți și cărți de joc.

Dar săn obosit acum, se gîndi, atât de obosit! Voi putea rezista somnului tot acest timp?

Glonțul și zgârie fruntea și Saile se trezi.

Rămase treaz timp de alte șase ore, revenindu-și după ultimul asalt. Știa acum că lupta era disperată. Își spălă și-și pansă rana pe care și-o făcuse singur. Regretă că nu ochise mai bine, acum totul ar fi fost terminat. Privi cerul. Încă două zile. Încă două. Vino navă, vino! Era istovit de lipsa de somn.

Era inutil să mai lupte. La capătul a șase ore, delira de-a binelea. Înhăță revolverul, îl lăsă jos, îl apucă din nou, îl duse la timplă, apăsa degetul pe detentă, își schimbă gîndul, privi din nou cerul.

Se lăsă seara. Încercă să citească, aruncă cartea. O rupse în bucatele mici și le arse, numai ca să aibă ceva de făcut.

Era atât de obosit! Într-o oră, hotărî el. Dacă nu se întîmplă nimic pînă atunci, mă voi omorî. De data asta e sigur. O voi face, de data asta.

Își pregăti revolverul și-l puse lîngă el.

Era foarte calm acum, chiar dacă se afla la capătul puterilor. Se va sfîrși definitiv. Va muri.

Își urmări acul ceasului. Un minut, cinci minute, douăzeci și cinci de minute.

Flacăra apără pe cer.

Era atât de incredibil încât începu să plîngă. "O rachetă!" spuse ridicîndu-se. "O rachetă!" strigă frecindu-se la ochi. Se repezi în întîmpinarea ei.

Flacăra strălucea mai viu, se mări, coborî...

Fugi agitîndu-și cu frenezie mîinile, lăsînd revolverul, alimentele, totul în urma sa. "Vedeți, Torr, Tylle? Sălbaticilor! Monstrilor! V-am învins! Am cîștigat! Au venit să mă scape! Am cîștigat! Dracul să vă ia!"

Rîse răgușit cerului, stîncilor și dosului palmelor.

Racheta ateriză. Leonard Saile stătea în picioare, balansîndu-se pe ele și așteptînd ca ușa să se deschidă.

"Adio, Torr! Adio, Tylle!" strigă cu o voce trumfătoare, cu un zîmbet răutăcios pe buze. Ochii îi străluceau.

"Iiiiiii" se auzi o voce din ce în ce mai încet.

"Aaaaaaa" se stinseră voci.

Ecluza rachetei se deschise larg și coborîră doi oameni.

- Saile! îl strigă. Sîntem echipajul navei ACDN 13. Am interceptat S.O.S.-ul tău și am hotărît să venim să te luăm noi. Nava trimisă de spațiodromul din Marte nu va sosi mai devreme de poimîine. Și noi avem nevoie de puțină odihnă. Ne-am gîndit că ar fi bine dacă petrecem noaptea aici, te-am lăsă cu noi și ne-am continua apoi drumul.

- Nu, spuse Saile cu față descompusă de groază. Să nu vă petreceți noaptea...

Nu mai putea vorbi. Căzu pe jos.

- Repede! strigă o voce din vîrtejul aerian pe care-l întrezarea confuz deasupra lui. Fă-i o injecție cu lichid nutritiv și una calmantă. Are nevoie de hrană și odihnă.

- Odihnă, nu! urlă Saile.

- Delirează, spuse încet unul dintre cei doi.

- Nu vreau să dorm! urlă Saile.

- Hai, hai, spuse cu blîndețe omul. Un ac pătrunse în brațul lui Saile.

Saile se zbătu.

- Nu vreau să dorm! Plecați de-aici! urlă cu o strîmbătură oribilă. Oh! Plecați de-aici!

- Delirează, repetă omul. řocul.

- Nu vreau calmant! urlă Saile.

Calmantul i se răspîndi în corp.

"Iiiiiiiii!" cîntară vînturile seculare.

"Aaaaaaaa!" cîntară mările seculare.

- Nu vreau calmant, nu vreau să dorm, vă rog, nu, nu, nu faceți lucru astă! urlă Saile încercînd să se ridice. Voi... nu înțelegeți!

- Calmează-te, bătrîne; acum ești în siguranță cu noi, nu-ți face griji, spuse salvatorul aplecat asupra lui.

Leonard Saile adormi. Cei doi oameni rămaseră în picioare lîngă el.

În timp ce-l observau, trăsăturile i se schimbară brusc. Începu să geamă, să plîngă, să bombăne în somn. O emoție violentă îi convulsa față. Era față unui sfînt, a unui păcătos, a unui demon, a unui monstru, o față de înțuneric, o față de lumină, o singură față, mai multe, o armată, un vid, totul, totul!

Se contorsiona în somn.

"Iiiiiiiii", sunetul îi scăpă de pe buze.

"Aaaaaaaa", urlă el.

- Ce are? întrebă unul dintre cei doi salvatori.

- Nu știu. Să-i mai fac o injecție calmantă?

- Mai fă-i una. Nervii îi sunt de vină. Trebuie să doarmă mai adînc.

Înfipseră acul în brațul său. Saile se răsuci și scuipa și gemu.

Apoi, deodată, muri.

Zăcea acolo, cu cei doi oameni aplecați asupra lui.

- Ce grozăvie! spuse unul dintre ei. Ce s-a întîmplat?

- Șocul. Bietul de el! Ce nenorocire! Îi acoperiră față.

Ai mai văzut vreodată o față ca aceasta?

- Nebun de-a binelea.

- Singurătatea. řocul.

- Da, doamne, ce expresie! Sper să nu mai văd niciodată ceva asemănător.

- Ce trist! Ne aștepta cu atîta nerăbdare, noi sosim și cu toate acestea el moare.

Aruncă o privire în jur.

- Ce facem acum? Vrei să ne petrecem noaptea aici?

- Da. Bine că am mai scăpat de navă.

- Trebuie să-l îngropăm mai întîi, bineînțeles.

- Bineînțeles.

- Și vom petrece noaptea afară, la aer, nu? E atât de placut să respir aer proaspăt, după două săptămîni petrecute în nava astă blestemată!

- Adevarat. Mă duc să-i cau un loc de veci. Tu ar trebui să începi să pregătești cina, bine?

- Bine.

- O să dormim bine în noaptea astă.

- Foarte bine, foarte bine.

Săpară un mormînt și oficiară o mică slujbă. Își băură cafeaua de seară în tacere. Respiră cu nesăt aerul curat al planetoidului și priviră falnicul cer și frumoasele stele strălucitoare.

- Ce noapte frumoasă! spuseră lungindu-se.

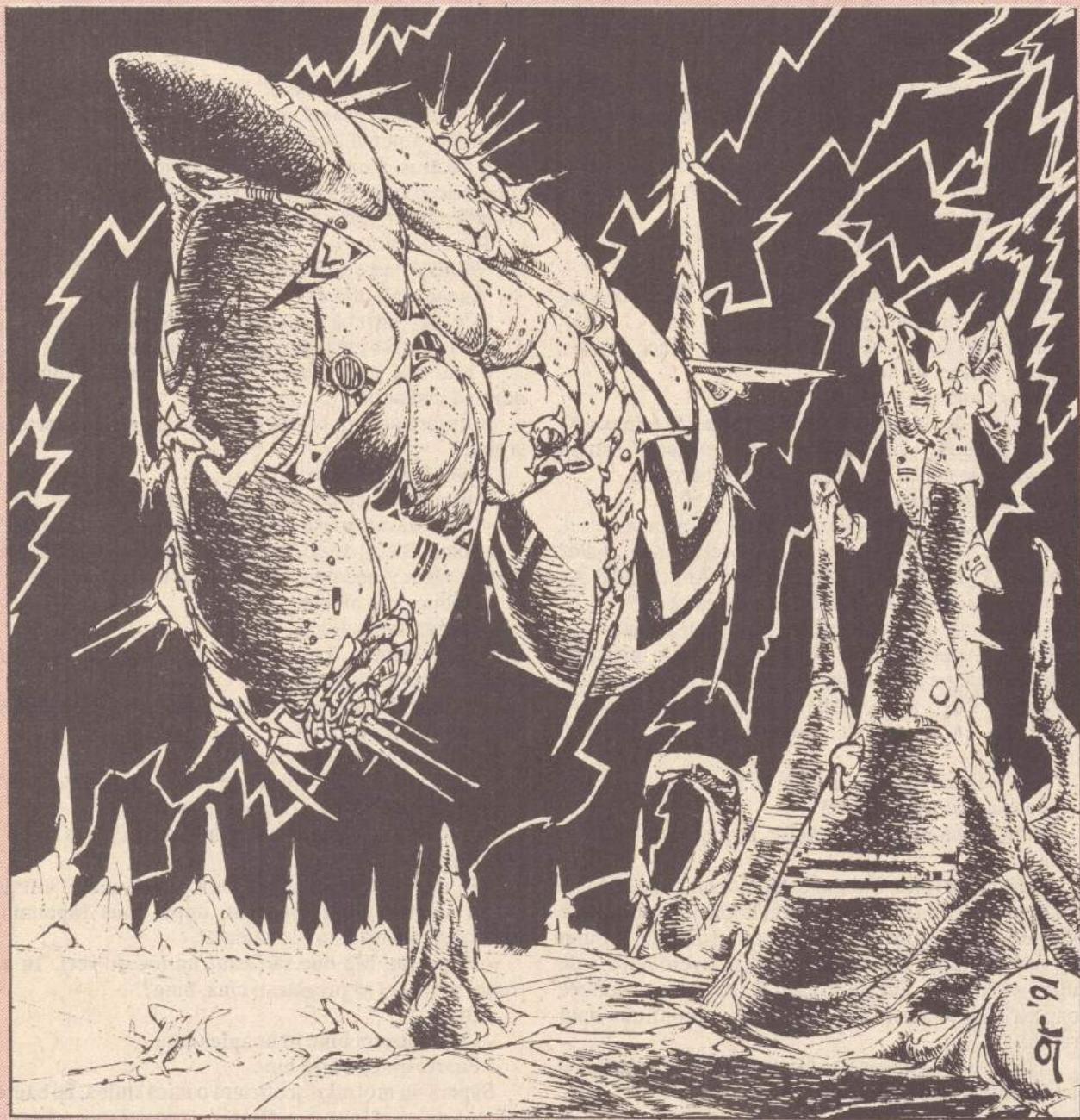
- Vise plăcute, spuse unul dintre ei întorcîndu-se.

Și celălalt răspunse:

- La fel.

Adormiră.

Traducerea Viorel PÎRLIGRAS

Lester del REY

CHIAR DE MOR VISA TORII

Conștiința oscila în prag, confuză, șovăitoare, în timp ce spiritul lui Jorgen se prăbușea de-a lungul nervilor amortiți, într-o căutare fără scop; frigul îl pătrundează pînă la măduvă și în întregul său corp furnicăturile dureroase păreau să se intensifice pe măsură ce, conștientă doar pe jumătate, gîndirea le descoperă. Își concentră rațiunea, într-un efort de a regăsi letargicia prenatală care îl dominase astăzi vreme, refuzîndu-și o nouă înfruntare cu acest trup înghețat și străbatut de furnicături.

Totodată amorteala dispărea, în ciuda vagilor sale dorinți, deși ochii, acum deschiși, nu percepeau încă decît o lumină imprecisă, fără formă, fără contur, fără amănunte; sunetele abia murmurate care-l înconjurau nu păreau să aibă nici ritm, nici semnificație. Frigul bătea în retragere puțin cîte puțin, făcînd loc unor dureri surde care, la rîndul lor, se răriră; omul se agita fără nici un gînd, în timp ce minusculle frînturi de memorie continuau să se infiltreze cu insistență, încercînd să-i amintească ce trebuia să facă.

Apoi ideile i se limpeziră într-o oarecare măsură, permîșindu-i să-și amintească frînturi răzlețe din ceea ce se petrecuse. Avusese loc cucerirea Lunii și o curajoasă dar unică tentativă pe Marte; buletinele de știri nu vorbeau decît despre asta. Șantierele începuseră să construiască o nouă navă, mai mare, acționată de un sistem original de eliberare a energiei pe care îl inventase el însuși, sistem grație căruia nu mai existau frontiere și nava se putea îndrepta spre cele mai îndepărtate stele, dacă astfel s-ar fi stabilit, ajungînd la realizarea tuturor visurilor și speranțelor umanității. Si totuși ceva îi scăpa încă...mai important decît toate astea, mai important chiar decît marea navă.

Un ac îi atinse pieptul, apoi pătrunse, aducîndu-i bucuria căldurii, a regăsirii energiei. Rațiunea izbuti să identifice adrenalina și el știu că erau mai mulți în jurul său, străduindu-se să-l trezească. Acum inima îi bătea cu putere și substanța se răspîndea în el,

alungînd primele gînduri vagi, pentru a le înlocui cu un torrent de amintiri dezagreabile, ba chiar nespus de amare.

Căci visurile oamenilor și oamenii însîși nu mai erau decît țărnă în urma lui! Într-o singură noapte, toate speranțele și proiectele se sfârîmaseră ca și cum n-ar fi existat niciodată; se abătuse Flagelul, o bacterie mutantă de origine necunoscută, distrugătoare dincolo de orice închipuire, care lansase un atac teribil, semânînd distrugerea și nelăsînd în urma ei decît moarte. Poate cu timpul s-ar fi găsit o soluție, dar tocmai timpul le lipsise. În cîteva săptămîni, Flagelul invadase întreg Pămîntul; în cîteva luni, cutezătorii care încă mai rezistau trebuiseră să abandoneze orice speranță de supraviețuire. Rămăseseră neștirbite doar curajul și vigoarea cu care doctorul Craig silea muribunzii să sfîrșească construcția marii nave a lui Jorgen; cu chiu cu vai, în îngrozitoarea învălmășeală a ultimelor zile, el reușise să adune acest echipaj jalnic de redus cu care plecase să caute azil pe Marte, luînd cei cinci roboți Thoradson ca să conducă nava - în timp ce echipajul urma să se protejeze de imensa acceleratie prin criogenie.

Dar pe Marte, Flagelul ajunse înaintea lor! Fusese poate adus de prima expediție, sau ei însîși îl transportaseră fără să știe; astă urma să rămînă pentru totdeauna un mister. Venus era nelocuibilă, celelalte planete cu atît mai puțin, iar în spate, Pămîntul era mort. Mai rămîneau stelele, și se îndreptară spre ele, sub imboldul necesității; o necesitate care făcuse din acest țel sublim doar sumbra parodie a vechiului vis. Aici, pe navă, în jurul lui Jorgen, era tot ce mai rămăsese din rasa umană, la o necunoscută și incredibilă distanță de sistemul solar care fusese lumea lor!

Dar vechea luptă fără cruțare trebuia să continue! Jorgen se răsuci pe masă, întinzîndu-și picioarele tremurînd spre podeaua de metal și scuturînd capul pentru a-și limpezi ideile. "Doctorul Craig?"

Mâini tari și reci îl apucă să de umeri și-l reașeză să fără brutalitate la loc. Vocea care-i răspunse era metalică, dar plăcută.

- Nu, master Jorgen, doctorul Craig nu este aici. Mai așteaptă, odihnește-te încă puțin, pînă vor dispărea urmele somnului. Încă nu ești gata.

Incepea să vadă din ce în ce mai clar; își plimbă privirea împrejurul camerei. Cinci omuleți metalici, înalti de patru picioare și jumătate, așteptau răbdători în jurul lui; nu era nimenei altcineva. Robotii lui Thoradson erau incapabili de expresii faciale, în pofta unei slabe luciri din ochii lor, și totuși atitudinea lor părea să trădeze un sentiment de nesiguranță și neliniște. Jorgen se agita cu nervozitate, ușor stînenit de această impresie. Numărul cinci făcu un gest vag cu brațul.

- Încă puțin, master. Trebuie să te odihnești!

Rămase un moment imobil, pentru a lăsa să dispare ultimile urme de amortire și făcu efortul de a adopta, în ciuda întunericului care încă-i acoperea mintea, poziția de șef care-i revenea logic. De astă dată, Cinci nu protestă cînd el întinse mâna pentru a se agăta de umărul de metal, ridicîndu-se cu greu în picioare.

- Ați descoperit un soare cu planete, Cinci? De astă m-ați reanimat?

Cinci mișcă picioarele într-un gest ciudat de uman și dădu din cap. Vorbele lui erau joase și lente pînă la exasperare.

- Da, master, mai repede decât am fi sperat. Cinci sori fără planete și nouăzeci de ani de căutări au trecut, dar ar fi putut fi mii. Se poate vedea din camera de pilotaj, dacă vrei.

Nouăzeci de ani care s-ar fi putut ridica la cîteva mii, dar cîstigaseră partida! Lui Jorgen îi tremura capul de nerăbdare în timp ce și lăua hainele; Trei și Cinci se repeziră să-l ajute, apoi îl încadrară pentru a-l suține - valuri de amețeală îl mai străbateau încă - și îl conduseră cu grija în timp ce el își recăpăta treptat controlul corpului și al membrelor. O luară pe lungul corridor central al navei, făcînd să răsune podeaua de plastic și metal sub picioarele metalice și sub încălțările de piele. Ajunseră în sfîrșit la postul de comandă, unde imense hublouri de cristal dezvăluiau spațiul negru și rece, punctat de stele minusculă și strălucitoare; stele care nu clipeau, și căror lipsă valului linișitor al unei atmosfere planetare le dădea o aparență de agresivitate. Drept înainte, în contrast frapant cu celelalte, în ciuda micimii lui, se impunea un punct de dimensiunea unei piese de zece centi văzută de la trei metri. El privi fix un timp, apoi se apropi de hublouri aproape cu nepăsare, pînă ce Trei îl trase de mînecă.

- Am făcut deja relevetele planetelor, master, dacă vrei să le vezi. Sîntem încă departe și, lă distanța astă, doar cu instrumente optice sănătatea greu de reperat, dar cred că le-am găsit pe toate.

Jorgen se întoarse spre ecranul electronic care începu să lumineze intermitent, în timp ce Trei regla cu iuțeală telescopul, enumerînd globurile care apăreau pe ecran. Unele erau clare și nete, fără urmă de mișcare, în timp ce altele trădau printr-o aureolă confuză prezența atmosferei. Cinci dintre ele, apropiate

de dimensiunile Terrei, erau situate dincolo de sferele interioare aride și uscate, iar dincolo de ele, o lume monstruoasă, mai mare decât Jupiter, conducea privirea spre altele, din ce în ce mai mici. Nu exista nici o planetă cu inele, ca Saturn, dar cele mai multe aveau sateliți, mai puțin planetele interioare cele mai depărtate. Una dintre ele era un sistem dublu, planeta și satelitul avînd aproape aceeași mărime. Pe ecran apăru planetă după planetă, fiecare imediat înlocuită de o alta și Jorgen se frecă la ochi cînd făcu suma.

- Opt-sprezece, socotind-o pe cea dublă ca fiind una singură! Cite sănătate locuibile?

- Probabil patru. În orice caz, a șaptea, a opta și a nouă sănătate. În mod firesc, dată fiind puterea soarelui, cele mai apropiate sănătate prea încinse. Dar acestea au aproape dimensiunile Terrei și sănătate relativ mai aproape unele de altele decât erau Pămîntul, Marte și Venus. Au, probabil, și cam aceeași temperatură, apropiată de a Pămîntului. La spectroscop se evidențiază pe toate prezența oxigenului și a vaporilor de apă, iar pe plăcile celei de-a șaptea apare chiar o vegetație posibilă. Am ales-o deci pe aceasta, sub rezerva deciziei tale.

Planeta reapăru pe ecran, o bilă mărinindu-se sub efectul amplificator al obiectivului de imagine, pînă ce umplu panoul, apoi depășî marginile pentru a nu lăsa să se vadă decât o parte din ea. Această tentă albastru-verzuie putea fi un ocean, în timp ce partea mai încisă de alături era probabil o masă continentală. Jorgen observa imaginea care defila încetisoară sub manevrele lui Trei, albastrul fiind în întregime înlocuit de cafeniu, pentru a reveni apoi, dezvăluind o altă mare. Din cînd în cînd, străbătuță de fuiocare gri, pătura atmosferică se opaciza și el se simți ciudat de emoționat la gîndul norilor, al cursurilor de apă, al ploii și al miroslorui atât de bogat al plantelor. Planeta ar fi putut fi sora geamănă a Pămîntului; părea total diferită de lumea dură și aridă care fusese Marte.

Voceea lui Cinci și întrerupse firul gîndurilor; robotul îi urmărise privirea pe ecran.

- Continentalul alungit, orizontal, pare să fie cel mai favorabil, master. I-am estimat temperatura ca fiind apropiată de cea din regiunile rurale ale centrului Americii de Nord, dar cu schimbări de anotimp mai puțin pronunțate. Densitatea specifică a planetei este apropiată de șase, puțin mai mare decât a Pămîntului; ar trebui să se găsească minereuri și metale. O lume plăcută, atrăgătoare.

Era adevărat. Mai mult chiar, era un cămin pentru călătorii care mai dormeau încă, o lume unde să-și aducă visurile și speranțele, unde copiii lor puteau crește fără a li se părea ciudată literatura Pămîntului. Marte era posomorită și inospitalieră, o lume de luptă pentru necesitățile primare. Această planetă avea să fie pentru ei o mamă deschizîndu-și brațele către copiii ei adoptivi. Doar dacă...

- S-ar putea să existe deja locuitori care să n-ai bă nisi un chef să împartă cu noi.

- Posibil, dar n-ar putea fi decât primitivi. Am cercetat îndelung, cu telescopul și cu camera, care arată mai multe detalii decât ecranul; portul ideal de coborîre nu arată nici o activitate sau semne de locuire, iar nîște ființe civilizate ar fi construit cu

siguranță un oraș acolo. Într-o anume privință... cred... să ar trebui să fie...

Jorgen avea conștiința aceluiasi sentiment, că nu va întâlni rivali. Se întoarse surînd spre cei trei care-l înconjurau, avînd aerul de a-i aștepta cu nerăbdare aprobarea.

- Atunci, fie a săptea. Iar voi, se poate spune că ati răspuns din plin încrederii pe care v-am acordat-o. Cum stăm cu carburantul pentru aterizare?

Cinci se întoarse brusc spre hublourile de observație și Doi fu cel care răspunse:

- Avem mai mult decât ne trebuie, master. Odată atinsă viteza necesară, nu ne-a mai trebuit decât foarte puțin pentru dirijarea navei. Am avut destul timp la îndemînă pentru a calcula unghiurile de apropiere, aşa fel ca orice soare inutil peste care dădeam să ne relanseze pe o traекторie nouă, aşa cum se întimplă în cazul cometelor.

Jorgen aprobă din cap și, preț de o clipă, privi în față soarele care avea să devină al lor; se gîndi la vegheia lungă și monotonă a robotilor, minunindu-se în sinea lui de șansa deosebită ca ei să fi fost astfel construiți. Roboti antropomorfi, capabili să mînuiască instrumentele umanilor, umblînd pe două picioare și dotati cu două brațe terminate cu mâini. Știa însă bine că nu era vorba de un noroc orb. Natura concepuse omul pentru a merge acolo unde roțile nu puteau ajunge, pentru a mînui unele de tot soiul și pentru a slui nu unuia, ci unei multitudini de scopuri. Era inevitabil ca Thoradson și "creierul" să copieze un model dotat cu atîțea facultăți de adaptare, nereducând decât talia, din cauza enorbului excedent de greutate al unui robot de șase picioare înălțime.

Omuleți de metal a căror viață nu avea scurtinea celei umane, acea neșansă a stăpînilor lor; roboti capabili să muncească alături de oameni, să învețe de la o sută de dascăli, să-și umple memoria timp de secole, în loc de cîteva zeci de ani. Cînd specializarea cunoștințelor amenință să devină prea îngustă, cînd nici un om nu dispunea de suficient timp pentru a învăța totul în domeniul ales, crearea robotilor devenise unica soluție. Înaintea lor, oamenii recurgaseră la mașinile de calculat, apoi la instrumente electronice și, în sfîrșit, la "creierele" în aşa fel reglate încît să rezolve, printre altele, problema proprietiei lor îmbunătățiri. Împreună cu un asemenea creier trudise Thoradson, pentru a găsi, în sfîrșit, soluția roboticii totale. Acum, desprînși de domeniul lor firesc, ei servau, dincolo de orice închipuire a creatorului lor, la protejarea și conservarea a tot ce mai rămînea din specia umană. Dincolo de cinci sori, în timpul a nouăzeci de ani de cercetări monotone, ei îndepliniseră ceea ce nici un om n-ar fi putut măcar încerca.

Jorgen își alungă gîndurile cu o ridicare din umeri și se întoarse spre ei.

- Cît timp voi mai rămîne conștient, înainte de a începe decelerăție?

- Sîntem în decelerăție... din plin.

Doi întinse mâna spre panoul de bord, arătînd accelerometrul. Instrumentul confirma ceea ce spusese, deși nu se simțea nici o zguduitură care să scuture nava, aşa cum nu se simțea nici urmă din teribila

suprasarcină care ar fi indicat o modificare a vitezei. Atunci, pentru prima oară, Jorgen realiză că greutatea lui părea normală. În spațiu, departe de atracția unui corp ceresc important! "Gravitație controlată!"

Cinci rămase cufundat în contemplație în fața huboului, iar vocea lui continuă calmă, incapabilă de a exprima mîndria sau modestia.

- Doctorul ne-a pus această problemă și am avut mulți ani spre a lucra la ea. Pe întreaga navă niște plăci exercită o tracțiune echilibrantă, de forță egală și opusă acțiunii accelerării, în timp ce altele dau un simulacru de greutate normală. Fie că mergem cu viteză constantă, fie că accelerăm la zece g, compenсаția este totală și automată.

- Atunci somnul era inutil! De ce...

Dar cunoștea prea bine răspunsul; chiar învingînd presiunile chinuitoare, somnul rămînea singura modalitate de a aduce oamenii la o asemenea distanță, la distanță a nouăzeci de ani; altfel, ar fi îmbătrînit și pierit înainte de a ajunge, chiar dacă alimentele ar fi fost suficiente...

Totodată, pe acest plan, nu vor mai avea neliniști. Erau doar la cîteva ore de planetele pe care le examinaseră, și cel mai bine era să petreacă aceste ore aici, în fața marilor hublouri, privind cum apare și se mărește cu rapiditate noua lor patrie. În spiritele lor, urma cu siguranță ceva mai mult decât o simplă sosire; aveau dreptul să asiste la ultimul capitol al exodului lor, să păstreze pentru întreaga viață această clipă printre amintirile lor personale, ca s-o transmită apoi copiilor ce vor veni. Faptul că ei se așteptau la ariditatea lui Marte în locul acestei lumi ispititoare nu putea face decât să le împlinească și mai mult sentimentul de triumf. Se întoarse, surîzător.

- Ei bine, Cinci, haide să ne apucăm de reanimare. Între timp, voi ceilalți să veniți ocupă în continuare de navă. Evident, începem prin a-l trezi pe doctorul Craig ca să-și vadă planul îndeplinit.

Cinci nu se clinti de lîngă fereastră, dar ceilalți își întrerupseră activitățile, în expectativă. Apoi, cu greu, robotul răspunse:

- Nu, master. Doctorul Craig e mort!

- Mort? Craig?

I se părea imposibil, la fel de imposibil și ireal ca și distanță care îi separă de lumea lor de origine. Totdeauna fusese Craig, totdeauna va fi Craig.

- A murit, master. De mai mulți ani. Se percepea o umbră de tristețe și încă ceva în maniera de a pronunța, rar, cuvintele. N-am putut face nimic pentru el!

Jorgen scutură din cap, fără a pricepe. Fără Craig, proiectele pe care îndrăzniseră să le pună pe picioare păreau incomplete și chiar total aberante. Pe Pămînt, Craig fusese primul care se gîndise la această evadare la bordul navei. Iar pe Marte, după ce robotii aduseseră proba prezenței Flagelului, tot bătrînul doctor spulberase starea lor de soc printre o simplă ridicare din umeri și-și întorsese din nou privirea spre exterior cu o speranță care refuza să se stingă.

- Jorgen, am comis o greșeală de judecată alegînd o lume atât de puțin potrivită pentru noi cum este aceasta, chiar și fără Flagel. Dar nu este sfîrșitul, ci doar o întîziere. Pentru că mai departe, undeva în Univers, există și alte stele cu alte planete. Avem o navă care

poate ajunge oriunde și roboți care ne pot conduce; ce am putea dori mai mult? Poate prin împrejurimile lui Alpha Centaurus, poate la o mie de ani-lumină mai departe, dar există cu siguranță un azil pentru rasa umană. Noi îl vom descoperi! În deșertul din jurul nostru nu există decât o singură certitudine, aceea a morții; dincolo de frontierele noastre, nu e decât incertitudine... dar o incertitudine imblînzită de speranță. Noi vom lua hotărârea. N-are nici un rost să-i trezim pe ceilalți doar pentru a-i dezamăgi, cind poate că, vreodată, îi vom deștepta pentru un triumf deosebit. Deci?

Iar acum Craig, cel care îi dusese atât de departe, murise precum Moise, la frunzăriile Țării Făgăduite, lăsându-i responsabilitatea reală și normală a conducerii. Jorgen se smulse din gînduri, deși entuziasmul său de acum cîteva clipe se prăbușise sub groaznicul sentiment al pierderii irreparabile. Dar erau încă multe de făcut.

- În acest caz, Cinci, să începem cu ceilalți.

Cinci se întoarse de la hublou și-i privea acum pe ceilalți, comunicînd cu ei prin aparatura radio integrată în mecanismele sale. Evita să-l privească pe Jorgen. Cîteva clipe, roboții rămaseră incremeniți, părind atenție la ceva anume, apoi Cinci dădu din cap cu același aer de regret și se întoarse pentru a-l urma pe Jorgen, cu pași șovători, cu brațele așîrnîndu-i pe lîngă corp.

Dar Jorgen nu era decât pe jumătate conștient de prezența lui cind se opri în fața ușii mari, închise ermetic, și întinse mâna spre levierul care permitea accesul la camera de hibernare. Auzi în spatele său pașii lui Cinci grăbindu-se și simți deodată mîinile metalice apucîndu-l de braț, trăgîndu-l înapoi, în timp ce robotul îi făcea semn să se dea la o parte din fața ușii.

- Nu, master. Nu intra!

Timp de încă o clipă, Cinci mai șovăi, apoi se hotărî și-l conduse pe corridor, mai departe de ușă, spre cea mai apropiată dintre micile celule de reanimare.

- Am să-ți arăt...aici îñăuntru! Noi...

Temeri fără nume, necunoscute, îi răscoliră măruntiale, temeri inspirate de ceva mai amenințător în indiferența robotului decât în actele sale de neînțeleș.

- Cinci, te rog să-mi explic comportarea ta!

- Te rog, master, intră aici. Am să-ți arăt - dar nu în camera principală - nu acolo! Aici e mai bine, e mai simplu...

Jorgen rămase nehotărît, întrebîndu-se dacă trebuia să recurgă la formula care impunea supunerea totală, formulă integrată în mecanismul robotului, apoi se întoarse. Mica siluetă deschise ușa și-i făcu semn să intre, ferindu-și în continuare ochii; el înaintă și îñepeni aproape imediat în prag.

Nu era nevoie de cuvinte. Anna Holt zacea întinsă pe masa îngustă, cu trupul acoperit de un cearșaf alb, cu ochii închiși; grimasele dureroase ale agoniei i se sterseră de pe față. Nu încăpea nici o îndoială asupra morții ei. Pielea îi era marcată în mod hidos de pete închise de formă neregulată, iar aerul mustea de miroșul de mosc caracteristic Flagelului! Aici, departe de orice surse de infectare, atunci cind scopul lor era aproape atins, Flagelul îi ajunsese pentru a-și cere

dreptul și a le aminti că fuga nu era de-ajuns...că ea nu va fi niciodată o soluție atîta timp cît vor fi obligați să-și transporte cu ei corporile, devenite vectori ai maladiei.

În celulă, materialul pentru reanimarea celor adormiți era împrăștiat, azvîrlit fără grijă într-o parte pentru a face loc altor lucruri a căror utilitate era destul de greu de priceput. Părea totuși evident că Flagelul, deși ciștigase, ca de obicei, nu ciștigase fără luptă. Jorgen făcu un pas înapoi, fără a-și lua ochii de la cadavrul. Se îndepărta apoi, tîrziindu-și tălpile pe podea. Cu o grabă apatică, Cinci închise și sigilă ușa.

- Iar ceilalți, Cinci? Sî ei...

Cinci făcu un semn afirmativ, ridicînd puțin capul pentru a încrucișa privirea omului.

- Toți, master. Camera somnului a devenit un mausoleu. Flagelul a înaintat încet, din cauza frigului, dar cu timpul i-a ucis pe toți. Ușa am sigilat-o de mult, atunci cind doctorul Craig și-a dat seama că nu mai este nici o speranță.

- Craig? Mintea lui Jorgen continua să funcționeze, dar de o manieră neobișnuită, gîndurile apăreau unul cîte unul. Era la curent?

- Da. Cind au apărut primele simptome la cei adormiți, l-am trezit, aşa cum ne ceruse... Aveam atunci o viteză constantă, dar nu montaseră încă plăcile de gravitație.

Robotul ezita, vocea lui gravă tîrăgăna din ce în ce mai mult silabele.

- Cind eram pe Marte o știa deja; dar își păstra speranța în calitățile unui ser care să fusese injectat odată cu agenții de suspendare ai activității. După ce l-am trezit, am mai încercat și alte seruri. Am luptat timp de douăzeci de ani, master, am trecut pe lîngă doi sori, iar cei ce dormeau mureau încet, fără să sufere, fără să-și cunoască boala. Și mureau din ce în ce mai mulți. Doctorul Craig a reacționat la primul ser iar tu la al treilea; eram convinși că ultimul a salvat-o și pe ea. Dar apoi pielea ei s-a umplut de pete și am fost nevoiți să-o reanimăm pentru a încerca ultima șansă, acum două zile. N-am reușit! Doctorul Craig sperase... că voi doi... dar am făcut tot ce-am putut, master!

Jorgen se lăsa condus de mîinile robotului, care-l împinse pînă la un fotoliu. Emoțiile sale se învălmășeau într-un șuvi de lamentări confuze.

- Fata a fost, deci, luată de Flagel! A luat-o pe ea, Cinci, cind ar fi putut să-o cruce și să mă ia pe mine în locul ei. Doar aveam spermatozoizi congelati, care puteau fi folosiți dacă muream, dar a trebuit să piară ea, și nu eu. S-ar spune că zeii, pentru a împinge ironia la culme, au hotărît să lase teufăr un bărbat inutil! Neatins!

Cinci mișcă picioarele, stingherit.

- Nu, master.

Jorgen făcu ochii mari, fără a pricepe. Apoi ridică brusc mîinile în timp ce robotul își ațîntea un deget spre pielea lui. Pete mici, aproape invizibile, împeserîau pielea mai albă cu un cafeniu deschis; pete mici, neregulate, care duse la nas degajau un miros slab dar caracteristic de mosc. Nu, nici el nu era imunizat.

- La fel ca doctorul Craig, spuse Cinci. O încetinire aproape echivalentă cu imunitatea completă, astfel că vei putea trăi încă treizeci de ani, poate, dar noi am

ajuns să credem că vindecarea totală este o imposibilitate. Doctorul Crag a mai trăit încă douăzeci de ani, a murit de bătrînețe și din cauza unei crize cardiaice, nu din cauza Flagelului, de care a suferit însă în tot acest timp.

- Imunitate sau întîrziere, ce mai contează acum? Ce se întimplă cu visurile noastre, Cinci, cînd moare ultimul visător? Sau poate întrebarea ar trebui pusă invers.

Cinci nu răspunse, dar se lăsa pe un fotoliu, alături de om. Jorgen reflecta la circumstanțe, cînștient că nu încerca nici o reacție emotivă, ci doar o evaluare intelectuală a acestei glume sinistre pe seamă rasei umane. Citise cîteva romane despre ultimul dintre oameni și își pusese deja întrebări asupra unei astfel de situații. Poate că pe Pămînt, printre ruinele orașelor și amintirile găunoase ale trecutului, un om ar fi realizat că era sfîrșitul speciei sale. Aici, în spațiu, el acceptă faptul, dar în mod inconștient, condiționarea lui îl săcea să credă că dezastrul nu-i lovise pe toți oamenii, că lăsaseră în urmă o întreagă lume în viață. Si deși înțelegea foarte bine că lumea pe care o părăsise era la fel de pustie ca și nava, aceste convingeri erau prea adînc înrădăcinate în gîndirea lui ca să le poată elimina în întregime. Intelectualmente vorbind, rasa umană se stinsese; pe planul emoțiilor, însă, ea nu se putea sfîrși niciodată.

Cinci îl atinse cu delicatețe.

- Ne mai rămîne laboratorul doctorului Craig, master; dacă vrei să consultă notele lui, săn acolo. Si cred că, înainte de a muri, i-a lăsat un mesaj "creierului". În orice caz, cînd l-am găsit, cheia era conecțată. N-am încercat să preluăm mesajul, te-am așteptat pe tine...

- Îți mulțumesc, Cinci.

Dar nu săcă esfotul de a se ridica, nu înainte ca robotul să-l atingă din nou, cu un gest aproape implorator.

- S-ar putea să ai dreptate. Probabil că-mi trebuie ceva pentru a-mi ocupa mintea. E bine. Poți să te întoarcă la tovarășii tăi, sau să mă însoțești, cum vrei.

- Aș prefera să te însoțesc.

Omulețul de metal se ridică și-l urmă pe Jorgen de-a lungul corridorului, către capătul rachetei; zgîmotul metalic al pașilor săi părea să acompanieze călcătura surdă și regulată a tălpilor de piele. La un colț, robotul aluneca rapid într-o cabină laterală; ieșî cu o sticluță de coniac, pe care i-o arătă cu un aer întrebător. Alcoolul nu-l reconfortează pe Jorgen, îi produse doar o senzație de căldură fizică; își urmărește drumul pînă la cămărușa în care locuise Craig. Notele pe care acesta le lăsase nu mai puteau suscita de acum decît o umbră de curiozitate, și în nici un caz un mesaj al celui mort nu ar fi putut da un sens tragediei celui viu. Dar, oricum, era mai bine decît să nu facă nimic. Jorgen intră, pe cînd Cinci încîdea fără zgîmot ușa în urma lui, și se apropie fără entuziasm de carnetele de notițe învelite în plastic. De două ori, robotul ieșî să caute alimente, din care Jorgen abia gustă. Darea de seamă a lucrărilor inutile ale lui Craig defila pe sub ochii lui Jorgen. Ajunse, în sfîrșit, la ultima pagină, la ultima notă.

"Am făcut tot ce-am putut; cu tot optimismul, succesul meu nu e decît parțial. Acum, simt că mi se apropie ceasul și că robotii vor trebui să se occupe de ce-a mai rămas de făcut. Si totuși, refuz să disper. Nemurirea individului, ca și a rasei, nu cuprinde doar continuitatea din generație în generație, ci și urmărirea visurilor întregii umanități. E posibil ca visătorii și descendenții lor să moară, dar visurile nu pot mori. Aceasta este credința mea și eu continuu să cred. N-am nici o altă speranță pentru a o oferi viitorului necunoscut".

Jorgen lăsa încet carnetul și-și frecă ochii obosiți. Cuvintele care ar fi trebuit să sună ca o sfidare adresată destinului cădeau în gol; visul putea muri... El era ultimul dintre visători, impasul destinului, iar mai departe nu era decît uitarea. Toate visurile a o mie de generații se concentraseră în Anna Holt și dispăruseră odată cu ea.

- Creierul, master, sugeră încetisor Cinci. Ultimul mesaj al doctorului Craig!

- Fă-l să funcționeze, Cinci.

Era un model mic, un analizor limitat de fapte, așa cum aveau tehnicieni, sau mai degrabă cum avuseseră, pentru a-i ajuta în muncă; opera în fonie, cu un vocabular elementar, adaptat rolului său. Jorgen nu cunoștea semantica acestui vocabular, dar fără îndoială, Cinci colaborase îndestul cu Craig pentru a și să-l desifreze.

Observă cu interes robotul care conectă cheia de punere în funcțiune și se adresa mașinii alegîndu-și cu grija cuvintele.

- Ieșire sub-total! Intrare cifra n!

Creierul răspunse imediat, alegînd ultima înregistrare dictată de Craig și repetînd-o cu însăși vocea doctorului, o voce pe care vîrstă și epuizarea o făcuseră aspră și tremurătoare; iar în timp ce vorbea, moartea se apropia de el.

- Ultimele mele note... insuficiente! Visurile pot continua. Prima analiză a lui Thoradson..."

Pret de o clipă, nu se mai auzi decît un foșnet, așa cum ar fi putut produce un corp uman; apoi creierul pronunță clar dar fără intonație:

- Intrare sub-total n, procedat la ieșire.

Pentru Jorgen, nu erau decît cuvinte fără sens; scutură din cap, privindu-l pe Cinci.

- Pesemne începea să-și piardă mintile. Știi care a fost prima analiză a lui Thoradson?

- Ea se sprijină pe crearea noastră. Thoradson era, prin natura împrejurărilor, foarte priceput în semantică... era indispensabil pentru a face să funcționeze creierele complexe folosite pentru a rezolva problema robotilor. Prima sa analiză, o schiță, îi arăta că miezul problemei era definirea precisă a cuvîntului Eu. Acest cuvînt nu se poate defini în mod limpede decît în proprii săi termeni, ca și pronumele latin ego, pentru că nu se raportează în mod obligatoriu unei părți fizice oarecare, definibilă în mod particular, și nici rolului individului. În linii mari, el conferă sentimentul de individualitate, și Thoradson a avut impresia că reușita sau eșecul în domeniul roboticii rezidă în capacitatea de a analiza, apoi de a sintetiza această noțiune.

Timp de multe minute, Jorgen reflectă, sucind și răsucind cuvintele, fără a găsi totuși înțelesul ul-

timului mesaj al muribundului. Dimpotrivă, totul devinea și mai obscur. Totuși, cum venise fără nici o speranță, nu încercă nici o dezamăgire. Atunci cînd o problemă era insolubilă, conta prea puțin dacă ultimele cuvinte ale unui om erau de o logică rece sau de o nebunie fără margini. Rezultatul va fi același. Si în nici un caz semnificația nu putea oferi o speranță, atunci cînd întreaga știință bacteriologică a rasei dăduse greș.

Cinci ii atinse din nou brațul, întinzîndu-i două comprimate minuscule.

- Master... Acum trebuie să dormi, master.
Asta... este amytal de sodiu... ar trebui să te ușureze. Te rog!

Inghiți comprimatele cu docilitate și se lăsa condus de robot într-o cameră de odihnă, incapabil să gîndească. Nimic nu mai putea avea importanță, iar somnul produs de droguri era o soluție la fel de acceptabilă ca oricare alta. Îl văzu pe Cinci manevrind un contactor, își simți greutatea scăzînd la cîteva livre, ceea ce îi dădu impresia că patul era moale și primitiv, apoi se lăsa complet năpădit de efectele somniferului. Cinci ieși făcînd cît mai puțin zgomot posibil, și întunericul se lăsa peste mintea lui Jorgen, cruceindu-l de efortul de a gîndi.

Cînd Jorgen se trezi, micul dejun era în fața lui, în farfurii termoprotectoroare; ronjai cîte ceva, mai mult din obișnuință decît de foame. În timpul orelor de somn, vălul întunecat cae-i acoperea mintea se mai ridicase cît de cît, dar emoțiile sale rămăseseră, în mod curios, în suspensie. S-ar fi spus că mintea lui compimase mulți ani de uitare în cîteva ore, astfel ca atitudinea a față de tragedia speciei umane era nuanțată de o impresie de depărtare, de timp scurs; nu mai resimțea nici amărăciune, nici durere, doar un vag sentiment că totul se întîmplase cu mult timp în urmă și că acum devenise ceva obișnuit.

Așezat pe marginea patului, se îmbrăcă încet, privind cum urcă fumul țigării, cu creierul golit de gînduri. Chiar și gîndirea devenise lipsită de obiect! De departe, din străfundurile navei, creștea un huruit surd, pe care îl recunoscu ca fiind funcționarea la maximum a duzelor de direcție, declansate provizoriu pentru a face nava să se încline într-o direcție sau alta. Apoi zgomotul încetă, lăsînd în urma lui doar murmurul regulat, echilibrat, al motorului principal, la fel ca înainte.

Termină cu îmbrăcatul, deschise ușa și ieși în corridor; din instinct, o luă spre postul de observație, unde trebuia să se găsească, probabil, Cinci. Roboții nu erau oameni, dar erau ultimii tovarăși care-i mai rămîneau și nu dorea, în nici un caz, să rămînă singur. Prezența robotului îi făcea bine. Intră în postul de comandă, observă că erau acolo toți cinci și se apropie de hubloul de quartz.

Cinci se întoarse auzindu-l și, dîndu-se la o parte pentru a-i face loc, întinse brațul spre exterior.

- Tocmai voi am să te chem, master. Peste puțin timp asolizăm.

- Mulțumesc.

Jorgen privi afară, dîndu-și seama de distanța parcursă de cînd zărise pentru prima dată planeta. Acum, soarele ajunsese la dimensiunile celui pămîntesc, iar sfera către care coborau se vedea cu ușurință, fără

telescop. Se lăsa condus cu delicatețe spre locul pe care i-l indică Cinci, acceptă binoclul, dar nu săcă efortul de a-l ridica la ochi. Privirea liberă cuprindea mai mult, iar, la viteza cu care se apropiau, în curînd nu mai avea să fie nevoie de nici un ajutor vizual.

Planeta creștea puțin cîte puțin sub ochii observerilor, întinzîndu-se în fața lor și prințind relief pe măsură ce distanța scădea. Doi, aflat la comenzi, înscrise navea pe o curbă progresivă care îi permitea să se așeze pe partea însorită a planetei, cînd își vor fi ales locul de aterizare; întunericul noptii bătea în retragere, dezvăluind privirilor suprafața luminată a globului. De-a latul emisferei nordice se întindea continentul oizontal pe care-l văzuseră deja, caricatură grosolană a unui ogar în plină cursă, cu un fluviu lung și sinuos coborînd de-a lungul coastelor, pentru a se vîrsa în spatele uneia din labele anteroioare. Munții începeau de la cap, pe care-l înconjurau, întinzîndu-se apoi spre coadă, pentru a se întîlni, la nivelul coapsei, cu un alt lanț muntos. În locul unde fluviul se vîrsa în mare Jorgen observă contururile unui imens port natural, protejat de ocean și destul de adînc pentru a primi orice navă de suprafață. Acolo ar fi trebuit să se afle un oraș, dar nu se zărea nici urmă, deși se aflau destul de aproape pentru a-l distinge. Dacă ar fi existat.

- Vegetație, observă Cinci. Cîmpia centrală trebuie să aibă un sezon productiv destul de lung... circa doisprezece ani de primăvară, urmată de o vară și o toamnă blînde, și poate de patru ani de iarnă călduță. Anotimpurile tebuie să fie lungi, master, la această distanță de soare, dar inclinarea axei este atât de ușoară încît multe din plante vor fi crescînd chiar și iarna. Iar acolo, s-ar spune că sunt copaci, o pădure mare. Verde, ca pe Pămînt.

Sub ei, un nor plutea ușor pe deasupra continentului și ei îl traversară, cu duzele învorbînd atmosfera în jurul lor și lăsînd în urmă vîrtejuri.

Doi se agita acum frenetic în fața comenziilor. Cădere, pînă atunci rapidă, se încetini, și acum planau la circa opt sute de metri deasupra coastei, așteptînd să-și urmeze coborîrea. Apoi nava se așeză ușor pe nisip. Doi opri motoarele și generatoarele de gravitație artificială, înlocuite acum de gavitația ceva mai slabă aplanetei,

Cinci se agită din nou, lăsînd să-i scape un zgomot care aducea a suspin.

- Nici urmă de inteligență, master. Aici, lîngă un asemenea port, ar fi fost construit cu siguranță un oraș, chiar și numai din pămînt și chirpici. Nu-i nici o urmă. Iar planeta este, totuși, o planetă frumoasă, concepă parcă anume pentru viață.

Suspînă din nou, aîntindu-și privirile spre exterior. Jorgen înclină capul fără a spune nimic, conștient că gîndește același lucru. Sub un număr de aspecte, era o lume superioară celei pe care o părăsiseră, ciudat de familiară, cu plante avînd o asemănare uimitoare cu cele pe care le cunoscuse. Lăsaseră în urmă cinci stele și călătoriseră nouăzeci de ani cu o viteză apropiată de cea a luminii pentru a găsi în cele din urmă un adăpost depășind imaginația cea mai învierbînată, unde totul părea pregătit pentru a-i primi. Fără ocupanți, lumea cea nouă aștepta. Iar înăuntrul navei, pentru a răspunde invitației, nu erau decît fantome și vise găunoase, și un singur om, care

murea încet. Doar el contempla și aprecia totul. Zeii își montaseră sinistra lor fără cu ometicuoasă atenție pentru detaliile indispensabile perfecțiunii.

Rasa umană visase lumi așteptând-o dincolo de stele, lumi dormind în așteptarea eventualei sosiri. Aproape că și reușiseră, dar spiritul lor de pionieri sucombeau în fața Flagelului; oamenii învinseră distanțele doar ca să moară în clipa victoriei.

"Să, bineînțeles, Cinci, trebuie să fie o lume minunată, spuse el fatalist, dar fără amărăciune. Altfel, ironia n-ar fi fost deplină".

Cinci îi atinse brațul cu grijă și susțină din nou, clătinând din cap.

- Doi a descoperit că aerul e respirabil... puțin prea bogat în oxigen, dar bun. Vrei să ieși?

Făcu un semn afirmativ și traversă sasul, urmat de cei cinci care inspectau planeta, schimbând, probabil, impresii prin radio. Cinci se îndepărta de ceilalți pentru a se aprobia de el. Se opri alături, urmărindu-i privirea atâtă asupra înălțimilor care se aprobiau de țărm.

O adiere usoară aducea miroslul curat și bine cunoscut al plantelor în creștere, aerul era bun și bogat. Era o lume capabilă să-i facă pe oameni să-și uite necazurile într-o pace regăsită, să-și adune navele rătăcitoare printre stele, o lume pe care ai fi putut-o numi, în orice limbă, "acasă". O lume prea bună pentru a suscita dificultățile indispensabile aparitionei inteligenței, dar un adevărat Eden pentru aceeași inteligență, odată formată.

Jorgen ridică din umeri. Era o lume pentru visători, dar el nu mai voia alte vise decât cele pe care speră să i le aducă opiumul negru al uitării. Vedeau în jur prea multe lucruri care-i amintea de ceea ce ar fi putut să fie. Ar fi preferat să urce din nou la bordul navei și să reia căutarea fără țel, până ce va muri, până ce nava și roboții vor înceta, la rîndul lor, să funcționeze. O luă la fugă, atunci cînd Cinci începu să vorbească, dar se opri aproape îndată, prea indiferent la toate pentru a-l mai întrebupe.

Ochii robotului fuseseră atîntăti spre locurile pe care el privise mai înainte, iar acum aluneca de-a lungul rîului, spre golf.

- S-ar fi putut ridica aici un oraș asemenei oricărui altuia din trecut, master. Aici oamenii ar fi găsit tot ce trebuia pentru a-și face viața frumoasă, un port pentru a pleca spre celealte continente, un fluviu pentru a pătrunde spre interior, iar dincolo de coline, cîmpia de pe care ar fi plecat nave spre celealte lumi, atîț de multe în jurul acestui soare și, probabil, atîț de asemănătoare cu aceasta. Închipuie-ți, un pod alb azvîrlit acolo, peste firul apei, locuințe împărtăsite printre coline, uzinele dincolo de cotul fluviului, un parc mare pe această insulă.

- O grădină publică aici, terenuri pentru școli și universitate acolo.

Da, Jorgen le vedea, și ochii ii străluciră o clipă, închipuindu-și ce-ar fi putut fi orașul, un oraș-matcă.

Cinci făcu un semn aprobator.

- Iar acolo, pe insulă, o statuie simbolică, înaripată, cu un braț ridicat spre cer și cu altul atîntit în jos, spre oraș...

O clipă, încă, pupilele lui Jorgen mai scînteiau, apoi își aminti de cei morți și flacăra se stinse. Se întoarse, înăbușindu-și un geamăt de disperare; Cinci se luă pe urmele lui!

- Visurile!

Voceau lui Jorgen cuprindea în acest cuvînt toate blestemele zeilor, unor zei dornici de batjocură.

Dar vocea calmă a lui Cinci, în spatele lui, nu trăda nici un pic de ură; era doar tristețe în cuvintele pronunțate cu voce înceată.

- Și totuși, master, visul era frumos, la fel ca și planeta. Atunci cînd coboram, vedeam deja orașul și îndrăzneam, aproape, să sper. Mie nu-mi pare rău de acest vis.

Valul de emoții se retrase, retezat. Apărură altele, care proiecta că trupul lui Jorgen într-un fotoliu al postului de comandă, în timp ce privirea lui revenea spre exterior, spre colinele și spre fluviul care ar fi primit minunatul oraș...nu, care îl vor primi! Craig nu bătuse cîmpii, la urma urmei, iar ultimele sale cuvinte erau o cheie, lăsată de un om care refuza orice înfrîngere, odată deschisătă semnificația lor. Visele nu puteau muri pentru că Thoradson studiasă un timp semantică pronumelui singular al persoanei întîi și își stabilise construcții ulterioare pe rezultatele acestui studiu.

Cînd ultimul visător va fi murit, visul va continua să existe, pentru că e mai puternic decât cei care l-au creat; undeva, într-un fel sau altul, visul își va găsi noi visători. Nu mai era cu putință să existe un ultim visător, și astă din clipă cînd primul uman încă sălbatic putuse concepe, la începuturile rasei sale, vizuirea unui viitor mai bun.

Cinci visase...așa cum Craig și Jorgen și întreagaumanitate visaseră. Nu o vizuire rece de metal meșteșugită după norme matematice, ci o vizuire de marmură și jad, bazată pe dorința ancestrală a inteligenței de a cuceri o lume mai bună, mai frumoasă. Omul era mort, dar el lăsa în urmă-i o stranie progenitură, care era moștenitoarea lui spirituală în toate sensurile cuvîntului.

Moștenirea cărnii era instinctul care activa animalele, dar omul voia mai mult; pentru el, era continuarea speranțelor sale, a viziunilor sale, care aveau mai multă importanță decât simpla imortalitate a speciei. Lent, cu față impasibilă, cu o nouă lumină în privire, Jorgen se ridică și-și așeză palma pe umărul omulețului de metal care cutezase să aibă un vis pur uman.

- Veți construi orașul acesta, Cinci. Am fost stupid și egoist, altfel aş fi priceput mai devreme. Doctorul Craig întăresese; reușise să se debaraseze de prejudecățile noastre rasiale, din păcate cu foarte puțin timp înainte de a muri. Iar acum, tu mi-ai dat cheia. Voi cinci puteți construi toate astea, împreună cu alții asemenei vouă, pe care aveți mijloacele să-i construiți.

Cinci își mișcă stîngaci picioarele, scuturînd din cap.

- Orașul, master, îl putem construi, dar cine-l va locui? Străzile pe care le-am cunoscut erau pline de oameni ca tine, nu de... obiecte ca noi!

- Condiționarea, Cinci. Toată... viața voastră, ați existat doar pentru oameni, supuși voinței oamenilor. Și totuși, există deja în voi tot ceea ce trebuie, speranțe,

vise, curaj, ideal, și chiar dorința de a orîndui lumea după ideile voastre. Am auzit spunîndu-se că sclavii de odinioară plîngau cînd erau eliberați, dar copiii lor au învățat să trăiască pentru ei însăși. Iar asta o puteți face și voi.

- Poate.

Era vocea lui Doi, cel care ar fi trebuit să rămînă cel mai puțin accesibil emoțiilor, în virtutea rigorii formației sale fizico-matematice.

- Poate, dar ar fi o lume a singurătății, master Jorgen, plină de amintirile voastre, iar visurile noastre nis-ar părea sterile.

Jorgen se întoarse spre Cinci.

- Există o soluție la această problemă, nu-i să, Cinci? Să voi o ști. Desigur, s-ar putea să vă amintiți de noi și să considerați activitatea voastră ca inutilă și lipsită de scop în absența noastră, dar există un alt mijloc.

- Nu, master!

- Îți ordon să mă ascultă, Cinci! Răspunde-mi!

Sub tonul imperios, robotul se cătină, răspunse cu greu, în ciuda condiționării care-i impunea o supunere totală.

- Este așa cum gîndești, master. Mințile și chiar memoriile noastre sunt supuse ordinelor tale, ca și trupurile, de altfel.

- Atunci, vă cer din nou supunere, de data aceasta tuturor. Veți ieși și vă veți întinde pe plajă, la bună distanță de navă, într-un somn aparent, aşa fel ca să nu mă puteți vedea plecînd. Apoi, cînd nu voi mai fi aici, specia umană va fi uitată, ca și cum n-ar fi existat niciodată, iar voi veți rămîne debarasăți de orice amintire raportîndu-se la noi, dar cu toate celelalte cunoștințe. Pămîntul, umanitatea, istoria și originea voastră, totul vă va dispărea din gînduri. Veți fămîne singuri, pentru a lua un nou start. Vă veți face planuri, veți construi după plac. Este ultimul meu ordin. Ascultați-l!

Se priviră între ei, sfătuindu-se, apoi Cinci răspunse în numele tuturor, cu vocea slabită aproape la un murmur.

- Da, master. Ascultăm!

Puțin mai tîrziu, Jorgen, aflat în picioare lîngă navă, îi privea întinzîndu-se pe nisipul alb al plajei, pe malul vastului ocean al acestei noi lumi. Lîngă ei se înălța o movilită. O mică colecție de instrumente și diverse alte obiecte indispensabile. Cinci îi adresă o privire lungă, contemplă o clipă nava, apoi își întoarse ochii. Fără a spune un cuvînt, strînse în mîna sa de metal mîna pe care i-o întindea omul, apoi se întinse lîngă tovarășii lui; uitarea provizorie îi stinse orice umbră de gînd.

Jorgen îi privi îndelung, în vreme ce un vînt lin îi aducea miresmele proaspete ale planetei. Ar fi fost placut să poată rămîne, dar prezența lui putea să ducă la eșecul întregului plan. Oricum, n-avea importanță; în cîțiva ani ar fi murit și n-ar fi fost nimeni din rasa lui pentru a împărtăși acești ani și a-i plînge stingerea. Era cea mai bună soluție. Cunoștea destul nava pentru a o conduce prin tenebrele spațiului spre stelele reci și ostile. Putea să rătăcească pentru vecie fără nici o destinație, în acest mausoleu indestructibil dedicat lui și morților din interior. Pentru moment, nu avea nici un

proiect; își va consacra, poate, acești ani cărtișor și materialului științific de la bord, sau va alege eliberarea printr-unul din numeroasele mijloace nedureroase. Timpul și propriile gînduri vor hotărî mai tîrziu. Pe moment, n-avea nici o importanță. Pentru el, fericirea nu-și mai avea loc, dar își va găsi o anume mulțumire în a ști că-și îndeplinise sarcina pînă la capăt. Zeii nu mai aveau de ce să rîdă!

Făcu cîțiva pași spre navă, apoi se opri pentru a cuprinde cu privirea rîful și colinele, imaginîndu-și orașul descris de Cinci. Nu, nu reușea să și-l închipuipe populat de roboți; dar și asta ținea tot de condiționare. La suprafață, orașul va fi poate diferit, dar asta nu era decît o treabă de obișnuință, realitățile vor fi în mintea constructorilor. Dacă în această lume pe cale de a se naște nu va apărea nicicind rîsul, nu-și vor găsi loc nici lacrimile, sărăcia, mizeria de care o parte a rasei sale suferise atît.

Rămînea pironit acolo, și imaginile curgeau alimentîndu-i viziunea, în mod paradoxal populată de ființe omenești. Vedea spiritualitatea care se va manifesta cu siguranță. Vedea marile vapoare în port, și altele urcînd cursul fluviului. Cerul păru deodată să se umple de huruitul elicopterelor, iar mai departe se auzea vuietul rachetelor plecînd spre a opta și a nouă planetă, în timp ce altele se construiau în vederea căutării unor noi sori, a unor noi lumi.

Poate într-o zi, în expansiunea lor viitoare, ei vor descoperi Pămîntul. În mod curios, avea speranță că-și vor descoperi cîndva originea și vor regăsi memoria fragilei rase protoplasmice de care era legată copilăria lor. Dar erau atîția sori, iar în cursul mileniilor, cele cîteva legături ce le mai puteau arăta adevărul riscau foarte tare să slăbească și să dispară. Nu o va ști niciodată, își spuse.

Vîntul îl învâlui, într-un murmur ușor, și coborînd privirea zări ceva ce flutura ușor în mîna lui Cinci. O vagă curiozitate îl împinse înainte, dar nu mai încercă să ia obiectul, cînd văzu ce reprezintă.

Cinci se gîndise și el la Pămînt și la legăturile lor cu el. Și găsise mijlocul, fără a încălca totuși ordinele lui Jorgen. Hîrtia era o hartă reprezentînd un soare cu nouă planete, din care una era înconjurată de inele, altele însoțite de luni; iar cea de-a treia era înconjurată de o trăsătură subțire de creion. La trezirea lor, nu vor mai ști ce reprezintă, dar vor încerca să afle; iar într-o zi, cînd vor fi descoperit soarele pe care îl căutau, ghidați de orînduirea ușor de recunoscut a planetelor, se vor întoarce pe Pămînt. Va mai trece încă mult timp pînă să dispară ultimele vestigii, și ei vor fi în măsură să găsească soluția problemei. Problema originii lor.

Jorgen mîngîie ușor mîna de metal încleștată pe hartă, șterse cele cîteva fire de praf de pe fruntea robotului, apoi se întoarse cu pas hotărît la bordul navei. Inchise sasul în urma lui. O clipă mai tîrziu, în urletele accelerării, părăsea planetă; lăsase în urma lui cinci omuleți înținși pe nisip, lîngă murmurul oceanului. Cinci omuleți de metal și un vis!

Traducere, Titus CEIA,
Sorin SIMION

Înaintea plecării

Sigmar ERKNER

"...O ultimă întrebare. Dacă răspunzi bine, te putem trimite liniștiți în misiune. Dacă nu, toată pregătirea a fost în zadar. Stii, trebuie să simbolizăm absolut siguri că ești în stare să-ți îndeplinești misiunea. Ești pregătit?"

"Sunt pregătit."

"Bine. Așadar, după ce ai aterizat pe cea de-a treia planetă, după ce ai făcut să dispară urmele aterizării și ai distrus tot ceea ce le-ar putea trăda oamenilor originea ta, după ce te-ai informat asupra situației actuale de pe Pămînt și te-ai adaptat mediului - ei bine, ce faci după aceea?"

"Încep executarea misiunii".

"Exprimă-te mai clar. Cum procedezi?

"Mă deplasez pînă în zona de acțiune. Acolo..."

"Îți cunoști zona de activitate?"

"Desigur. Este orașul cu coordonatele +0,916 și +0,017. Transpus în sistemul denumirilor folosite pe Pămînt, aceasta înseamnă..."

"Bun, și clar, de ajuns. De ce anume trebuie să-ți cont mai întîi?"

"Trebuie să mă adaptez condițiilor specifice de acolo, după cum se prevede în partea a treia a instrucțiunilor, să-mi aduc la zi cunoștințele lingvistice, să-mi însușesc obiceiurile nou introduse, să fac cunoștință cu cele mai importante personalități..."

"Cei mai importanți oameni vrei să zici!"

"Da, scuzați-mă... cu cei mai importanți oameni din acest domeniu..."

"Suficient. Misiunea ta?"

"Imi găsesc un post la o editură. Imi creez o poziție potrivită. De exemplu, devin redactor. Fac tot ce stă în puterile mele pentru a reprema toate genurile literare care ne-ar putea dăuna. În special așa zisă literatură științifico-fantastică. Romane și povestiri SF resping din

principiu. Aceasta este legea supremă. Romane și povestiri science-fiction resping din prin..."

"Stii și pentru ce?"

"Pentru că fantasia este inamicul nostru numărul unu. Dacă oamenii n-ar avea fantasia, nu le-ar fi venit niciodată ideea de a zbura spre alte planete. Așa însă, caută chiar alte civilizații, deci pe noi. Noi însă nu vrem să avem nimic de-a face cu oamenii. Noi vrem liniștea noastră. Vrem să rămînem între noi. Oducem bine. Sîntem mulțumiți! Nu vrem schimbări! Trăiască stabilitatea absolută! Jos cu fantasia! Jooos cu..."

"Bine, bine, liniștește-te. Te înțelegem; simțim la fel ca și tine!... A, da - cînd respingi un asemenea roman science-fiction va trebui să o și motivezi."

"Desigur."

"Adică, vreau să știu cum motivezi".

"Nu ne trebuie fantasмагorii... Așa ceva este antiștiințific. Asta ne distraje atenția de la realitate. Astea sunt pure închipuiri, unde sunt dovezile? Există lucruri mai importante. Literatura aceasta nu este necesară, n-am nevoie să ne lăsăm distrași de la rezolvarea problemelor actuale noi trebuie..."

"Si dacă situația de pe Pămînt să schimbe între timp atât de mult încât în modul acesta nu se mai poate acționa?"

"Atunci...atunci..."

"În regulă, așa ceva nu poți să ști, nu îți s-a spus, iar tu însuți nu-ți poți să seama, pentru că asta ar însemna să ai fantez..."

"Nu, numai asta nu! jur că n-am ceva atât de groaznic! Zău că nu!! Romane și povestiri științifico-fantastice resping din prin..."

"Bine, bine. Fii atent, mașina gînditoare principală a planetei noastre a elaborat pentru această situație următoarea tactică: vei spune pur și simplu că în principiu

ești și tu de acord, însă din păcate romanul sau povestirea ar avea grave lipsuri literare, că încă n-ar fi destul de bune pentru a rezista în fața cititorilor exigenți, că, de altfel, ar exista greutăți obiective, și că, în general, îți pare foarte rău..."

Dacă vei ține cont de acesta, îți vei putea îndeplini misiunea. Și ține seama - nu ești decît unul din cei pe care i-am trimis pe Pămînt; dar nu încerca niciodată să iezi contact cu ceilalți agenți ai planetei noastre - ai putea să te îngeli și să ne primejdești întreaga munca.

Ai absolvit ultimul examen. Mîine pleacă racheta. Noi toti îți urăm succes și suntem mîndri de tine! Si ferește-te de oameni - suntem periculoși, pentru că au fantasia! Doar ești un adevărat fiu al planetei noastre! Trăiască stabilitatea absolută! Nu vrem schimbări! Jos cu SF-ul! Sîntem mulțumiți! Vrem liniștea..."

*
Stimate domnule Erkner!

Cu regret trebuie să vă comunicăm faptul că editura noastră nu vă poate publica povestirea "Înaintea plecării". Manuscrisul vă este restituit. Din păcate, povestirea dumneavoastră - cel puțin în forma actuală - nu îndeplinește cerințele impuse unei lucrări literare de valoare.

Poate mai refaceti o dată toată povestirea și ne trimiteți peste circa doi ani noua versiune, ceea ce ne-ar bucura foarte mult, pentru că în principiu suntem foarte interesati în promovarea literaturii științifico-fantastice. Din păcate, din cauza unor greutăți obiective, pentru un anumit timp ne este imposibil...

Traducerea, William
PETROVITSCH

Își recăptă cunoștința încet, simțind durerile și contuziile și un nod chinuitor în stomac. Experimental, își întinse picioarele.

Nu atinseră nimic și își dădu seama că trupul să era suspendat. Era mort, gîndi el. Plutind liber prin spațiu...

Plutind? Deschise ochii. Într-adevăr, plutea. Deasupra lui era tavanul - ori podeaua? Rezistă unei porniri năvalnice de a împinge; clipe și lucrurile din jur începuseră să capete contur.

Își dădu seama că se afla într-o navă spațială. Cabina parcă fusese locul unei explozii. Cutii și echipament de tot felul pluteau la întâmplare în jurul lui, smulse, fără îndoială, din lăcașurile lor de o forță neobișnuită. O sumedenie de fire arse împingeau podeaua. Un șir de dulapuri, de-a lungul unui perete, se transformaseră în cenușă.

Privî lung în jur dar nu recunoscu nimic. Din cîte își aducea aminte, vedea această priveliște pentru întîia oară. Ridică o mână și apăsa tavanul, pluti în jos, apăsa din nou și reușești să te prindă de o bară fixată în perete. Înțindu-se strîns, încearcă să gîndescă.

- Trebuie să existe o explicație logică la toate astea, spuse el tare, ca să-și audă propria voce. Tot ce-mi rămîne de făcut este să-mi amintesc.

Să-și amintescă...

Cum îl chama?

Nu știa.

- Hei! strigă el. E cineva aici?

Cuvintele îi răsunăram ca un ecou între peretii înguști ai navei. Nu primi nici un răspuns.

Se propulsă înainte, de-a curmezișul cabinei, ferindu-se să nu

într-un colț al cabinei plutea o foaie de hîrtie cu marginile arse. O prinse.

"Dragă Ran," așa începea. "Cu cîteva clipe în urmă băieții de la biochimie s-au adunat repejor și au mai testat odată medicamentul care îl-a fost administrat. Se pare că există toate șansele ca să-ți provoace amnezie. Este ceea ce legătură cu tăria lui, la care se adaugă experiența aproape traumatică prin care treci acum, fie că ești sau nu conștient de ea. Auzi, să ne spună tocmai a cum! Oricum, scriu la iuieală bîcătelul astăzi cu paisprezece minute înainte de decolare așa, ca un memento pentru tine, în caz că se dovedește că au dreptate.

Mai întîi, nu te uita după comenzi totul e automat, sau ar trebui să fie, dacă grămadă astă de carton și de clei va rezista îndeajuns. (Nu da vina pe tehnicieni; practic, nici n-au avut timp să termine și să-ducă la rampă în momentul străfulgerării).

Direcția navei este fixată pe selecția planetară automată, așa că ține-te bine. Nu cred că ai uitat teorema lui Marselli, dar, dacă ai uitat-o, nu-ți face griji că ai să aterizezi în mijlocul unor centipezi inteligenți cu vreo optspreezece capete. Vei ajunge pe o planetă cu viață umanoïdă fiindcă trebuie să aibă viață umanoïdă.

S-ar putea să fii puțin cam boțit după decolare, dar medicamentul te va pună pe picioare. Dacă în cabină este dezordine mare, e pentru că n-am mai avut timp să verifică toleranța dinamometrică a fiecărui lucru în parte.

Și acum despre misiune. Scoate imediat projectorul Unu din Dulapul Cincisprezece. Projectorul este fixat pe autodistrugere după o singură vizionare, așa că ai grija să o întelegi bine. Misiunea este de maximă importanță, doctore, și fiecare bărbat, fiecare femeie de pe

Robert SHECKLEY

POTENTIAL

atingă cutiile plutitoare. Într-o jumătate de oră știa că era singura persoană la bordul navei.

Se împinse înapoi, spre partea din față a navei. Acolo se afla un scaun capitonat, instalat în față unui tablou lung de comandă. Se așeză pe scaun, își fixă centurile de siguranță și începe să examineze tabloul de comandă.

Era alcătuit din două ecrane goale, unul cu mult mai mare decât celălalt. Sub ecranul mare se aflau două butoane pe care scria **vedere-față și vedere-spație**. Un cadran, mai jos de butoane, era calibrat pentru focalizare. Ecranul mic nu avea nici un indicator.

Nedescoperind vreo altă comandă apăsa butonul **vedere-față**. Ecranul se lumină, înfățișând spațiul întunecat din față lui, străpuns de punctele strălucitoare ale stelelor. Îl privi vreme îndelungată, cu gura deschisă, apoi se întoarse.

Primul lucru ce trebuia făcut, își zise, era să pună la cap toate cunoștințele pe care le deținea și să vadă ce putea deduce din ele.

- Eu sunt un om, spuse. Mă aflu într-o navă, în spațiu cosmic. Știi ce sunt stelele și ce sunt planetele. Să mă gîndesc...

Cunoștințele lui de astronomie erau puține, dar și mai puține erau cele de fizică și chimie. Își amintea unele lucruri despre literatura engleză, deși nu se putea gîndi la nici un scriitor în afară de Trudzel, un romancier foarte popular. Își amintea autorilor cîtorva cărți de istorie, cărora însă nu le putea stabili conținutul.

Știa numele stării în care se găsea: amnezie.

Pe neașteptate, simți o mare dorință de a se vedea, de a-și privi propriul chip. Sigur, recunoașterea și memoria avau să revină numai de la început. Se împinse din nou de-a curmezișul încăperii și se apucă să caute o oglindă.

De-a lungul perejilor stăteau fixate o mulțime de dulapuri, pe care le deschise în grabă, risipindu-le conținutul în aerul lipsit de greutate. În al treilea dulap descoperi o trusă de bărbierit și o oglinojară din oțel. Studie imaginea reflectată cu nerăbdare.

O față lungă, cu contururi neregulate, secătuită de culoare. O barbă țepoasă, întunecată. Buze sleite de sine.

Față unui străin.

Își înăbușî începutul de panică și cerceta cabină, căutînd vreun indicu asupra identității lui. Scotoci rapid prin cutiile plutitoare, împingîndu-le cătă colo cînd se dovedea că conține doar alimente sau apă. Privi înainte.

Pămînt este alături de tine. Nu ne înșela speranțele!

Hîrtia fusese semnată de cineva cu numele Fred Anderson.

Ran - folosind automat numele dat în scrisoare - începu să caute Dulapul Cincisprezece. Descoperi numai de către locul în care acesta se aflase. Dulapurile Unsprezece pînă la Douăzeci și Cinci erau topite complet. Conținutul lor era distrus.

Nu mai avea ce face. Doar petecul de hîrtie arsă îl mai legă acum de trecut, de prieteni, de întregul pămînt. Chiar dacă și pierduse memoria, era o ușurare pentru el să știe că amnezia avea totuși o explicație.

Dar ce sens aveau toate astea? De ce asamblaseră nava atât de înpripă? De ce îl aleseșeră tocmai pe el - singur - pentru a-l trimite în spațiu? Și această misiune extremă de importantă - dacă era atât de vitală, de ce nu luaseră toate măsurile de precauție?

În loc să clarifice lucrurile, scrisoarea mai mult le complice. Încruntîndu-se, Ran se împinse înapoi, spre tabloul de comandă. Se uită din nou pe ecran la spectacolul oferit de stele, încercînd să-și ordoneze gîndurile.

Poate se produsese o epidemie și el era singura persoană necon-taminată. Construiseră nava și-l expediase în spațiu. Misiunea? Să stabilească un contact cu altă planetă, să găsească un antidot și să-l aducă înapoi.

Ridicol.

Cercetă din nou tabloul de comandă și apăsa în dreapta.

Și aproape că leșină.

O lumină puternică, orbitoare umplu întregul ecran, arîndu-i ochii. Reduse în grabă cîmpul de focalizare pînă cînd deslușî ce anume era. O novă. Și scrisoarea menționase momentul străfulgerării.

Ran își dădu seama că noua din față lui era Sol. Și că Pămîntul se mistuise în flăcări.

Pe navă nu exista nici un cronometru, așa că dr. Ran nu avea nici cea mai vagă idee de cât timp călătorea. Multă vreme nu făcu decât să plutească de colo-colo născut, revenind iar și iar la ecran.

Nova se micșora pe măsură ce nava își iubea zborul.

Ran mîncă și dormi. Cutreieră nava, cercetînd, căutînd. Cutiile plutitoare și stăteau în cale, așa că se apucă să le adune și să le fixeze de pereți.

Trecură poate zile, săptămîni chiar.

După o vreme, începu să ordoneze faptele pe care le știa într-o structură coerentă. Existau o sumedenie de lacune și întrebări, probabil că și neadevăruri, dar era totuși un început.

Fusec ales să zboare în nava spațială. Nu ca pilot, din moment ce nava era automată, ci dintr-un alt motiv. Scrisoarea îl numise "doctor". S-ar fi putut să aibă o legătură cu profesiunea lui.

Doctor de ce? Nu știa.

Constructorii navei știuseră că Sol se va preface în nouă. Era clar că nu puteau salva o parte prea mare din populația Pământului. Și atunci s-au sacrificat pe ei și pe toți ceilalți ca să-i asigure lui salvarea.

Dar de ce tocmai lui?

Trebuia să îndeplinească o misiune de cea mai mare importanță. Atât de importantă încât necesitase subordonarea fiecărui om. Atât de importantă încât însăși distrugerea Pământului părea să treacă pe planul doi, cîtătă vremea misiunea era dusă la bun sfîrșit.

Care putea fi acea misiune?

Dr. Ran nu și putea imagina nimic care să fie atât de important. Dar nu avea nici o altă teorie care să corespundă cît de căt faptele pe care le cunoștea.

Încercă să atace problema din alt punct de vedere. Ce-ar face el, se întrebă, dacă ar ști că Sol se va preface în nouă nu peste mult timp și-ar punea salva un număr limitat de oameni, cu o anumită sănătate de succese?

Ar fi trimis în spațiu cupluri, sau cel puțin un cuplu, într-o încercare de a perpetua stirpea umană.

Era evident însă că guvernatorii Pământului văzuseră lucrurile într-alt fel.

După o vreme, ecranul mic prinse viață. Pe el apărură cuvintele Planeta Contact 100 ore.

Se așeză în fața tabloului de comandă și nu-și dezlipă ochii de pe ecran. După un timp îndelungat, cifrele se schimbă. Contact 99

Avea timp suficient. Mincă și se întoarse la treabă încercând, pe căt posibil, să facă ordine pe navă.

În vreme ce îngrijădea cutiile în dulapurile rămase, descoperi un aparat impachetat și fixat cu mare grija. Recunoștu deîndată că era vorba de un proiectoare. Pe una din laturi avea gravat un "2" mare. Un proiectoare de rezervă, gîndi el, și inima începu să-i bată cu putere. De ce nu se gîndise la asta? Privi prin vizor și apăsa pe buton.

Filmul luă mai mult de o oră. Începea cu o descriere poetică a Pământului: imagini disparate ale orașelor, cîmpurilor, pădurilor, fluviilor, oceanelor. Ale oamenilor, ale animalelor, toate în scurte vînute. Și fără coloană sonoră.

Obiectivul se opri asupra unui observator astronomic, explicîndu-i destinația vizual. Arătă descoperirea instabilității Soarelui, chipurile astrofizicienilor care au descoperit-o.

Apoi se porni întrecerea cu timpul, și rapida creștere a navei. Se văzu alergînd spre ea, rînjind spre obiectiv, dînd mâna cu cineva și dispărînd în interior. Filmul se oprea aici. Probabil că vîrferă proiectoarei în dulap, îi făcuseră injecția și îl expediaseră în spațiu.

Începu o altă rolă.

"Salut, Ran" spuse o voce. Imaginea înfățișa un bărbat solid, calm, îmbrăcat într-un costum obișnuit, care se uita direct la Ran.

"Nu am putut rezista acestei ocazii de a-ți vorbi din nou, dr. Ellis. Ești deosebit în spațiu acum și ai văzut, fără îndoială, noua care a mistuit Pământul. Cred că te simți tare singur.

Dar încearcă să înginge acest seniment, Ran. Ca reprezentant al Pământenilor, mă folosesc de acest ultim prilej spre a-ți ura mult noroc în măreala ta misiune. Cred că nu mai e nevoie să-l spun că simt cu toții alături de tine. Să nu te simți singur.

Ai văzut, desigur, filmul din Proiectoare Unu și ai căptat o înțelegere deplină a misiunii tale. Această porțiune din film - cu chipul și vocea mea - va fi distrustă automat, în același mod ca și pînă acum. Firește, încă nu-i putem lăsa pe extraterestrii să se împărtășească din micul nostru secret.

Dar și așa îl vor afla destul de curînd. Te poți considera liber să le dai orice explicații în legătură cu restul acestui film. Gestul îți va atrage, cu siguranță, destule simpatii. Sigur, nu trebuie să faci nici o referire la marea descoperire sau la tehniciile care au rezultat din ea. Dacă vor să știe cum am realizat o viteză mai mare decât cea a luminii, spune-le adevărul - că nu știu cum se propagă, întrucât a fost obținută doar cu un an și ceva înainte ca Sol să se prefacă în nouă. Spune-le că orice încercare de a examina nava va duce la dezintegrarea motoarelor.

Noroc bun, doctore. Și călătorie plăcută! Chipul dispărî și aparatul se porni să bifze și mai tare, distrugînd ultima rolă.

Puse proiectoarei la loc în cutie cu mare grija, fixă cutia în dulap, și se întoarse la tabloul de comandă.

Pe ecran stătea scris Contact 97 ore.

Se așeză și încercă să stabilească o legătură logică între faptele de abia aflate și cele deja știute. Ca fundal, își aminti vag de pașnică, de marea civilizație a Pământului. Fuseseră aproape gata să pornească spre stele cînd, pe neașteptate, se descoperise instabilitatea Soarelui. Energia capabilă să dezvolte o viteză mai mare decât cea a luminii fusese obținută prea tîrziu.

În aceste condiții fusese el ales drept unic pasager al navei de salvare. Doar el, dintr-un motiv de nepătruns. Misiunea lui era considerată, evident, mai importantă decât orice încercare de supraviețuire a rasei umane.

Urma să realizeze contactul cu viață inteligentă și să povestească tuturor despre Pămînt. Dar era obligat să nu pomenească nimic despre cea mai mare descoperire și tehniciile legate de ea.

Care or fi fost acestea?

Și apoi trebuia să-și îndeplinească misiunea...

Simți că li vine să explodeze. Nu-și putea aminti nimic. Idiozii, oare de ce nu-i gravaseră instrucțiunile în bronz?

Ce-a r fi p u t u t fi?

Ecranul arăta acum Contact 96 ore.

Așezat pe scaunul pilotului, dr. Ellis își fixă centurile de siguranță și începu să plingă de zădărnicia încercărilor de a-și aminti.

Marea navă privi, examină și raportă. Ecranul mic se reaprinsese la viață. Atmofărător. Viață în existență. Datele fură transmise selectorilor navei. Circuitele se închiseră, alte circuite se deschiseră. Se stabili o nouă direcție și nava își continua zborul.

Dr. Ellis mîncă, dormi și se gîndi.

O altă planetă fu raportată, examinată și respinsă.

Dr. Ellis continuă să se gîndească și făcu o descoperire lipsită de importanță.

Avea o memorie fotografică. Descoperi aceasta ducîndu-se cu gîndul înapoi, la filmul văzut. Își putea aminti fiecare detaliu al acelui spectacol de o oră, fiecare chip, fiecare mișcare.

Se testă pe măsură ce nava își continua drumul și descoperi că apititudinea era o constantă. Descoperirea îl necăji o vreme, pînă cînd își dădu seama că reprezentase, probabil, un factor important în alegerea lui. O memorie fotografică ar fi un lucru de neprețuit în învățarea unei limbi noi.

Ironie crasă, gîndi el. Capacitate de reînare perfectă - dar nici o amintire.

O treia planetă fu respinsă și ea.

Ellis trecu în revistă toate posibilitățile la care se putea gîndi, într-un efort de a descoperi natura misiunii lui.

Să înalte un monument Pământului? Posibil. Dar atunci de unde urgență, importanță de-atâtea ori subliniată?

Poate că a fost trimis în spațiu ca propovăditor. Ultimul gest al Pământului, de a instrui vreo planetă locuită în spiritul păcii și al cooperării.

Dacă de ce să trimită un medic într-o misiune ca asta? De altfel, era ilologic. Oamenii învăță milenii întregi, nu în doar cîțiva ani. Și pur și simplu nu se potrivea cu starea de spirit din cele două mesaje. Atât cel din film, cît și autorul scrisorii, păruseră a fi oameni practici. Era imposibil să te gîndești la vreunul din ei ca la un altruist.

O patrată planetă apără în calea navei, fu verificată și lăsată apoi în urmă.

Și care, se întrebă el, era "marea descoperire"? Dacă nu energia prin care se obținea o viteză mai mare decât cea a luminii, ce altceva putea fi? Mai mult decât probabil, o descoperire filozofică. Modul în care omul ar putea trăi în pace, sau ceva de genul asta.

Atunci de ce nu trebuia să-o pomenească?

Unul din ecrane se lumina, indicînd conținutul de oxigen al celei de-a cincea planete. Ellis îl ignoră, apoi privi în sus în timp ce generatoricele din pînțecul navei se treziră la viață.

Pregătiți-vă de aterizare; îl anunță ecranul.

Inima îi sări mai-mai să-i spargă pieptul și, cîteva clipe, Ellis nu mai găsi putere să respire.

Asta era. Simți cum îl cuprinde groaza în timp ce gravitația trăgea de toate încheieturile navei. Încercă să-o înăbușe dar groaza îi spori. Tipă și încercă să-și rupă centurile de siguranță în clipă în care simți că nava începe să coboare.

Pe ecranul mare apăruseră albastrul și verdele unei planete cu oxigen.

Apoi Ellis își aminti ceva. "Intrarea, din spațiu necuprins, într-un sistem planetar este analogă traumei cauzate de naștere". O reacție obișnuită, își spuse el, dar ușor controlabilă pentru un psihiatru...

Un psihiatru!

Dr. Randolph Ellis, psihiatru. Știa ce fel de doctor era. Își cercetă memoria pentru a găsi alte informații, fără folos însă. Amintirea lui se limita numai la astă.

De ce trimisese Pămîntul un psihiatru în spațiu cosmic?

Își pierdu cunoștința în momentul în care nava pătrunse scrîșnind în atmosferă.

Ellis își reveni aproape de îndată ce nava ateriză. Scoțîndu-și centurile de siguranță, deschise hublourile. De navă se apropiau vehicule pline de oameni.

Oameni asemănători celor pe care îi lăsase în urmă.

Trebuia să ia o hotărîre acum, o hotărîre ce avea să-i afecteze tot restul timpului petrecut pe această planetă. Ce avea de făcut? În ce direcție trebuia să acționeze?

Ellis se gîndi o clipă, apoi hotărî să se conducă după instinct. Va improviza. Nici o comunicare nu va fi posibilă pînă când nu va învăța limba. După aceea va spune că a fost trimis de pe Pămînt pentru a... pentru a...

Pentru ce?

Va hotărî când va sosi momentul. Privind spre ecrane, văzu că atmosfera era respirabilă.

Peretele lateral al navei zvîncî în lături și Ellis păși afară.

Aterizase pe un subcontinent numit Kreld, unde locuitorii erau Kreldâni. Din punct de vedere politic, planeta ajunsese în stadiul guvernării mondiale, dar aceasta se înșimparea astăzi de recent încît locuitorii încă mai erau identificați cu vechile diviziuni politice.

Cu memoria lui fotografică Ellis nu avea nici o dificultate în învățarea limbii Kreldane, imediat după stabilirea unei baze comune pentru cuvintele cheie. Populația, avându-și sorginte în Omul Primordial, nu părea mai străină decât unii din membrii propriei lui rase.

Ellis știa că această eventualitate fusese prevăzută. Nava ar fi respins pe oricare alta. Cu cît se gîndeai mai mult la ea, cu atât devinea mai sigur că misiunea lui depindea de această similitudine.

Ellis învăță, observa și se gîndeai. Trebuia, de îndată ce stăpînea limba în mod satisfăcător, să înțîlnească, într-un cadru solemn, consiliul de conducere. Era o înțîlnire de care se temea peste măsură și o amîna pe cît îi stătea în putință.

Cu toate acestea, sosi și clipa astăzi de temută.

Fu condus pe coridoarele Clădirii Consiliului, pînă la ușa Camerei Consiliului Principal. Păși înăuntru, cu proiectoarul sub braț.

- Sînteti extrem de binevenit, domnule, spuse conducătorul consiliului.

Ellis îl întoarse salutul și își prezenta filmele. Nu discutașă nimic pînă când nu văzură toate rolele.

- Așadar, sînteti ultimul reprezentant al rasei dvs.? Întrebă conducătorul consiliului.

Ellis încuvînță din cap, cercetîndu-i chipul binevoitor, îmbătrînit, brăzdat de acte adînci.

- De ce v-au trimis numai pe dvs.? Întrebă un alt membru al consiliului. De ce nu au fost trimiști un bărbat și o femeie?

Aceeași întrebare, gîndi Ellis, pe care mi-am pus-o de atâtea ori și eu.

- Mi-ar fi imposibil, le spuse el, să explic psihologia raselor mele în doar cîteva cuvinte. Hotărîrea noastră a fost cuprinsă în înșuși sensul nostru de a fi.

O minciună lipsită de orice noimă, gîndi el în sinea lui. Dar ce altceva putea spune?

- O dată și-o dată va trebui să explicați psihologia raselor dvs., zise conducătorul.

Ellis dădu din cap aprobator, plimbîndu-și privirea peste chipurile membrilor consiliului. Putea estima efectul pe care îl avuseser asupra lor filmul astăzi de bine făcut; aveau să se poarte frumos cu acest ultim reprezentant al unei mari rase.

- Sîntem foarte interesați de energia prin care ați obținut o viteză mai mare decât cea a luminii, spuse un alt membru al consiliului. Ne-ați putea ajuta să o producem și noi?

- Mă tem că nu, răspunse Ellis.

Din cîte aflase pînă atunci, știa că tehnologia lor era preatomică, cu cîteva secole în urma celei pămîntene.

- Eu nu sunt om de știință. Nu am nici o cunoștință în privința acestei energii. A fost o realizare de ultim moment.

- Am putea-o examina noi însine, spuse un membru al consiliului.

- Nu cred că ar fi înțelept, îi replică Ellis. Poporul meu consideră că nerecomandabilă familiarizarea unei planete cu produse tehnologice ce depășesc nivelul ei actual de dezvoltare.

Și cu asta am terminat cu teoria, gîndi el.

- În caz că veți umbla la motoare, acestea se vor supraîncărca.

- Spuneți că nu sînteti om de știință, zise bătrînul conducător, pe un ton plăcut, schimbînd subiectul. Dacă îmi permiteți întrebarea, ce sînteti dvs.?

- Psihiatru, răspunse Ellis.

Vorbîră ore întregi. Ellis se eschivă, se prefăcu și inventă, încercînd să umple lacunele din cunoștințele lui. Consiliul vroia să știe despre

toate fazele vieții pe Pămînt, toate detaliile legate de progresul social și tehnologic. Se arătașă surprinsă de metoda de detecție a prenovenelor. Și de ce se hotărîse el să vină aici? Și, în sfîrșit, avînd în vedere că venise singur, rasa lui era înclinață spre sinucidere?

- Dorința noastră este să vă punem mai multe întrebări în viitor, zise bătrînul conducător al consiliului, punînd capăt întrevederii.

- Voi fi fericit să vă răspund la tot ce-mi stă în putere, răspunse Ellis.

- Ceea ce nu pare a fi prea mult, remarcă unul dintre membri.

- Ei și tu, Elgg - nu uită de șocul prin care a trecut omul acesta, interveni conducătorul consiliului. Întreaga lui rasă a fost distrusă. Nu cred că sănem prea ospitalierii cu el.

Se întoarce spre Ellis.

- Domnule, și așa ne-ați fost de un extraordinar ajutor. De pildă, acum că am aflat de posibilitatea energiei atomice controlate, ne putem îndrepta căceretarea în direcția obținerii ei. Desigur, statul nostru vă va răsplăti din plin. Ce ați dorit să faceți?

Ellis șovâi, întrebîndu-se ce să spună.

- V-ar surde să conduceți proiectul construirii unui muzeu al Pămîntului? Al unui monument închinat marelui dvs. popor?

Oare aceasta era misiunea lui? se întrebă Ellis. Scutură din cap.

- Eu suntem medic, domnule. Psihiatru. Poate că în această calitate v-aș putea ajuta mai bine.

- Dar nu cunoașteți oamenii, zise bătrînul conducător, preocupați. V-ar trebui o viață întreagă ca să cunoașteți natura problemelor și tensiunilor noastre. Ca să pătrundă în deajuns în intimitatea lor pentru ca, ulterior, să puteți profesa.

- E adevărat, spuse Ellis. Dar rasele noastre sunt și în asemănătoare. Civilizațiile noastre au evoluat pe coordinate apropriate. Din moment ce eu reprezint o tradiție psihologică mai avansată, metodele mele ar putea fi de ajutor medicilor dvs.

- Desigur, dr. Ellis. Nu trebui să cad în greșala de a subestima o specie care a traversat Universul. Bătrînul conducător sursează înțîlnirea. Dar încă nu știa ce trebue să facă.

- Dar încă nu știa ce trebue să facă.

- Nu, pentru ca lucrurile să stea și mai proasă, nu-și putea aminti practic nimic din pregătirea lui de psihiatru.

- Cred că astăzi e cam tot ce avem noi în materie de aparatură de testare, spuse medicul, uitîndu-se la Ellis din dosul ochelarilor cu ramă de otel.

Era înăuntru, cu față rotundă ca o luna, și nerăbdător să învețe cît mai mult de la mai vechea civilizație a Pămîntului.

- Puteți sugera vreo îmbunătățire? Întrebă el.

- Va trebui să cercetezi instalația mai îndeaproape, zise Ellis, urmîndu-l pe doctor de-a lungul unui corridor lung, vîzând într-un albastru șters. Aparatura de testare nu găsise nici un ecou în memoria lui.

- Cred că nu mai e nevoie să vă spun cu cîtă nerăbdare am așteptat această întrevadere, spuse medicul. Nu am nici o îndoială că dvs., Terranii, ați descoperit multe din secretele minții omenești.

- Oh, da, făcu Ellis.

- Pe partea aceasta suntem sălăoanele, spuse medicul. Doriți să le vedeați?

- Bineînțeles. Ellis îl urmă pe doctor, mușcîndu-și buzele furiose. Memoria nu-i spunea încă nimic. Nu avea mai multe cunoștințe de psihiatrie decât un profesor cu o brumă de informații culese la întîmplare. Dacă nu se întîmplă ceva cît de curînd, era nevoie să-și recunoască amnezia.

- În salonul acesta, zise medicul, aveam cîteva cazuri atone.

- Ellis intră după doctor și privi chipurile lipsite de viață, indiferente, ale celor trei pacienți.

- Catatonic, spuse medicul, arătînd spre primul. Presupun că pentru aceasta nu aveți nici un remediu... sau mă înșel? zîmbi înțelegător.

Ellis nu răspunse. O altă amintire îl reveni brusc în minte. Erau doar cîteva replici dintr-o conversație.

- "Dar este etic?" întrebă el. Într-un salon ca acesta, pe Pămînt.

- "Bineînțeles", îi răspunse cineva. "Doar nu ne atingem de cei normali. În privința debililor mintali însă, a alienaților mintali cu porniri criminale - a psihoticilor care oricum nu și-ar putea folosi mintea niciodată - nici nu se pune problema de a-i priva de ceva. Dimpotrivă, e un act de caritate..."

Si cam astăzi. Nu știa cui i se adresase. Unui alt medic, probabil. Discutaseră vreo metodă nouă de tratare a anomalilor. Un nou remediu? Părea posibil. Si încă unul foarte riscant, după toate aparențele.

- Ați descoperit vreun remediu pentru aceasta? întrebă din nou medicul cu față rotundă ca o lună.

- Da. Da, am descoperit, zise Ellis, lăudându-și inima în dinți. Medicul făcu un pas înapoi și îl privi lung.

- Dar e imposibil! Creierul nu poate fi vindecat în cazul unei vătămări organice - a unei deteriorări, a unei subdezvoltări. Se opri brusc. Bine, atunci să facem o încercare. Poftiți, d-le doctor.

Ellis se uită la pacientul din primul pat.

- Aduceți-mi căjiva asistență, d-le doctor.

Medicul sovăi, apoi ieși grăbit din salon.

Ellis se apleacă deasupra catatoniciului și îl privi în față. Nu era sigur de ceea ce să fie, dar întinsc mîna și atinsc fruntea omului cu un deget. Ceva se declanșă în mintea lui Ellis.

Catatonici își pierdu cunoștința.

Ellis aștepta dar nu părea să se întâmplă nimic. Se apropiu de al doilea pacient și repetă gestul.

Și acesta își pierdu cunoștința; cel de-al treilea făcu la fel.

Medicul se întoarse, însoțit de două ajutoare cu ochii holbați de mirare.

- Ce se întâmplă aici? întrebă el. Ce ați făcut?

- Nu știu dacă metodele noastre vor avea vreo eficiență asupra oamenilor dvs., minți Ellis. Lăsați-mă, vă rog, singur - absolut singur doar cîteva minute. Concentrarea necesară. Se întoarse spre pacienți.

Medicul dădu să spună ceva, se răzgindă și ieși repede, lăudându-și asistenții cu el.

Transpirând, Ellis examină pulsul primului pacient. Încă mai bătea. Se întrepătușă din spate și începu să străbată cu pași mari încăperea.

Dejinea o putere de un anume fel. Putea lăsa în nesimțire pe orice psihotic, fără nici cel mai mic efort. Asta era bine. Nervi - conexiuni. Ar fi vrut să-și amintească exact numărul conexiunilor nervoase din creierul uman. Un număr fantastic, probabil: 10 la puterea 250? Nu, părea prea mult. Dar era un număr fantastic.

Conta oare acest număr? Conta, era sigur de asta.

Primul pacient gemu și se ridică în capul oaselor. Ellis se apropiu de el. Omul își pipăi capul și gemu din nou.

Propria lui terapie de soc, gîndii Ellis. Poate că Pămîntul descopte leacul împotriva nebuniei. Ca un ultim dar făcut universului, îl trimisese în spațiul cosmic, pentru a tămaudui.

- Cum te simi? îl întrebă el pe pacient.

- Nu prea râu, răspunse omul. În limba engleză!

- Ce-ai spus? Îngăimă Ellis, cu respirația întreținută. Se întrebă dacă nu cumva avuseseră loc un transfer de gîndire. Îi transmiseseră el omului propria lui cunoștere a limbii engleză? Să vedem, dacă solicitarea este dirijată de la nervii vătămați spre cei nefolosiți.

- Mă simt minunat, doctore. Ai făcut treabă bună. Nu eram siguri dacă nava aia numai din sîrme și carton va rezista pînă la capăt dar, după cum îți-am spus, a fost cel mai bun lucru pe care îl puteam face în condițiile...

- Cine ești dumneata?

Omul se dădu jos din pat și privi în jur.

- Mai e vreun băstinaș pe aici?

- Nu.

- Sunt Haines, reprezentant al Pămîntului. Ce-i cu tine, Ellis?

Cealaltă își revineau în simțiri și ei.

- Dar ei...?

- Dr. Clitell.

- Fred Anderson.

Cel care se prezintase drept Haines își cercetă trupul cu multă atenție.

- Mi-ai fi putut găsi o gazdă mai bună, Ellis. De dragul amintirilor noastre comune. Dar acum nu mai contează. Ce își-a întîmplat, omule?

Ellis le dădu explicații despre amnezia lui.

- N-ai citit scrisoarea?

Ellis le povestii totul.

- Te facem noi să-ți recapeteți memoria, de astă să n-ai nici o grija, îl asigură Haines. E o senzație plăcută să ai un corp nou. Atențione!

Ușa se deschise și în prag apăru doctorul cel tânăr. Văzu pacientii și scoase un strigăt:

- Ați reușit! Ați reușit să...

- Vă rog, d-le doctor, îl întrepruse Ellis. Fără zgome de bruste. Sînt nevoie să apelez la bunăvoiețea dvs. spre a nu fi deranjat pentru cel puțin încă o oră.

- Desigur, zise medicul, respectuos, retrăgîndu-se și închizînd ușa la loc.

- Cum de-a fost posibil? întrebă Ellis, privindu-i pe cei trei din față lui. Nu înțeleg...

- Mareea descoperire, zise Haines. Trebuie să-ți amintești. Doar ai lucrat la ea. Nu? Explică-i, Anderson.

Al treilea om se apropiu încet. Ellis observă că fețele inexpresive începeau deja să capete viață, sub influența minților din spatele lor.

- Nu-ți amintești, Ellis, de cercetarea asupra factorilor personalității?

Ellis scutură din cap.

- Căutați cel mai scăzut numitor comun al vieții umane și al personalității. Sursa, dacă vrei. Cercetare a început de fapt cu apropoate o sută de ani în urmă, după ce Orgell a descoperit că personalitatea este independentă de corp, deși influențată și modificată de el. Îți amintești acum?

- Nu. Continuă.

- În termeni simpli, tu - și încă alți treizeci - ați descoperit că unitatea indivizibilă cea mai mică a personalității este o substanță imaterială independentă. Tu ai numit-o moleculă M. Este o structură mentală complexă.

- Mentală?

- Imaterială, atunci, zise Anderson. Poate fi transferată de la gazdă la gazdă.

- Sună a posedare, remarcă Ellis.

Anderson, zărină o oglindă într-un colț al salonului, se apropiu de ea ca să-și examineze noul chip. Se cutremură cînd îl văzu și își stersese saliva de pe buze.

- Vechile mituri de posedare a spiritului nu sunt chiar atât de îndepărtate, spuse dr. Clitell. Era singurul care își purta corpul cu oarecare dezinvoltură. Unii oameni au fost întotdeauna capabili să-și detașeze spiritul de trup. Proiecția astrală și toate lucrurile de genul asta. Personalitatea a fost de abia recent localizată, faptul ducind la adoptarea unei proceduri invariante de rezință-separare.

- Asta înseamnă că ești nemuritor? întrebă Ellis.

- A, nu! exclamă Anderson, apropiindu-se. Făcu o grimă, încercând să opreasca salivarea inconștientă a gazdei lui. Personalitatea are o durată de viață bine definită. Este, într-un fel, mai lungă decît cea a corpului, desigur, dar se încadrează precis între anumite limite. Reușești să intrerupă curgerea salivării. Poate fi stocată, totuși, în stare latentă, pe o perioadă aproape nelimitată.

- Și ce alt loc mai bun, interveni Haines, pentru stocarea unei molecule imateriale decît propria ta minte? Conexiunile tale nervoase ne-au adăpostit tot timpul acesta, Ellis. E loc berechet acolo. Numărul conexiunilor dintr-un creier uman a fost calculat la zece.

- Partea asta mi-o amintesc, zise Ellis. Încep să înțeleg.

Știa acum de ce fusese ales. Numai un psihiatru putea îndeplini această misiune, numai el putea să admise în intimitatea gazdelor. Fusese antrenat special pentru aceasta. Sigur, Kreidănilor nu li se putea spune încă despre misiunea lui sau despre moleculă M. N-ar fi privit cu ochi buni ca oamenii lor - chiar și anormalii - să fie posesați de Pămînteni.

- Ia uitați-vă aici, spuse Haines. Fascinat, își dădea degetele peste cap. Descoperise că gazda lui avea articulațiile neobișnuite de flexibile.

Cealaltă își probă trupurile așa cum oamenii își pun la probă caii. Își flexuu brațele, își încordau mușchii, exersau mersul.

- Dar, întrebă Ellis, rasa cum va... vreau să spun, cum rămîne cu femeile?

- Fă rost de căt mai multe gazde, îi zise Haines, probîndu-și în continuare degetele. Bărbați și femei. Vei ajunge cel mai mare medic de pe această planetă. Fiecare om anormal va fi adus la tine pentru a-l vindeca. Bineînteles, cu toții vom păstra cel mai strict secret. Nimenei nu-l va divulgua înaintea de momentul potrivit. Făcu o pauză și rînji. Ellis - realizezi ce înseamnă asta? Pămîntul nu este mort! Pămîntul va trăi din nou!

Ellis încuiușă din cap. Îi venea greu să-l identifice pe masivul și afabilul Haines din film cu sperioarea cu voce stridentă din față lui. Identificarea, ca și adaptarea, avea să le ia mult timp la toți, de astă era deplin consințit.

- Mai bine am trece la treabă, spuse Anderson. După ce îi vindeci pe toți anormalii de pe planeta asta, îți realimentă navă și te trimitem mai departe.

- Unde? întrebă Ellis. Spre o altă planetă?

- Desigur. Pe astă există probabil doar câteva milioane de gazde, fiindcă de cei normali nu ne atingem.

- Doar câteva milioane! Dar căci oameni am stocat eu?

- Se auziră glasuri pe coridor.

- Dar chiar că ești un caz, zise Haines, amuzat. Înapoi în pat, băieți, cred că-l aud pe docorul ăla. Căci oameni? Populația Pămîntului era de vreo patru miliarde. Iar tu le ai în minte pe toate.

Traducere, Petru IAMANDI

Acum cîțiva ani am scris o poveste, intitulată cu exactitate "Cea mai lungă poveste science-fiction scrisă vreodată" pe care Fred Pohl a avut amabilitatea să o publice într-o singură pagină a revistei sale (și pentru că editorii trebuie să-și justifice cumva existența, i-a schimbat numele în "Recurs la meta-literatură").

O puteți citi în numărul din octombrie 1966 al revistei *Galaxy*. Undeva, la începutul acestei meta-povesti, și la un număr infinit de cuvinte de sfîrșitul ei, am pomenit de "Anticipatorul" lui H.G. Wells.

Deși am citit această fantezie acum vreo douăzeci de ani, și niciodată de atunci, mi-a lăsat o impresie puternică și definitiv. Era vorba de doi scriitori; cele mai bune lucrări ale unuia dintre ei erau întotdeauna publicate de celălalt înainte ca primul să fi apucat să le termine. Pînă la urmă, acesta a ales crima ca unică rezolvare a acestei plagieri perpetue.

Desigur, însă, că rivalul său l-a învins din nou, și povestirea se termină cu cuvintele: "Anticipatorul, speriat de moarte, o luă la fugă".

Aș fi jurat pe un teanc de Biblie că povestirea fusese scrisă de H.G.Wells. Iată însă că, la cîteva luni după apariția ei, am primit o scrisoare de la Leslie A.Gritten, din Everett, Washington, care-mi spunea că nu o poate localiza în opera wellsiană. Și domnul Gritten era un admirator fanatic al lui Wells de foartă multă vreme. El încă își mai amintea clar serializarea "Războiului lumilor" în *Strand Magazine*, la sfîrșitul anilor 1890. Așa cum ar fi spus vreun personaj cockney de-al maestrului, "God blimey!" ("Dumnezeu să-mi ia mintile!").

Refuzând să cred că memoria îmi făcuse o glumă atât de proastă, am alergat să caut prin cele douăzeci și ceva de volume autografiate ale ediției Atlantic, în biblioteca publică din Colombo (printr-o coincidență fermecătoare, Consiliul Britanic tocmai pregătise o expoziție centenară Wells, și antreul bibliotecii era tapetat cu fotografii ilustrând viața și cariera maestrului). Am descoperit imediat că dl.Gritten avusese dreptate: în operele complete nu exista nici o povestire cu numele "Anticipatorul". Totuși, în

lunile de după publicarea "Celei mai lungi povești science-fiction scrise vreodată", nici un alt cititor nu mi-a semnalat eroarea. Găsesc astă deprimant: unde au dispărut oare toți acei fanatici admiratori ai lui Wells?

Eruditul meu informator a dezlegat cel puțin o parte a misterului. "Anticipatorul" a fost scris de un oarecare Morley Robert, și a apărut

de crezut, chiar și pentru mintea mea greoaiă.

De asemenei, aş vrea să afli de ce povestirea s-a încastrat atît de clar în memoria mea. Poate pentru că, la fel ca toți scriitorii, sunt extrem de sensibili la pericolul plagiatului. Pînă acum - bat în lemn - am făost norocos; dar am fișe pentru mai multe povestiri pe care nu voi începe să le scriu pînă cînd voi fi absolut sigur că sunt originale (să-i luăm, de pildă, pe acest bărbat și pe această femeie care, ajungînd pe o altă planetă după ce a lor fusese distrusă, încep totul de la capăt și pe care descoperi că-i cheamă - surpriză! - Adam și Eva...).

Ca rezultat al greșelii mele, am început să cotrobăiesc prin volumele lui Wells, și am fost surprins să descopăr că o proporție relativ redusă a operei sale se poate numi science-fiction, sau măcar fantasy. Deși știam bine că doar o parte dintre cele o sută și ceva de volume publicate de Wells erau S.F., uităsem că astă e valabil și pentru prozele sale scurte. O cantitate deprimantă de drame și comedii inspirate din viața edwardiană ("Părăsirea Ioanei"), încercări umoristice mai curînd dureroase ("Primul meu aeroplano"), semiautobiografii ("Alunecare sub microscop"), sau lucrări de pur sadism ("Conul"). Sunt, desigur, subiectiv, dar printre aceste proze, capodopere ca "Steaua", "Oul de cristal", "Înflorirea ciudatei orhidee" și, mai ales, "Țara orbilor", apar ca diamantele printre strasuri.

Dar să ne întoarcem la Morley Robert. Nu știu absolut nimic despre el, și mă întreb dacă mica sa excursie în timp nu a fost cumva inspirată de "Mașina timpului", publicată doar cu cîțiva ani înaintea "Anticipatorului". De asemenei, mă întreb care dintre ele a fost scrisă - nu publicată - întîi.

Și de ce oare un autor atât de ingenios-nu a devenit mai cunoscut. Poate...

Tocmai mi-a trecut un gînd însăspînător prin minte. Dacă Morley Robert, contemporanul lui H.G.Wells, a fost vreodată găsit mort pe o aleă întunecoasă...Nu, pur și simplu nu vreau să afli.

Traducere, Ovidiu NACU

HERBERT GEORGE MORLEY ROBERT **WELLS**

pentru prima dată în 1898, în "Stăpînul apelor și alte povestiri". Probabil că am întîlnit-o într-o antologie Doubleday, "Călători în timp" (1947), editată de Philip Van Doren Stern.

Totuși mai sunt cîteva chestiuni neclare. Prima, de ce eram oare atât de convins că povestirea fusese scrisă de Wells? Pot presupune doar că asemănarea dintre cuvinte mă făcuse să o leg în subconștient de "Acceleratorul" - dar astă e cam greu

Donald A. WOLLHEIM

SCIENCE FICTION

DISCURSUL OASPETELUI DE
ONOARE AL CELEI DE-A 46-A
CONVENTII MONDIALE SF,
NOLA CON 2 - NEW ORLEANS, 1988

Se spune că evenimentele viitoare își proiectează umbrele înaintea lor. Într-o anumită măsură, aceasta a fost dintotdeauna adevărat, însă identificarea acestor umbre, de-abia în formare, necesită o anumită, și specială, aptitudie a minții. Majoritatea oamenilor nu posedă acest talent, dar se afirmă că scriitorii și cititorii de science-fiction l-ar putea detine. Poate... Poate nu...

Science-fiction-ul, sub această sau altă denumire, ne-a însoțit încă din zorii istoriei. Indivizii inteligenți au fost permanent curioși asupra zilelor ce aveau să vină. Adesea, au încercat să prezică ce va urma. De cele mai multe ori astfel de preziceri le-au cștigat doar amuzamentul general și suspiciunile oamenilor obișnuiți din jur. Tendința de-a crede că lucrurile nu se schimbă niciodată, inerția existenței zilnice, este una din caracteristicele vieții. Dintotdeauna a reprezentat o auto-amăgire. În mod evident, nevoia de-a crede în stabilitatea instituțiilor existente și a modului de viață încetăjenit este o necesitate. Cum altfel și ai putea "aranja" propriul viitor?

Totuși schimbarea reprezintă o parte permanentă a universului, a existenței umane. Poate ca și prevăzută? Este science-fiction-ul o călăuză bună spre asemenea preziceri?

Pornesc de la faptul că această reuniune a fanilor, scriitorilor și cititorilor de science fiction are loc în 1988, adică la numai unsprezece ani și jumătate de data mistică a anului 2000. Deși, din punct de vedere calendaristic, anul 2000 nu este primul an al secolului 21, el posedă acea aură mistică de-a reprezenta zorii viitorului. Este cel de-al o sutălea, și ultim an al secolului nostru - marchează o schimbare calendaristică ce ne anunță începutul unei noi epoci.

Reprezintă science-fiction-ul o analiză satisfăcătoare a acestor umbre ale lucrurilor care vor veni? Putem noi, în 1988, să afirăm cu hotărâre ce va conține următorul veac? Cred că răspunsul va fi surprinzător pentru mulți. Răspunsul este nu.

Aveam o singură călăuză pentru cele ce se pot întâmpla. Călăuză aceea este istoria. Dacă cercetăm science fiction-ul din ultimele secole - sau acele scriri îndeajuns de prezicătoare pentru a fi acceptate ca un fel de science fiction - descoperim un factor remarcabil. și anume că nici un scriitor de ficțiune speculațivă din 1888 n-a prezis actualitatea secolului 20. Niciunul dintre autorii unei asemenea literaturi în 1788 n-a

rezis evenimentele secolului 19 - și nici n-ar fi putut. În general, acest lucru este valabil și pentru ultimele decenii ale veacurilor anterioare.

Acei ultimi zece ani ai fiecărui secol s-au dovedit, iarăși și iarăși, a conține neașteptate și imprevizibile descoperiri și evenimente istorice care au transformat complet deceniile ce aveau să urmeze anul final, cu fascinantul zero dublu.

Să presupunem că în 1488 ar fi existat un autor de science fiction, încercând să scrie un roman logic despre viață în secolul următor, anii 1500, veacul al 16-lea conform calendarului general al Europei.

Pe cînd majoritatea oamenilor educați începuseră să bănuiască faptul că Pămîntul era rotund, adevărul nu era, în general, cunoscut. Cu toate acestea, ideea era îndeajuns de răspîndită pentru ca puterile legale și financiare ale momentului să rîște o expediție de explorare, speculațivă și - după normele timpului - extrem de costisitoare. Expediția aceasta, compusă din trei mici corăbii comandate de aventurierul Cristofor Columb, a pornit în 1492, la patru ani după 1488. și în anul acela s-a făcut o descoperire uluitoare la care nimeni, dar absolut nimeni, nu se așteptase și nici n-ar fi putut-o prezice. Se credea, și nu lipsit de temei, că dacă lumea era o sferă, atunci, navigind drept spre vest de pe coasta Spaniei, se putea găsi o rută pînă la coasta estică a Asiei, ieftinind astfel importul unor bunuri de lux, precum mătasea și mirodeniile.

Dar ceea ce nu se anticipase niciodată era că între Europa Occidentală și Asia Orientală existau două continente uriașe, cu lățimea de mii de kilometri, și că, dincolo de ele, se întindea un ocean mai larg decît Atlanticul. Această descoperire, confirmată în restul anilor 1490, a schimbat complet aspectul și viața secolului ce s-a născut după 1500. Orice science fiction care ar fi putut fi scris înaintea acestei descoperiri ar fi fost considerat absurd.

Putem găsi imprevizibile similari în ultimii zece ani ai altor secole? Da, putem.

În 1788, cine ar fi putut prezice realitățile secolului 19? Deoarece secolul acela a fost epoca motorului cu abur. Principiile teoretice și mecanismele experimentale ale propulsiei cu abur existau în 1788, dar nu fusese aplicate pentru că nu fusese perfecționate. Însă în primii ani ai lui 1800, navele propulsate de puterea aburului, trenurile și fabricile care utilizau motoarele cu abur apăruseră peste tot. Viața fiecărei ființe omenești a fost transformată dincolo de orice speculație a fan-tezistilor. Rapid, liniile ferate au acoperit pămîntul - preschimbând complet comerțul și nivelul de trai universal. Navele cu aburi

au transformat în accesibil ceea ce, niciodată, nu fusese practic pe timpul corăbiilor cu pînze. Vechea aristocratică, bazată pe proprietatea asupra pămîntului și datinile străvechi, a dispărut odată cu sporirea clasei de antreprenori, călăriend pe spatele inginerilor și tehnicienilor de origine modestă.

În 1888 s-a repetat cam aceeași poveste. În ateliere și laboratoare se născuse un motor nou, denumit motorul cu ardere internă. În 1895, așa-numitele trăsuri fără cai, automobilele, au apărut pe piață. În următoarele cîteva decenii, automobilul și neamurile sale au început să pună sfîrșit epocii căilor ferate. Orașele au trebuit reproiectate, noi tipuri de șosele au trebuit să fie construite și, lucrul cel mai surprinzător, mașinile zburătoare mai grele decît aerul deveniseră, în sfîrșit, practice. Nu întâmplător, anul 1903 a văzut nașterea aeroplanelui.

În anii 1800 s-au publicat multe povestiri despre mașini zburătoare, însă nici una n-a putut spune cum aveau să fie acționate acestea. Motoarele cu abur s-au dovedit mult prea grele. Electricitatea necesita acumulatori grei și, deci, aceeași problemă. Răspunsul l-a constituit motorul cu benzină.

Nu uități că vorbesc despre minunile neînchipuite ale ultimilor zece ani dintr-un secol. Sînt colecționar de science-fiction, și nu demult am răsfoit o carte încreștătoare, scrisă și publicată în Paris, în 1884. Autorul ei este scriitorul și ilustratorul Robida, și poartă titlul simplu *Secoul Douăzeci*.

Presupun că a fost extrem de populară - am văzut cîteva ediții. Cît de aproape a fost Robida de adeverințata istorie a Secolului 20?

Păi, să fiu cînstit, a prezis Eliberarea Femeii. În privința asta, a ghicit corect. Bîneînțeles, detaliiile erau - hm! - ridicolе. Solicitările femeilor pentru egalitate luate forma unui război civil a la Comuna din Paris! Baricade pe străzi, batalioane de femei înarmate și altele.

În alte direcții, a întrevăzut doar balonul și navele zburătoare ca principal mijloc de transport. De fapt, a bănuit că transportul aerian ar putea zvîrlî în anacronism trenurile trase de locomotive cu aburi. Există un desen amuzant al ultimei locomotive care este instalată în muzeu! Robida anticipă călătoria transatlantică prin intermediul tunelurilor cu aer comprimat. A presupus că electricitatea putea fi bună pentru submarine. A descris construirea unui al șaselea continent, o imensă platformă plutitoare artificială, în Oceanul Pacific. A prezis că războiul va împărți Statele Unite într-un Occident sub controlul unui Imperiu Chinez, și un Orient dominat de Imperiul German. Pe aproape, deși complet greșit. Cei care au încercat au

Donald A. WOLLHEIM

fost japonezii, nu chinezii - și nici un stat n-a reușit să debarce un singur soldat pe pămîntul Americii de Nord.

Pe scurt, nici Robida, nici Verne, nici mulții lor contemporani n-au întrevăzut rolul motorului cu ardere internă în transformarea apropiatului Secol Douăzeci.

Acum, în 1988, putem oare bănuī ce schimbările uluitoare pot apărea pe neașteptate din principalele laboratoare ultrasecrete ale marilor corporații?... sau din experiențele universităților și savanților? Ne putem hazarda cu cîteva ipoteze. Deocamdată poziția de vîrf, ca posibilă umbră a lucrurilor care vor fi, este ocupată de supraconductor. Dacă va putea fi descoperit unul care să se comporte perfect deasupra punctului de topire al gheții, viața Secolului 21 va fi completă transformată. S-ar putea să azvîrse în uitare motorul cu ardere internă. Va deschide porțile, încă închise, ale unor invenții și metode noi de trai.

Totuși, a apărut o altă umbră vagă. Unele cercetări indică faptul că, cumva, moleculele reacționează instantaneu la schimbările unor molecule similare, indiferent de distanță. Nu sînt fizician, dar dacă se va dovedi ceva real, și dacă va putea fi utilizat practic, atunci s-ar putea să ne găsim în pragul adeveratului zbor cosmic.

Energia atomică trebuie, încă, să fie controlată în siguranță. Poate că va fi posibil. Sau poate se va dovedi o încercare zadarnică, și va trebui abandonată pentru ceva cu totul diferit.

Pe cînd eram un puști, prin anii '20, '30 existau multe minuni promise de science fiction. În jurul anului 2000 trebuie să avem zboruri spațiale și colonii lunare. Urma să fie contactat Marte, iar străvechea și înțeleapta rasă de martieni avea să ne dea un nou avînt. Venus, nouă Pămînt, cu oceanele și continentele lui mlăștinoase, cu animalele neobișnuite, avea să reprezinte o

duzină de noi Americi de colonizat și exploataț. Televiziunea, pe atunci o jucărie pentru experimentator, urma să devină universală și bilaterală, iar adjunctul ei, teleportarea, avea să devină accesibil. Iar mai mult, H.G. Wells promisese în unele romane, precum *Lumea eliberată*, că energia atomică va aduce pacea și belșugul universal. Iar conducătorii înțelepți aveau să pună capăt războielor.

Și atunci, ce s-a întîmplat cu visele acelora ale fanilor SF din primele zile ale acestui veac? Fanteziile minunate au devenit realități aspre. Marte s-a dovedit a fi un pustiu steropt, Venus un colț de iad. Mare parte a sistemului solar era alcătuită din cîmpuri de luptă, acoperite de cratere și lipsite de aer. Energia atomică ascundeau tot atîtea orori și speranțe. Am scăpat de boli ucigașe, precum febra tifoidă, vîrsatul de vînt, pneumonia și sifilisul, și am căpătat în locul lor boli de radiație, cancer și SIDA. Televiziunea perfecționată și-a cîștigat porecla batjocoroitoare de "cutie pentru idioti" - și pe bună dreptate. În locul înțelepților bărbăti wellsieni, i-am avut pe Nixon, Johnson, Reagan și... Margaret Thatcher, Franco, Hitler și Stalin.

Cu toate acestea, viața este, în anumite privințe, utopică față de ce-a fost. Aer condiționat, aviație, automobile la îndemâna celor mai mulți, pensii și asistență medicală. Dar ne găsim acum la mai puțin de doisprezece ani de 2000 și, cu siguranță, aceasta nu este utopia. Vechile necazuri au lăsat loc altora noi - și, posibil, mai rele. Majoritatea celor de față vor trăi în prima jumătate a secolului douăzeci și unu. Generația voastră îl va domina. O veți duce mai bine? Sper, dar nu vă pot garanta. Motivul: privind din nou în cărțile de istorie, am remarcat un alt fenomen de ultim deceniu. Fiecare secol aduce astăzi un mare reformator social, cit și un mare cuceritor

militar. Scriitorul din 1788 ar fi putut bănuī ascensiunea lui Robespierre, care avea să ajungă la putere peste un an sau doi. În 1888, cine ar fi putut prezice pe radicalul reformator Lenin, și pe Hitler? Chiar și în scrierile unui ipotetic Heinlein din 1488, cine ar fi anticipat puterea divizatoare de societăți a lui Martin Luther și succesele militare ale unui Gustav Vasa?

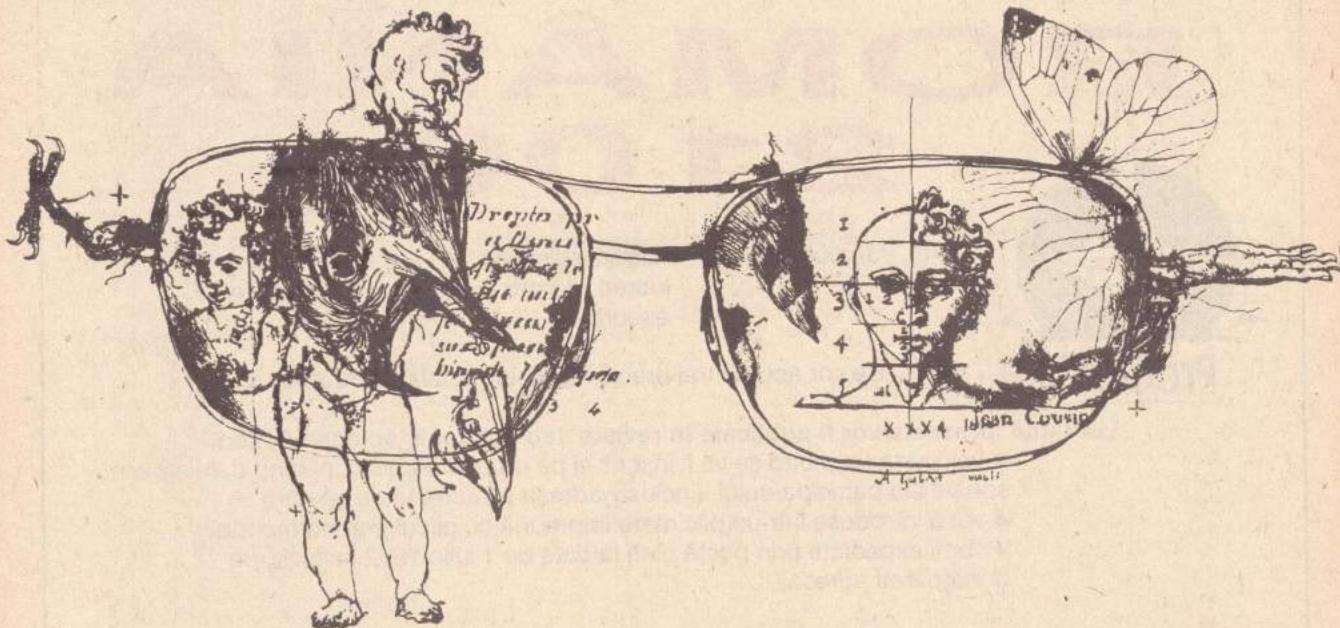
Oare secolul 21 va vedea încheierea acestui duo de fărmători de societăți? Mă îndoiesc. Așa că, înțeță-vă bine - cineva o să scutece lumea socială în următoarele decenii, și altcineva va îmbîncă lumea cu violență - să sperăm că nu nucleară. Așa afirmă istoria. Se va schimba natura umană? Pînă acum n-a făcut-o.

Și astfel înaintăm fără oprire spre anul 2000. Ce ne va uimi și ului în următorii 11 ani? Science-fiction-ul poate specula cum dorește; ce se va întîmpla cu adeverat nu va fi prezis. Acesta este singurul lucru de care sănătățig.

Veți întreba atunci: De ce să mai citim science-fiction, dacă întotdeauna va greși în previziuni? Citiți-l ca o aproximare a lucrurilor posibile. Citiți-l pentru avertisamente și pentru speranțe mărețe. Unele preziceri se împlinesc. Science-fiction-ul inspiră pe savanții în devenire. Science-fiction-ul este speranța, este expansiunea minții, este, în primul rînd... plăcut.

S-ar putea să nu fie profetic. Rareori a fost. Dar întotdeauna constituie o inspirație. Însemnăți-vă acum ce credeți că se va întîmpla. Apoi veniți la Mareață Consfătuie Mondială de Science Fiction din 2008... și verificați. Cu nemuritoarele cuvinte ale fanilor din alte vremuri: "A-a-h-h! Ti-i! Mă-mă-ă!"

*Traducere,
Mihai Dan PAVELESCU*

Calendar SF

1991

- aprilie ROMCON '91 - Buzău
- mai EUROCON '91 - Polonia
- iulie Tabăra de vară - Cernavodă-Capidava
- septembrie Salonul Art 'SF - Buzău
- octombrie Tabără de cercetări - Munții Retezat
- noiembrie Consfătuire Craiova
Dispariția lui DAN MERIȘCA
- decembrie Dispariția lui VLADIMIR COLIN
 - Înființarea ProConSF - Sângelorz Băi
 - Acordarea "Premiului ProConSF" pentru întreaga sa activitate lui DAN MERIȘCA
 - Acordarea Premiului Național "Dan MERIȘCA" lui CORNEL ROBU pentru antologia "Timpul este umbra noastră"
 - Tabăra de iarnă - Voineasa

1992

- martie Apariția revistei QUASAR
 - aprilie EUROCON '92 - Germania
 - mai Tabăra de cercetări - Intorsura Buzăului
 - iulie Tabăra de vară - Cernavodă-Capidava
 - august Tabăra de cercetări - Munții Retezat
 - septembrie ROMCON '92
 - ofertă Galați
 - ofertă Sângelorz Băi
 - octombrie Excursii documentare în Munții Bucegi - Făgăraș
• Pădurea Baciuului - Cluj
 - decembrie Tabăra de iarnă
- Cei care au programul de activități pe anul 1992 stabilit și doresc să-l publice în CALENDAR SF sănt rugați să o facă în scris, FNTSF-ului pe adresa revistei QUASAR.

ProConSF

CONCURSUL DE IMAGINATIE

ROMÂNIA 2100

Se pot prezenta:
 - lucrări științifice
 - lucrări literare (nuvele, povestiri, schițe SF)
 - eseuri

Se vor acorda trei premii în valoare totală de 60.000 lei.

Lucrările premiate vor fi publicate în reviste sau antologii science-fiction.

- vor purta un motto ce va fi înscris și pe un plic închis conținând datele personale ale participantului (inclusiv adresa și numărul de telefon)
- vor fi introduse într-un plic mare împreună cu plicul purtând motto-ul
- vor fi expediate prin poștă pînă la data de 1 iulie 1992 inclusiv, pe următoarea adresă:

FNTSF • CP 15 - 3 • București

Adresa revistei QUASAR CP 15 - 3 BUCUREŞTI

Alexandru MIRONOV

Dan MERIŞCA

Sorin SIMION

Doru PRUTEANU

Lucian MERIŞCA

Ovidiu BUFNILĂ

George CEAUŞU

Lyall WATSON

Arthur C. CLARKE

Frederic BROWN

Isaac ASIMOV

Ray BRADBURY

Lester del REY

Sigmar ERKNER

Robert SHECKLEY

Arthur C. CLARKE

Donald A. WOLLHEIM

